

APROBAT

În ședința consiliului de administrație din data de
19.05.2016

Președintele Consiliului de Administrație

Mihail IONESCU

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Regia Autonomă AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ ROMÂNĂ

RAPORT DE ACTIVITATE 2015

PAGINĂ LASATĂ INTEȚIONAT LIBERĂ

AVIZAT

Armand PETRESCU	Director General R.A. Autoritatea Aeronautică Civilă Română
Tudorel ROMAN	Director Supervizare
Andrei FILIPOIU	Director Siguranță
Rodica CAZANCIUC	Director Reglementare
Ioan ARBA	Director Securitate Aeronautică
Claudia VÎRLAN	Director Adjunct Supervizare Operațiuni Aeriene și Navigabilitate
Ovidiu TRĂICHIOIU	Director Adjunct Supervizare Navigație Aeriană și Infrastructură
Iulian DUMITRESCU	Șef Serviciu Supraveghere și Verificări din Zbor PNA-Tc
Alina RACHIERU	Șef Serviciu Gestiune Administrativă și Financiară
Gabriela Elena MOCANU	Șef Serviciu Juridic și Resurse Umane
Cristiana ANGHEL	Audit Public Intern
Simion HĂDĂREAN	Compartiment Calitate
Victorița RADU	Control Financiar
Cristian POPESCU	Protecție civilă
Olga DĂNCIUC	Securitate și sănătate în muncă

PAGINĂ LASATĂ INTEȚIONAT LIBERĂ

CUPRINS

Capitolul 1	CADRUL LEGAL DE DESFĂȘURARE A ACTIVITĂȚII REGIEI AUTONOME „AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ ROMÂNĂ” – pag. 7
Capitolul 2	CONDUCEREA REGIEI AUTONOME „AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ ROMÂNĂ” – pag. 8
2.1	Conducerea administrativă – pag. 8
2.1	Conducerea executivă – pag. 10
Capitolul 3	PROGRAMUL DE ACȚIUNI AL GUVERNULUI ROMÂNIEI ÎN DOMENIUL AVIAȚIEI CIVILE – pag. 11
3.1	Programul național de siguranță a aviației civile – pag. 11
3.2	Blocul funcțional de spațiu aerian instituit între România și Republica Bulgaria – pag. 13
3.3	Programul anual de control al calității în domeniul securității aviației civile – pag. 14
Capitolul 4	SUPERVIZARE – pag. 15
4.1	Operatori aeriени – pag. 15
4.2	Navigabilitate – pag. 17
4.3	Certificare personal aeronautic – pag. 20
4.4	Infrastructură – pag. 22
4.5	Managementul traficului aerian și serviciile de navigație aeriană – pag. 24
Capitolul 5	SIGURANȚĂ – pag. 27
5.1	Evaluarea și analiza siguranței – pag. 28
5.2	Protecția navigației aeriene – pag. 30
5.3	Survol – pag. 32
5.4	Analiza performanțelor și statistică – pag. 33
Capitolul 6	REGLEMENTARE – pag. 36
6.1	Elaborarea/emiterea proiectelor de reglementare – pag. 36
6.1.1	Domeniul Aerodromuri – pag. 37
6.1.2	Domeniul Managementul traficului aerian/servicii navigație aeriană – pag.38
6.1.3	Domeniul Navigabilitate – pag. 38
6.1.4	Domeniul Certificare Personal – pag. 39
6.1.5	Domeniul operațiuni aeriene – pag. 39
6.1.6	Domeniul Facilități transport aerian – pag. 39
6.1.7	Domenii conexe – pag. 39
6.1.8	Reglementări generale – pag. 39

6.1.9	Proiecte OMT – pag. 40
6.2	Transparența proiectelor de reglementare – pag. 41
6.2.1	Consultare internă – pag. 42
6.2.2	Consultare externă – pag. 43
6.3	Relații internaționale – pag. 43
Capitolul 7	SECURITATE AERONAUTICĂ – pag. 51
7.1	Programul național de control al calității în domeniul securității aviației civile – pag. 51
7.2	Relația cu Comisia Europeană și Conferința Europeană a Aviației Civile – pag. 56
7.3	Programul național de securitate aeronautică – pag. 57
7.4	Programul național de pregătire în domeniul securității aviației civile – pag. 58
7.5	Activități de reprezentare în domeniul securității aviației civile – pag. 59
7.6	Asistență acordată autorităților competente în domeniul securității aviației civile din alte țări – pag. 60
Capitolul 8	SUPRAVEGHERE ȘI VERIFICARE DIN ZBOR MIJLOACE PNA-TC – pag. 61
Capitolul 9	GESTIUNE ADMINISTRATIVĂ ȘI FINANCIARĂ – pag. 62
9.1	Financiar – contabilitate și buget – pag. 62
9.2	Comercial și buget – pag. 68
9.3	Administrativ – pag. 69
9.4	IT&C – pag. 70
9.5	Achiziții – pag. 71
Capitolul 10	JURIDIC ȘI RESURSE UMANE – pag. 72
10.1	Juridic – pag. 72
10.2	Resurse umane – pag. 73
10.3	Salarizare – pag. 75
Capitolul 11	AUDIT PUBLIC INTERN – pag. 76
Capitolul 12	MANAGEMENTUL CALITĂȚII – pag. 76
Capitolul 13	CONTROL FINANCIAR – pag. 78
Capitolul 14	PROTECȚIE CIVILĂ – pag. 79
Capitolul 15	SECURITATE ȘI SĂNĂTATE ÎN MUNCĂ – pag. 80
	LISTĂ DE ABREVIERI – pag. 81

Capitolul 1**CADRUL LEGAL DE DESFĂȘURARE A ACTIVITĂȚII REGIEI AUTONOME „AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ ROMÂNĂ”**

Regia Autonomă „Autoritatea Aeronautică Civilă Română” (R.A. AACR) are statut de regie autonomă de interes public național și funcționează pe bază de gestiune economică și autonomie financiară, sub autoritatea Ministerului Transporturilor (MT), în administrarea Consiliului de Administrație al R.A. AACR.

R.A. AACR își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile:

- OG Nr. 29/1997 privind Codul aerian, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- HG Nr. 405/1993 privind înființarea R.A. AACR, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG 109/2011 privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice, cu modificările și completările ulterioare;
- OMTCT Nr. 1185/2006 privind desemnarea R.A. AACR ca Autoritate Națională de Supervizare, organism tehnic specializat pentru îndeplinirea funcției de supervizare a siguranței zborului în aviația civilă la nivel național;
- HG Nr. 21/2015 privind organizarea și funcționarea MT;
- OMT nr. 1547/2013 privind delegarea de competență și desemnarea R.A. AACR ca organism tehnic specializat pentru exercitarea unor atribuții ce revin autorității competente în domeniul securității aviației civile, la nivel național precum și pentru stabilirea unor măsuri necesare realizării acestei delegări de competențe.

Obiectul de activitate al R.A. AACR este asigurarea aplicării reglementărilor naționale și supravegherea respectării lor de către persoanele juridice și fizice, române sau străine, care desfășoară activități aeronautice civile ori proiectează sau execută produse și servicii pentru aviația civilă pe teritoriul României, precum și executarea prevederilor, înțelegerilor și acordurilor aeronautice internaționale la care statul român este parte.

R.A. AACR are competențe și exercită atribuțiile ce revin unei autorități naționale de supervizare, conform cerințelor armonizate, introduse la nivel european prin adoptarea legislației Cer European Unic și, începând cu data de 01.01.2014, i-au fost atribuite competențe și în domeniul securității aeronautice.

Întreaga activitate desfășurată de R.A. AACR se concentrează pe realizarea obiectivelor strategice declarate în Planul de administrare a regiei pentru perioada 2012-2016, obiectivele actuale ale regiei pe termen scurt axându-se pe realizarea progresivă a performanței interoperabilității, continuarea implementării standardelor, regulamentelor și cerințelor de siguranță, securitate și mediu, din sfera aviației civile, în vederea asigurării unui transport aerian performant și accesibil.

Raportul de față prezintă activitatea R.A. AACR și a Consiliului de Administrație (CA) desfășurată în anul 2015 și este elaborat în conformitate cu prevederile:

- art. 2 și art. 5 (3) din Legea nr. 544 din 12 octombrie 2001 (versiunea consolidată 15.02.2013) privind liberul acces la informațiile de interes public;
- art. 10 (3) și Anexa 6 - Norme Metodologice din Hotărârea Guvernului României nr. 123/ 2002 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 544/ 2011 privind liberul acces la informațiile de interes public;
- art. 9, (2), e); art. 52 (6); art. 55, (1) și art. 56 din Ordonanța de urgență nr. 109/2011 din 30/11/2011, (versiune actualizată la data de 04/06/2013) privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice;
- art. 3 din OMTCT 1185/ 2006 privind desemnarea Regiei Autonome „Autoritatea Aeronautică Civilă Română” ca autoritate națională de supervizare, organism tehnic specializat pentru îndeplinirea funcției de supervizare a siguranței zborului în aviația civilă, la nivel național.

Capitolul 2

CONDUCEREA REGIEI AUTONOME „AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ ROMÂNĂ”

2.1 Conducerea administrativă

Conducerea administrativă a R.A. AACR este asigurată de Consiliul de Administrație (CA) compus din 7 membri, în baza prevederilor OUG nr.109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice și contractelor de mandat aferente, cu respectarea regulamentelor de organizare și funcționare ale instituției și CA al R.A. AACR.

Componența Consiliului de Administrație	
Mihail IONESCU	Reprezentant MT Președinte CA
Gabriela MURGEANU	Membru CA
Gherasim PUI	Membru CA
Viorica FILIP	Membru CA
George Dionisie MIHAI	Membru CA
Radu Cătălin PRUNARIU	Membru CA
Marin COJOC	Reprezentant MF Membru CA

Obiectivele și criteriile de performanță prevăzute în anexele contractelor de mandat, încheiate de membrii CA cu autoritatea de stat în domeniul transporturilor – Ministerul Transporturilor (MT) , fac referire la următoarele aspecte:

- reducerea obligațiilor restante la bugetul statului, bugetul asigurărilor sociale, bugetele locale, bugetul fondurilor speciale și la alți creditori¹;
- reducerea creanțelor restante²;
- indicatorul de profitabilitate – cheltuieli totale la 1000 lei venituri totale;
- indicatorul de productivitate – productivitatea muncii în unități valorice/total personal mediu;
- realizarea programului anual de supervizare a siguranței și control al calității.

Stadiul realizării obiectivelor CA în anul 2015		
Obiectiv	Planificat	Preliminat
Reducerea obligațiilor restante (mii lei)	0	0
Reducerea creanțelor restante (mii lei)	365,00	358,75 (98%)
Profitabilitate (lei/1000 lei)	984,16	971,62 (98,73%)
Productivitate (mii lei/angajat)	204,36	224,44 (109,83%)
Supervizarea siguranței și controlul calității (număr de audituri și inspecții planificate/număr de audituri și inspecții realizate)	421 (85%)	404 (96%)

¹ R.A. AACR nu înregistrează obligații restante.

² Creanțele înregistrate la operatorii economici aflați în insolvență nu sunt luate în considerare.

Printre atribuțiile de bază îndeplinite în anul 2015 de CA al R.A. AACR, în conformitate cu prevederile OUG 109/2011, Art. 9 (2), se numără următoarele:

1. Verificarea funcționării sistemului de control intern/managerial, implementarea politicilor contabile și realizarea planificării financiare;
2. Evaluarea activității directorilor executivi și verificarea execuției contractelor de mandat ale acestora, încheiate cu CA al R.A. AACR. În acest scop, conducerea executivă a prezentat CA rapoartele trimestriale, întocmite în conformitate cu OUG 109/2011, Art. 21 (5), aprobate de membrii CA după cum este prezentat în tabelul de mai jos.

	Contract de mandat nr.	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
Director General	13057/22.04.2013	17339//26.06.2015	22419/20.08.2015	29063/27.10.2015	5270/25.02.2016
Director Supervizare	13056/23.04.2013	10510/17.04.2015	20483/29.07.2015	29059/27.10.2015	2086/25.01.2016
Director Siguranță	13054/22.04.2013	17179/25.06.2015	20313/28.07.2015	29175/28.10.2015	1889/22.01.2016
Director Reglementare	13055/22.04.2013	10308/16.04.2015	20150/22.07.2015	28803/26.10.2015	1887/22.01.2016

3. Elaborarea rapoartelor semestriale/anuale³, prezentate Ministrului Transporturilor, privitor la activitatea R.A. AACR, rapoarte care includ și informații referitoare la execuția contractelor de mandat ale directorilor executivi:
  - raportul anual de activitate al CA al R.A. AACR și R.A. AACR pentru anul 2014, aprobat în ședința din 21.05.2015, înaintat Ministrului Transporturilor cu adresa R.A. AACR nr. 14469/27.05.2015;
  - raportul de activitate al CA al R.A. AACR și R.A. AACR pentru semestrul I – 2015, aprobat în ședința din 28.08.2015, transmis Ministrului Transporturilor cu adresa R.A. AACR nr. 23217/31.08.2015;

În anul 2015, au avut loc 13 ședințe ale CA al R.A. AACR, dintre care 2 extraordinare desfășurate în datele de 16.01.2015 și 24.02.2015.

Întrunirea celor două ședințe extraordinare a avut ca scop:

- Avizarea proiectului BVC multianual al R.A. AACR pentru perioada 2015-2017, în scopul transmiterii acestuia spre aprobarea Ministerului Transporturilor;
- Discutarea Dispoziției obligatorii și a Raportului de inspecție economico-financiară, emise de Ministerul Finanțelor Publice – Direcția Generală de Inspecție Economico-Financiară.

Calendarul ședințelor ordinare ale CA desfășurate în anul 2015, prezentat în continuare, evidențiază o parte din activitatea CA desfășurată în 2015 pentru îndeplinirea atribuțiilor sale.

³ Rapoartele menționate la pct. 3 sunt publicate pe pagina de internet a R.A. AACR, după cum prevede OUG 109/2011, Art. 56.

Calendarul ședințelor ordinare ale CA desfășurate în anul 2015

16 februarie	– CA a aprobat Rapoartele de activitate pe anul 2014 ale Directorului General și ale Directorului Direcției Supervizare, Directorului Direcției Reglementare, Directorului Direcției Siguranță în ședința din data de 21 mai, la pct 10-13 de pe ordinea de zi.
26 martie	
24 aprilie	– CA a luat notă de Raportul nr. 2416/28.01.2015 privind activitatea de audit public intern desfășurată de R.A. AACR în anul 2014 în ședința CA din data de 16.02.2015, la pct. 11.
21 mai	
29 iunie	– CA a luat act de Rapoartele de activitate pe trim. I 2015 ale Directorului General și ale Directorului Direcției Supervizare, Directorului Direcției Reglementare, Directorului Direcției Siguranță în ședința din data de 29 iunie, la pct 9-12 de pe ordinea de zi.
30 iulie	
28 august	– CA a luat notă de Rapoartele de activitate pe trim. II 2015 ale Directorului General și ale Directorului Direcției Supervizare, Directorului Direcției Reglementare, Directorului Direcției Siguranță în ședința din data de 28 august, la pct 4-7 de pe ordinea de zi.
30 septembrie	
30 octombrie	– CA a luat act de Rapoartele de activitate pe trim. III 2015 ale Directorului General și ale Directorului Direcției Supervizare, Directorului Direcției Reglementare, Directorului Direcției Siguranță în ședința din data de 30 octombrie, la pct. 7-10 de pe ordinea de zi.
26 noiembrie	
21 decembrie	

2.2 Conducerea executivă

Conducerea executivă a R.A. AACR este asigurată în baza prevederilor OUG nr.109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice și a contractelor de mandat ale acestora. Contractele de mandat ale directorilor executivi ai R.A. AACR, încheiate cu CA, reprezintă un acord de voință între aceste părți, având ca obiect îndeplinirea unor obiective și criterii de performanță, aprobate de CA. În contractele de mandat, alături de criteriile de performanță specifice, sunt prevăzute obiective cuantificabile privind reducerea obligațiilor restante, reducerea pierderilor, creșterea profitului și a cifrei de afaceri, creșterea productivității muncii (OUG 109/2011, Art. 21(2)).

Conducerea executivă este responsabilă cu luarea tuturor măsurilor necesare conducerii regiei, în limitele obiectului de activitate al acesteia și cu respectarea competențelor exclusive rezervate de lege.

Conducerea executivă	
Armand PETRESCU	Director General
Tudorel ROMAN	Director Direcția Supervizare
Andrei FILIPOIU	Director Direcția Siguranță
Rodica CAZANCIUC	Director Direcția Reglementare
Ioan ARBA	Director Direcția Securitate Aeronautică

Pentru anul 2015, activitatea conducerii executive s-a finalizat cu rezultate pozitive, obiectivele de performanță fiind atinse și indicatorii de performanță realizați, așa cum a fost preconizat pentru acest an în anexele la contractele de mandat.

Pe lângă obiectivele economice generale precum reducerea creanțelor restante, profitabilitate, cifra de afaceri, productivitate, obiectivele specifice profilului de activitate a R.A. AACR, stabilite prin contractele de mandat, au fost următoarele:

- realizarea programului anual de supervizare în conformitate cu regulamentele europene aplicabile;
- implementarea măsurilor rezultate din auditarea R.A. AACR în conformitate cu regulamentele europene aplicabile;

- asigurarea îndeplinirii obligațiilor asumate ca parte a acordurilor/ convențiilor la care România este parte (DANUBE FAB, ECAC, Comisia Europeană, OACI);
- stabilirea și monitorizarea nivelelor acceptabile de siguranță în cadrul Programului Național pentru Siguranța Aviației Civile (PNSAC);
- asigurarea implementării recomandărilor de siguranță rezultate din rapoartele de investigație finalizate de Centrul de Investigații și Analiză pentru Siguranța Aviației Civile (CIAS);
- reducerea numărului de neconformități rezultate din inspecțiile efectuate asupra operatorilor aerieni români;
- îmbunătățirea sistemului de management al procesului de reglementare;
- asigurarea transparenței procesului de reglementare.

Modul de realizare a acestor obiective și rezultatele obținute au fost prezentate trimestrial CA al R.A. AACR sub forma rapoartelor privind stadiul execuției contractelor de mandat, încheiate de conducerea executivă cu CA al R.A. AACR (OUG 109/2011, Art. 23(2)).

Capitolul 3

PROGRAMUL DE ACȚIUNI AL GUVERNULUI ROMÂNIEI ÎN DOMENIUL AVIAȚIEI CIVILE

O parte din obiectivele R.A. AACR, corelate cu obiectivele conducerii executive, sunt parte integrantă a Programului de acțiuni al Guvernului României în domeniul aviației civile care include următoarele 3 programe coordonate și monitorizate de R.A. AACR:

Programul național de siguranță a aviației civile (PNSAC)

Blocul Funcțional de Spațiu Aerian instituit între România și Republica Bulgaria (Danube FAB)

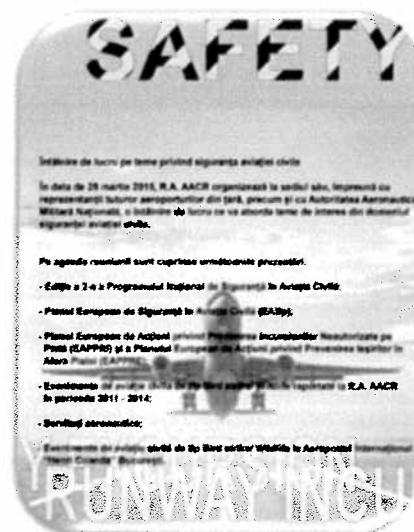
Programul anual de control al calității în domeniul securității aviației civile

Ca urmare a solicitării MT-DGTAN-DACSA nr. 12291/28.03.2014, derularea acestora a fost raportată lunar, stadiul de realizare la finele anului 2015 a fiecărui program în parte fiind prezentat în continuare.

3.1 Programul național de siguranță a aviației civile

Implementarea PNSAC este un proces care se derulează permanent pe baza unei planificări extinse pe o perioadă de 4 ani. Procesul intră în atribuțiile Direcției Siguranță, care după aprobarea, prin OMT nr. 65/09.01.2015, a ediției a 2-a a PNSAC, inclusiv anexa acestuia cuprinzând nivelele acceptabile de performanță a siguranței (ALoS), a desfășurat în anul 2015 următoarele activități:

- organizarea, în data de 23.02.2015, a întrunirii Comitetului de Evaluare a Siguranței (CES) în vederea prezentării și aprobării de către managerul responsabil PNSAC a documentului *Planificarea implementării PNSAC*, postat în prezent, pe zona de informare internă a R.A. AACR;
- emiterea deciziilor Directorului General al R.A. AACR nr. D 239 și D 240/19.03.2015 pentru modificarea componenței CES și a Comitetului Tehnic de Siguranță (CTS), cauzate de modificări în structura de management ROMATSA RA și de personal din cadrul CN TAROM SA;
- notificarea, prin adresa R.A. AACR nr. 7509/19.03.2015, a Autorității Aeronautice Militare Naționale (AAMN) cu privire la statutul de observatori ai reprezentanților săi la ședințele CES și CTS;

- organizarea unor întâlniri cu managerii implicați direct în domeniul siguranței, din cadrul organizațiilor de aviație civilă aflate sub autoritatea R.A. AACR⁴, în scopul promovării:
  - ✓ PNSAC;
  - ✓ Implementării Sistemelor de Management al Siguranței (SMS) la nivel organizațional;
  - ✓ Implementării Regulamentului (UE) 376/2014 al Parlamentului European și al Consiliului privind raportarea, analiza și acțiunile subsecvente cu privire la evenimentele de aviație civilă, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 996/2010 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2003/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului, și a Regulamentelor (CE) nr.1321/2007 și (CE) 1330/2007 ale Comisiei.
- elaborarea proiectului *Raportului privind modul de respectare, în anul 2014, a nivelelor minime de performanță a siguranței stabilite prin PNSAC, ediția 2*, în vederea prezentării în ședințele CTS și CES pentru avizare, respectiv adoptare și aprobare de către Managerul responsabil pentru implementarea PNSAC;
- organizarea, în data de 07.04.2015, a întâlnirii Grupului de lucru (GL 376), înființat în anul 2014 prin Decizia Directorului General al R.A. AACR nr. D 854/11.11.2014, în scopul identificării măsurilor necesare pentru aplicarea Regulamentului (UE) nr. 376/2014 al Parlamentului European și al Consiliului;
- organizarea, în data de 29.05.2015, a ședinței CTS și avizarea *Raportului privind modul de respectare, în anul 2014, a nivelelor minime de performanță a siguranței stabilite prin PNSAC, ediția 2*;
- prezentarea și avizarea de către Comitetul de Evaluare a Siguranței (CES) a *Raportului privind modul de respectare, în anul 2014, a nivelelor minime de performanță a siguranței stabilite prin Programul Național de Siguranță a Aviației Civile din România (PNSAC) ediția 2* și aprobarea acestuia de către managerul PNSAC, în ședința CES desfășurată în data de 03.07.2015;
- în vederea îndeplinirii măsurilor cuprinse în raportul mai sus menționat, distribuirea acestuia, prin adresa nr. 19175/ 15.07.2015, către direcțiile Supervizare și Reglementare din cadrul R.A. AACR;
- continuarea procesului de implementare a *Regulamentului (UE) nr. 376/2014 al Parlamentului European și al Consiliului privind raportarea, analiza și acțiunile subsecvente cu privire la evenimentele de aviație civilă*, prin activitățile desfășurate de Grupul de lucru GL 376 înființat în scopul identificării măsurilor necesare pentru aplicarea regulamentului (UE), care a implicat următoarele:
  - ✓ elaborarea, emiterea și publicarea pe site-ul R.A. AACR a *Circularei generale de siguranță aeronautică CSIG: REAC/ 001/ 29.07.2015*, având ca subiect *Regulamentul (UE) nr. 376 al Parlamentului European și al Consiliului*;
  - ✓ elaborarea și transmiterea la Ministerul Transporturilor (MT) a proiectului *Ordinului ministrului transporturilor privind măsuri pentru aplicarea Regulamentului (UE) nr. 376*, postat pe site-ul MT în data de 26.08.2015;
  - ✓ stabilirea necesității aplicării Regulamentului (UE) nr. 376/2014 la aeronavele cuprinse în Anexa II la Regulamentul (CE) nr. 216/2008;
- publicarea OMT nr. 1135/2015 privind măsuri pentru aplicarea regulamentului (UE) nr. 376/2014 prin care R.A. AACR și CIAS au fost desemnate ca autorități competente responsabile pentru aplicarea regulamentului, inclusiv stabilirea atribuțiilor acestora;

⁴ Prima întâlnire de lucru s-a desfășurat în data de 25.03.2015, fiind dedicată operatorilor de aerodromuri. Cu această ocazie, având în vedere OMT 1309/2014 emis în baza Regulamentului (UE) 139/2014 al Comisiei din 12 februarie 2014 de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la aerodromuri în temeiul Regulamentului (CE) 216/2008, au fost prezentate materiale privind evenimentele de tip *Bird Strike/ Wildlife* precum: *Studiul privind evenimentele de tip Bird Strike/ Wildlife raportate la R.A. AACR în - perioada 2011-2014* și *Evenimente de tip Bird Strike/ Wildlife la AIHCB*. Cea de-a doua a avut loc în data de 28.04.2015 și s-a adresat operatorilor aerieni, agenților de handling și R.A. ROMATSA.

- finalizarea elaborării proiectului de reglementare aeronautică civilă română privind raportarea evenimentelor de aviație civilă (RACR-REAC), ediția a 2-a și postarea acesteia pe site-ul R.A. AACR pentru consultare până la data de 27.11.2015;
- inițierea și finalizarea metodologiei pentru stabilirea indicatorilor de performanță a siguranței la nivel național (ALoSP);
- desfășurarea întrunirii Comitetului Tehnic de Siguranță din 03.12.2015, având pe agendă: prezentarea proiectului metodologiei ALoSP; solicitarea propunerilor în vederea amendării PNSAC, ediția a 2-a; revizuirea planificării implementării PNSAC;
- organizarea întâlnirii cu reprezentanții CIAS din 08.12.2015 pentru purtarea discuțiilor finale privind proiectul RACR-REAC, ediția a 2-a.

Pe lângă activitățile descrise mai sus, procesul de implementare PNSAC include activități de promovare a siguranței, care, în anul 2015, au constat în general în dezvoltarea unor materialele informative postate pe site-ul R.A. AACR, în zona alocată Direcției Siguranță - Serviciul de Evaluare și Analiza Siguranței. Dintre acestea: *Circulara generală de siguranță aeronautică CSIG: 001/25.07.2015: Regulamentul (UE) nr. 376/2014 al Parlamentului European și al Consiliului; Raportul anual de siguranță pentru anul 2014, nr. 20314/28.07.2015; Informarea de siguranță, nr. 21889/14.08.2015: Managementul faunei pe aerodromuri și în vecinătatea acestora.*

3.2 Blocul Funcțional de Spațiu Aerian instituit între România și Republica Bulgaria

Procesul de implementare a proiectului Danube FAB se desfășoară în conformitate cu legislația europeană Cer European Unic, iar activitățile acestui proces intră în atribuțiile Direcției Siguranță. Danube FAB are ca scop eficientizarea serviciilor de navigație aeriană asigurate în spațiile aeriene ale României și Bulgariei, precum și atingerea țintelor de performanță stabilite în acest scop. În vederea continuării implementării Danube FAB, activitățile din anul 2015 s-au materializat prin:

- formularea propunerilor și comentariilor, la nivel R.A. AACR, privind proiectul *Programului Strategic Danube FAB pentru perioada 2015-2019, ed. 1.0 (Danube FAB Strategic Program 2015-2019)*, precum și proiectul *Planului Anual Danube FAB pentru 2015, ed. 1.0 (Danube FAB Annual Plan 2015, ed. 0.1/February 2015)*;
- redactarea de către grupul de lucru constituit la nivel R.A. AACR din reprezentanți DR, DS și SJRU, la solicitarea repetată a omologilor bulgari, a unui raport însoțit de proiectul scrisorii adresate Administrației Aviației Civile din Bulgaria (NSA Bulgaria) privind inoportunitatea dezvoltării, cel puțin în prezent, a unui Manual de proceduri comune al autorităților naționale de supervizare din Danube FAB;
- efectuarea demersurilor oficiale către NSA Bulgaria cu privire la revizuirea indicatorului de Capacitate prevăzut de Bulgaria în Planul de Performanță la nivel Danube FAB pentru cea de-a doua perioadă de referință (RP2, 2015 – 2019), în conformitate cu Decizia de implementare COM nr.347/ 2015, referitoare la inconsistența obiectivelor de performanță stabilite prin planurile de performanță ale blocurilor funcționale de spațiu aerian (FAB) față de obiectivele de performanță stabilite la nivel european; răspunsul primit de R.A. AACR din partea NSA Bulgaria privind subiectul Capacitate a fost transmis în copie către MT în data de 10.04.2015;
- transmiterea către Directorul General NSA Bulgaria, prin adresa R.A. AACR nr. 12274/06.05.2015, a invitației de participare la a 5-a reuniune a Danube FAB NSA Board care a avut loc la sediul R.A. AACR, în perioada 25-26.05.2015; în vederea pregătirii acestei reuniuni, în perioada 15.04 -15.05.2015 s-au întocmit documente de lucru pentru a fi înaintate spre adoptarea de către NSA Board; dintre acestea, este de menționat *2015 Danube FAB NSA Annual Plan*;
- adoptarea unui număr de cinci decizii aferente Danube FAB cu ocazia celei de-a cincea reuniuni a Comitetului Autorităților Naționale de Supervizare din Danube FAB (*Danube FAB NSA Board # 5, 25-26.05.2015, București*);
- participarea, în data de 27.05.2015, la București, la cea de a cincea reuniune a Consiliului de Guvernare Danube FAB (*Danube FAB Governing Council*);

- transmiterea către Comisia Europeană (COM) și către Organismul de Monitorizare a Performanței (PRB) a Planului de Performanță Revizuit la nivel Danube FAB pentru a doua perioadă de referință (RP2, 2015 – 2019), conform art. 14 alin. (4) al Regulamentului (UE) nr. 390/2013 privind performanța; în conformitate cu cerințele PRB, revizuirea Planului de Performanță a fost realizată în format corrigenda, informațiile revizuite având ca subiect următoarele: obiectivul de capacitate la nivel Danube FAB, conform cu valorile prevăzute în planul de administrare al rețelei (NOP), revizuire necesară a fi operată exclusiv de Republica Bulgaria; actualizarea planului inițial cu date și informații de actualitate privind eficiența costurilor (ajustări privind diminuarea contribuției la Eurocontrol, operate la cerința COM asupra tabelelor bazelor de cost de rută) ș.a.;
- formularea, în coordonare cu R.A. ROMATSA, a răspunsului către PRB cu privire la raportul de analiză aferent Planului de Performanță la nivel Danube FAB pentru RP2, în vederea consultării și verificării conformității datelor cu cele transmise de România către PRB/COM;
- participarea reprezentanților R.A. AACR la cea de-a doua întâlnire de lucru pentru coordonare inter-FAB *Inter-FAB Coordination Workshop*, organizat de către Danube FAB la București, în perioada 14-15.10.2015, sub patronajul Ministerului Transporturilor din România și cu sprijinul ROMATSA R.A. La eveniment au participat peste 50 de reprezentanți ai celor 9 blocuri funcționale de spațiu aerian, în scopul îmbunătățirii mijloacelor de cooperare inter-FAB (în sensul respectării, în principal, a cerințelor aplicabile din Regulamentul (CE) nr. 550/2004, cu modificările și completările ulterioare) și de a optimiza interfața dintre FAB-uri prin implementarea unei platforme electronice de comunicare și coordonare;
- participarea reprezentanților R.A. AACR la cea de a șasea reuniune a Consiliului de Guvernare Danube FAB (*Governing Council # 6*), care a fost organizată la Sofia, în data de 28.10.2015;
- colaborarea reprezentanților R.A. AACR la pregătirea celei de a șasea reuniuni a Comitetului Autorităților Naționale de Supervizare din Danube FAB (*NSA Board # 6*), organizată la Sofia, în data de 27.11.2015.

3.3 Programul anual de control al calității în domeniul securității aviației civile

Implementarea programului anual de control al calității în domeniul securității aviației civile intră în atribuțiile Direcției Securitate Aeronautică și a fost realizată prin activități de audit, inspecții și teste⁵ efectuate în conformitate cu **Planul anual de efectuare a activităților de monitorizare a conformității în domeniul securității aviației civile, aprobat prin OMT nr. 1613/2014.**

În anul 2015, activitățile de implementare s-au materializat prin efectuarea următoarelor activități de control al calității în domeniul securității aviației civile:

Categoriile de activități	Număr acțiuni
Audituri aeroporturi	14
Audituri furnizor național de servicii de navigației aeriene	1
Verificarea remedierii neconformităților constatate anterior (<i>follow-up</i>)	14
Inspecții aeroporturi	34
Inspecții transportatori aerieni	19
Inspecții agenți abilitați cargo	16
Inspecții expeditori cunoscuți cargo	2
Inspecții furnizori abilitați de provizii de bord	8
Inspecții centre de pregătire în domeniul securității aviației civile	1
Testări	29
Total	138

⁵ Descrierea detaliată se regăsește la Capitolul 9, subcapitolul 9.1 din prezentul raport.

Capitolul 4

SUPERVIZARE

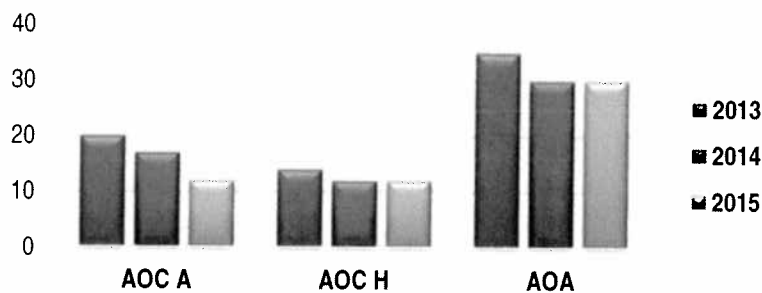
4.1 Operatori aerieni

La sfârșitul anului 2015, Registrul operatorilor aerieni menționa un număr total de 40 de operatori aerieni români dintre care 11 operatori dețin ambele documente de certificare (Certificat de Operator Aerian - AOC și Autorizație de Operator Aerian - AOA). Cei 40 de operatori români operează un total de 193 de aeronave, respectiv 148 de avioane și 45 de elicoptere.

Fluctuația pentru ultimii 5 ani a numărului de operatori aerieni certificați/autorizați este redată în graficul de mai jos, fiind determinată de faptul că, în cursul anului 2015, au fost acordate 2 AOC și 2 AOA și au fost suspendate 3 documente de certificare/autorizare și revocate alte 7 (5 AOC și 2 AOA).

2013 - 2015: Evoluția numărului de operatori aerieni certificați/autorizați

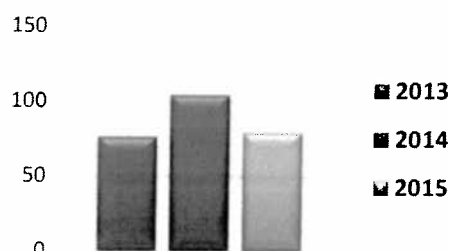

R.A. AACR evaluează continuu modul în care solicitanții și deținătorii de AOC și/sau AOA îndeplinesc/se conformează cu cerințele de certificare/autorizare, respectiv:

- Regulamentul (UE) nr. 965/2012 al Comisiei din 5 octombrie 2012 pentru stabilirea cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la operațiunile aeriene în temeiul Regulamentului (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului, pentru deținătorii de AOC;
- Reglementarea Aeronautică Civilă Română Operațiuni de lucru aerian și aviație generală (RACR-OPS LAAG), pentru deținătorii de AOA și scrisoare de aprobare pentru operațiunile de aviație generală cu aeronave complexe motorizate.

Graficul următor prezintă situația comparativă a auditurilor/inspecțiilor de supraveghere efectuate de R.A. AACR în anul 2014, respectiv 2015.

2013 - 2015: Evoluția activităților de supraveghere a operatorilor aerieni

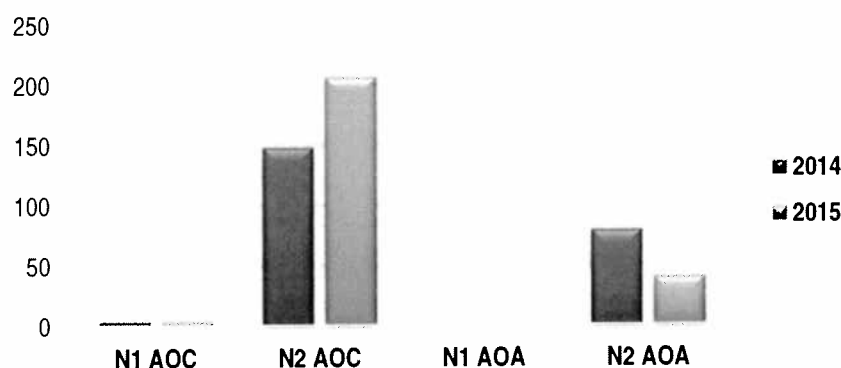
Impactul activităților desfășurate de către operatorii aerieni certificați/autorizați asupra siguranței depinde de numărul și nivelul neconformităților identificate de R.A. AACR cu ocazia activităților de supervizare efectuate acestora.

Neconformitățile de nivel N2 sunt cele care ar putea reduce nivelul de siguranță sau ar putea periclita siguranța. Neconformitățile de nivel N1 reduc nivelul de siguranță sau periclitează grav siguranța, situație în care R.A. AACR a întreprins măsuri imediate și adecvate pentru a interzice sau pentru a limita activitățile desfășurate de operatorii aerieni în cauză.

Situația neconformităților constatate de R.A. AACR în decursul ultimilor 2 ani se prezintă astfel:

- pentru anul 2014, ca urmare a evaluării acțiunilor întreprinse de operatorii aerieni, toate neconformitățile consemnate în anul 2014 sunt închise;
- pentru anul 2015, există în continuare neconformități deschise de nivel N2, închiderea acestora fiind monitorizată în vederea conformării cu intervalele asumate de către operatorii aerieni conform cerințelor aplicabile specificului de operare.

2014 - 2015: Evoluția neconformităților

În anul 2015, R.A. AACR a efectuat 7 audituri/inspecții în vederea evaluării activității de transport aerian al bunurilor periculoase, iar analiza activității desfășurate la acești operatorii aerieni a demonstrat menținerea nivelului de siguranță, fiind constatate doar neconformități de nivel N2 și observații care au fost remediate prevăzute de cerințele aplicabile.

În concluzie, numărul neconformităților identificate ca urmare a activității R.A. AACR de supervizare a crescut cu aproximativ 30% chiar dacă numărul de audituri/inspecții a scăzut în anul 2015, comparativ cu anul 2014. Faptul se datorează, în principal, unei mai bune asimilări a cerințelor regulamentelor aplicabile, cât și dezvoltării unor noi instrucțiuni care vin să susțină inspectorii R.A. AACR în desfășurarea activităților de supervizare.

4.2 Navigabilitate

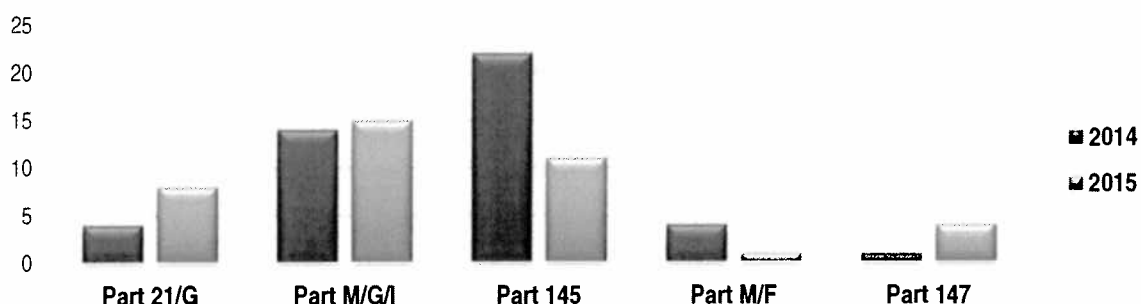
În anul 2015, activitățile R.A. AACR în domeniul Navigabilitate (AIR) s-au desfășurat conform planificării/programării anuale aprobate, precum și la solicitările adresate de organizații către R.A. AACR.

Situația sintetică pentru anul 2015, comparativ cu anul 2014, a acestor activități este prezentată mai jos.

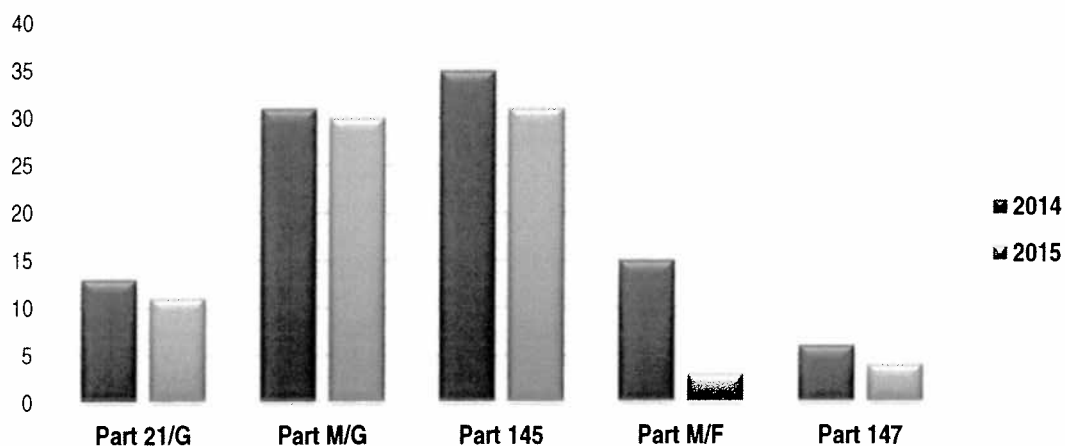
Autorizarea inițială/ prelungirea valabilității certificatelor de autorizare	Total realizat 2014	Total realizat 2015 (trim. I, II, III, IV)
Modificări semnificative producție Part 21/G	4	8 (3,2,2,1)
Autorizări inițiale Part M/G	2	2 (2,0,0,0)
Modificări domeniu de autorizare Part M/G/I	14	15 (6,2,4,3)
Autorizări inițiale Part M/I	0	0 (0,0,0,0)
Evaluări dosare personal tehnic Part 66	296	248 (60,64,80,44)
Examinare personal tehnic (licență Part 66)	93	116 (9,46,34,27)
Autorizări inițiale Part 145	3	1 (1,0,0,0)
Modificare domeniu Part 145	19	10 (0,0,9,1)
Autorizări inițiale Part M/F	0	0 (0,0,0,0)
Modificare domeniu Part M/F	4	1 (0,1,0,0)
Autorizări inițiale Part 147	0	1 (0,1,0,0)
Modificare domeniu Part 147	1	3 (0,2,0,1)
Prelungire valabilitate autorizații conform RACR-AZAC	24	21 (5,9,2,5)
Distribuitori produse aeronautice RACR-DPA (autorizări inițiale/prelungiri)	10	14 (6,4,1,3)
Laboratoare testări specializate RACR-LTS (autorizări inițiale/prelungiri)	3	9 (1,1,2,5)
Centre de instruire personal NDT RACR-NDT/B (prelungire valabilitate)	4	3 (1,0,0,2)
Licențiere/Autorizare personal tehnic implicat în activitatea de întreținere aeronave RACR-NDT/A personal NDT (autorizări inițiale)	10	37 (10,8,10,9)
(prelungiri)	105	191 (94,50,21,26)
Licențiere/Autorizare personal tehnic implicat în activitatea de întreținere aeronave RACR-SUD sudori de aviație (prelungiri)	13	18 (10,6,0,2)

2014 - 2015: Evoluția activităților de autorizare inițială/modificare autorizare conform regulamentelor europene

Activități de supraveghere	Total realizat 2014	Total realizat 2015 (trim. I, II, III, IV)
Audituri de supraveghere continuă a menținerii condițiilor de autorizare Part 21/G	13	11 (3,4,0,4)
Audituri de supraveghere a menținerii condițiilor de autorizare Part M/G	31	30 (10,8,3,9)
Audituri de supraveghere a menținerii condițiilor de autorizare Part 145	35	31 (7,5,10,9)
Audituri de supraveghere a menținerii condițiilor de autorizare Part M/F	15	3 (0,0,1,2)
Audituri de supraveghere a menținerii condițiilor de autorizare Part 147	6	10 (0,3,4,3)
Audituri de supraveghere a menținerii condițiilor de autorizare AZAC	22	9 (0,3,2,4)

2014 - 2015: Evoluția activităților de supraveghere conform regulamentelor europene

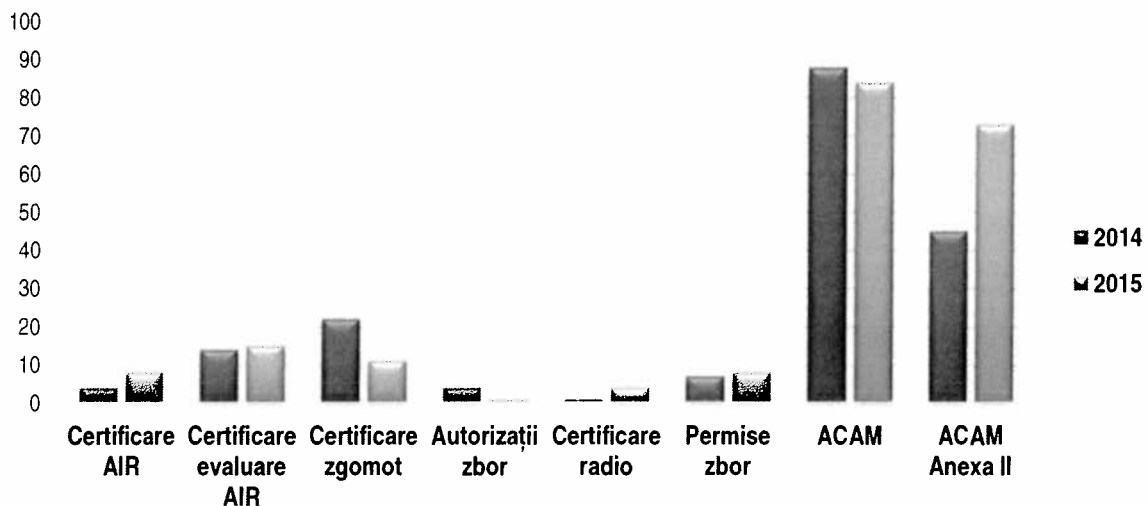

Pe parcursul anului 2015, R.A. AACR a închis toate neconformitățile constatate cu ocazia vizitelor de standardizare AESA în domeniul Navigabilitate.

Certificare de navigabilitate	Total realizat 2014	Total realizat 2015 (trim. I, II, III, IV)
Certificări de navigabilitate	15	17 (2,3,9,3)
Certificări de evaluare a navigabilității	22	17 (2,3,9,3)
Certificări de zgomot	23	27 (5,9,8,5)
Autorizații de zbor	9	17 (2,2,11,2)
CertIFICATE radio	64	57 (5,20,11,21)
Permise de zbor național	7	8 (2,2,4,0)

Continuitate navigabilitate	Total realizat 2014	Total realizat 2015 (trim. I, II, III, IV)
Inspecții ACAM	88	84 (20, 23, 9, 32)
Inspecții ACAM a/c Anexa II	45	73 (26, 21,8,18)

2014 - 2015: Evoluția activităților de certificare/continuitate navigabilitate

Înmatriculare aeronave	Total realizat 2014	Total realizat 2015 (trim. I, II, III, IV)
Înmatriculări aeronave	30	42 (11,13,13,5)
Modificări în RUIAC	28	17 (3,8,4,2)
Cereri de rezervare însemne	20	39 (9,11,)
Radieri	23	28 (8,2,9,9)
Cereri de înscriere sarcini	5	8 (0,0,3,5)
Cereri înmatriculare/identificare	49	50 (4,12,8,26)

4.3 Certificare personal aeronautic

Activitatea de certificare a personalului aeronautic civil, pe parcursul anului 2015, s-a concretizat după cum urmează:

- validări ale licențelor emise de alte state: **2**;
- autorizații asociate licențelor: **121** din care **75** pentru utilizarea serviciilor civile de navigație aeriană, conform RACM 1 și **46** licențe JAR/FCL;
- transferuri de licențe din alte State membre UE: **6**;
- examinări competență lingvistică - limba engleză – piloți: **145**
- modificări ale certificatelor prin introducerea unor cursuri inițiale pentru organizații de pregătire pentru zbor/ a facilităților de instruire teoretică și practică, la sol și în zbor/ a organizațiilor de tip: **5**;
- analizarea, revizuirea și aprobarea, după caz, a programelor școlare și a programelor analitice ale organizațiilor de pregătire autorizate: **18**;
- analizarea și aprobarea, după caz, a programelor de instruire elaborate de organizații de pregătire **18**, CTA Dirijare – **60**; Dispeceri op. zbor - **2**; Meteorologi aeronautici - **18**
- certificarea organizațiilor de pregătire: **1**
- supravegherea organizațiilor de pregătire autorizate, inclusiv echipamente de instruire sintetică FSTD, prin audituri și inspecții: **40**;
- autorizarea/supravegherea Institutului Național de Medicină Aeronautică și Spațială (AMC) și a examinatorilor medicali autorizați (AME) în vederea efectuării expertizei medicale a personalului din aviația civilă (**9 AME, 1 AMC** re-autorizări, **3** autorizări inițiale);
- activități în domeniul medicinei aeronautice: (emitere certificare medicale inițiale clasa 3 – **241**; analiza dosare medicale – **3976**).

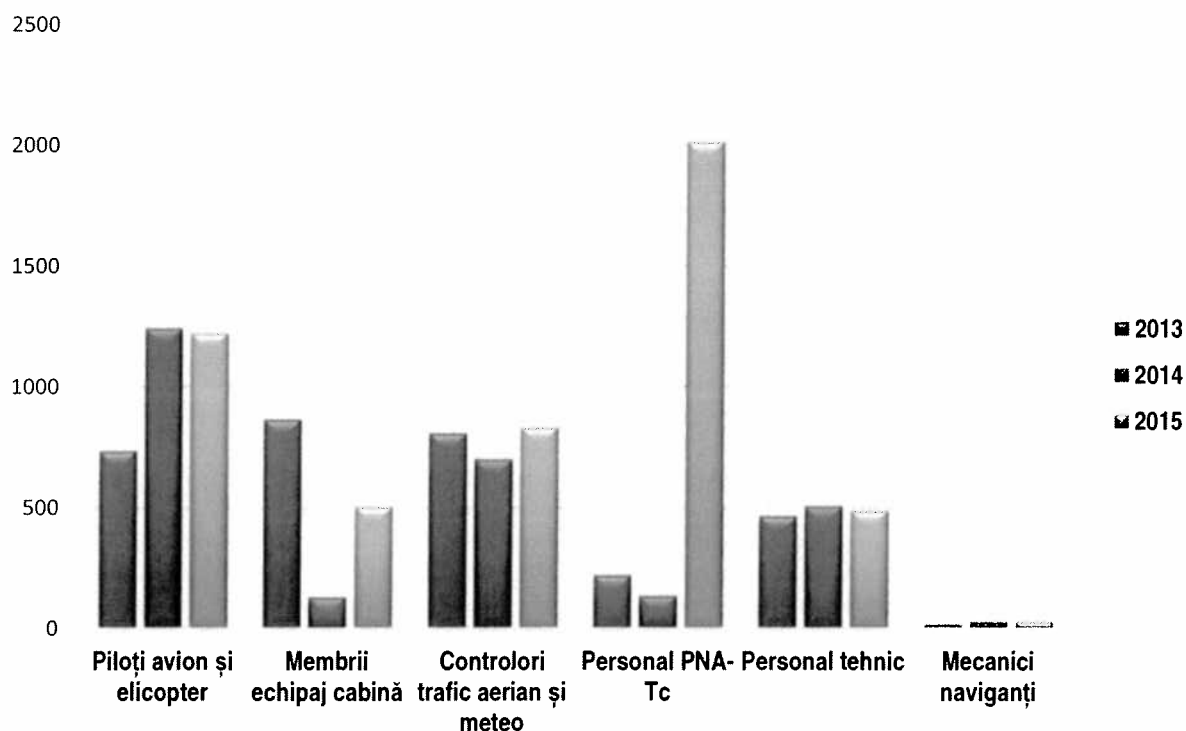
2013 – 2015: Evoluția activităților de organizare a sesiunilor de examinare a personalului aeronautic

Categorie personal aeronautic	Număr de sesiuni			Declarați respinși		
	2015	2014	2013	2015	2014	2013
Personal navigant (piloți avion și elicopter și membrii echipaj de cabină)	84	80	51	45 piloți 195 membrii echipaj de cabină	47 piloți 23 membrii echipaj de cabină	97 piloți 74 membrii echipaj de cabină
Controlori trafic aerian și meteorologi aeronautici	20	22	9	2	8	3
Personal tehnic Part-66/RACR-LPTA	20	24	9	21	50	60
Personal PNA-Tc	12	8	12	0	0	0
Total	136	134	81	263	128	234

2013 – 2015: Evoluția activităților de emiter/revalidare/reînnoire a licențelor personalului aeronautic

Categorie personal aeronautic	Număr de licențe			Dintre care nou emise		
	2015	2014	2013	2015	2014	2013
Piloți avion și elicopter	1222	1243	735	246	207	368
Membrii echipaj de cabină	503	130	865	458	130	565
Controlori de trafic aerian și meteo	830	700	808	50	60	117
Personal PNA-Tc	205	136	220	0	1	6
Personal tehnic Part 66/RACR-LPTA	487	506	466	31	17	24
Mecanici naviganți	29	29	19	0	0	0
Ingineri recepție și control	2	1	1	0	0	0
Total	3278	2745	3114	785	415	1080

2013 - 2014: Evoluția licențelor emise personalului aeronautic civil

4.4 Infrastructură

Dinamica activităților specifice domeniului infrastructură este, în general, caracterizată de diversificare, complexitate și volum, activitățile R.A. AACR în acest domeniu derulându-se conform planificărilor existente, fiind totodată adaptate la solicitările beneficiarilor.

În prezent, având în vedere că, în luna februarie 2014 a fost publicat Regulamentul (UE) nr. 139/2014 al Comisiei din 12 februarie 2014 de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la aerodromuri în temeiul Regulamentului (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului, activitatea de supervizare a infrastructurii se află în perioadă de tranziție către conformarea cu acest regulament. Prevederile regulamentului (UE) nr. 139/2014 specifică:

„este necesar să se acorde un interval de timp suficient pentru ca sectorul aerodromurilor și administrațiile statelor membre să se adapteze la noul cadru de reglementare și să verifice menținerea valabilității certificatelor eliberate înainte de intrarea în vigoare a prezentului regulament;

certIFICATELE eliberate de autoritatea competentă înainte de 31 decembrie 2014 pe baza legislațiilor naționale rămân valabile până în momentul în care sunt eliberate în conformitate cu prezentul articol sau, dacă nu s-a eliberat niciun astfel de certificat, până la 31 decembrie 2017”.

Din punctul de vedere al resurselor implicate în anul 2015 în activitățile desfășurate de R.A. AACR în domeniul infrastructură, situația este următoarea:

- resurse umane: 14 inspectori aeronautici aflați în coordonarea unui șef de serviciu și unui șef birou;
- resurse de timp: limitate în anumite situații, mai ales în cazul personalului implicat în diverse activități cu legătură indirectă cu exercitarea funcției de supervizare.

Activități desfășurate	2013	2014	2015
Certificare aerodromuri (emitere/prelungire valabilitate)	23	23	4
Supraveghere aerodromuri	44	30	43
Certificare agenți aeronautici în domeniul aeroportuar (emitere/prelungire/modificare)	163	194	174
Avizare specificații tehnice echipamente de aerodrom	16	22	32
Autorizare echipamente de aerodrom	230	568	310

În activitatea de certificare/supraveghere a domeniului infrastructură, desfășurată pe parcursul anului 2015, R.A. AACR și-a concentrat atenția asupra sistemelor de management al siguranței (SMS) dezvoltate și implementate la nivelul agenților aeronautici, activitate care, în această perioadă de conversie în conformitate cu Regulamentul (UE) 139/2014, s-a accentuat considerabil.

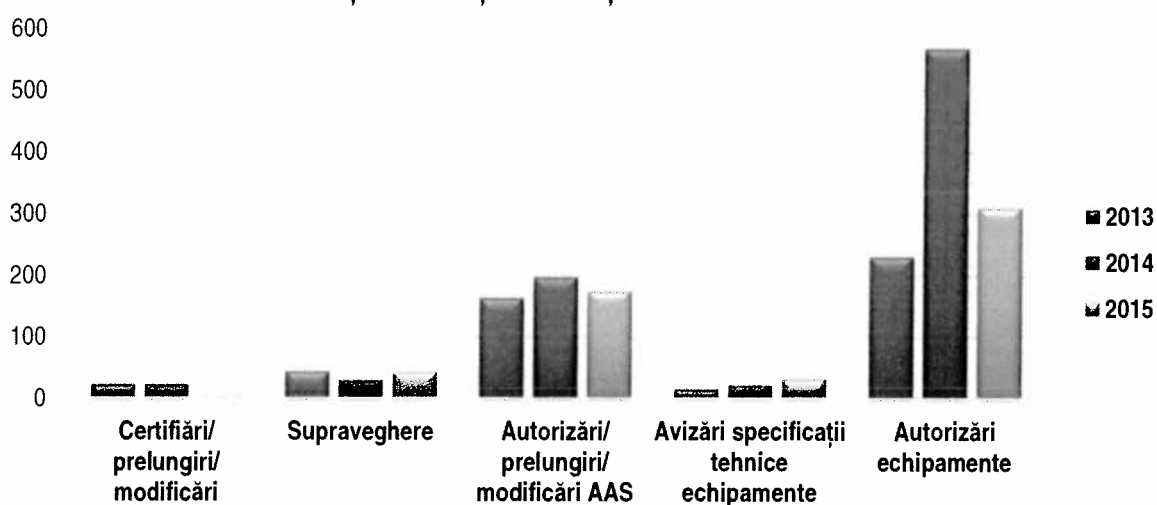
SMS-urile implementate de aeroporturi sunt, în general, de tip reactiv, dar conțin și anumite elemente proactive, aflate, de cele mai multe ori în fază incipientă. Din acest motiv, R.A. AACR urmărește permanent, în cadrul procesului de certificare/supraveghere, up-gradarea nivelului de implementare a SMS-urilor.

R.A. AACR a urmărit, de asemenea, ca agenții aeronautici care își desfășoară activitatea în cadrul aeroporturilor să respecte SMS-ul implementat de aeroportul pe care aceștia prestează activitățile/serviciile proprii.

Activitățile de supraveghere a aeroporturilor civile au evidențiat care este starea tehnică și nivelul de acceptabilitate ale acestora, astfel că, din cele 16 aeroporturi certificate de R.A. AACR, 7 necesită reparații urgente în privința echipamentelor de întreținere a suprafețelor și 6 în privința mijloacelor de salvare și stingere incendii.

Activitatea de analiză a evenimentelor de aviație civilă produse în domeniu și raportate la R.A. AACR (evenimente de tip laser, *bird-strike/wildlife*) s-a concretizat prin analiza unui număr de 557 de astfel de evenimente. Analizele au evidențiat că nu toate evenimentele de tip *bird-strike/wildlife* au fost confirmate, iar majoritatea celor confirmate nu au avut efect asupra siguranței. În schimb, evenimentele de tip laser raportate s-au dublat ca număr în raport cu anul 2014, fenomenul perturbării piloților cu raze laser extinzându-se la aproape toate aeroporturile din țară.

2013-2015: Evoluția activităților desfășurate în domeniul Infrastructură

4.5 Managementul traficului aerian și serviciile de navigație aeriană

Ca autoritate națională de supervizare (NSA), organism tehnic specializat pentru îndeplinirea funcției de supervizare a siguranței zborului în aviația civilă, la nivel național, desemnată prin Ordinul nr.1185/2006, R.A. AACR exercită și competențele și atribuțiile care rezultă din cadrul de reglementare armonizat pentru crearea Cerului Unic instituit în Uniunea Europeană.

Spațiul aerian aflat în responsabilitatea României este FIR București, așa cum este publicat în AIP România.

R.A. AACR, în calitate sa de NSA, supervizează R.A. ROMATSA, ca furnizor de servicii ATM/ANS în FIR București, mai puțin spațiul aerian în care furnizarea de servicii ATS, COM și SUR a fost delegată către BULATSA (sector DF1), precum și în spațiul aerian din FIR Sofia în care furnizarea de servicii ATS, COM și SUR a fost delegată către R.A. ROMATSA (sector DF2). Sector DF1 și Sector DF2 au fost stabilite în baza Ordinului Ministrului Transporturilor nr. 1505/2014 și Ministrului Apărării Naționale nr. 116/2014 privind stabilirea sectoarelor transfrontaliere de spațiu aerian "Sector DF 1" și "Sector DF 2" din cadrul blocului funcțional de spațiu aerian *Danube FAB*.

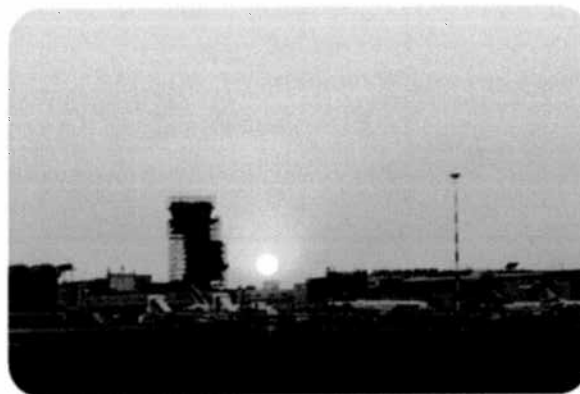
4.5.1 Procesul de supraveghere continuă

În anul 2015, activitatea de supraveghere desfășurată de R.A. AACR în domeniul ATM/SNA s-a concentrat pe verificarea următoarelor aspecte:

- modalitatea de implementare a măsurilor/recomandărilor de siguranță rezultate din analiza evenimentelor de aviație civilă produse în domeniul ATM/SNA în anul 2014;
- conformarea cu cerințele Regulamentului (UE) 2150/2006 și prevederile RACR-ASMET, ediția 4/2008;
- implementarea măsurilor stabilite în Planul de implementare a cerințelor Regulamentului (UE) 73/2010 de stabilire a cerințelor de calitate a datelor aeronautice și informațiilor aeronautice pentru cerul unic European.

Pentru anul 2015 au fost planificate 12 audituri și 22 de inspecții în conformitate cu regulamentele europene aplicabile domeniului ATM/SNA, acestea fiind realizate în totalitate, chiar depășite.

Auditurile s-au desfășurat în baza *Programului de audit la R.A. ROMATSA în anul 2015* și au avut ca scop verificarea, prin metoda eșantionării, a respectării cerințelor Regulamentului (UE) nr. 1035/2005 și a celor din alte documente de reglementare aplicabile domeniului ATM/SNA.

Locația	Perioada vizitei de audit	Număr raport
CNPMNA	03.02.2015	5394/27.02.2015
DSNAR București	31.03. – 01.04.2015	13724/20.05.2015
DSNA Târgu Mureș	21 – 22.04.2015	13593/19.05.2015
DSNA Sibiu	23 – 24.04.2015	13211/14.05.2015
DSNA Tulcea	04 – 05.06.2015	18018/06.07.2015
DSNAR Constanța	02 – 03.06.2016	17623/01.07.2015
DSNA Iași	15 – 16.09.2015	28197/20.10.2015
DR București – CNS Bacău	12 – 13.11.2015	383/07.01.2016
DR București	23 – 24.11.2015	35400/30.12.2015
Administrația Centrală București	25 – 27.11.2015	34576/21.12.2015
DSNA Cluj	27 – 28.11.2015	31851/23.11.2015
DR București – CNS Cluj	29 – 30.11.2015	32789/03.12.2015

Pe parcursul anului 2015, R.A. AACR a efectuat 17 inspecții la R.A. ROMATSA. Dintre acestea, 13 s-au desfășurat în scopul autorizării sistemelor EATMN, iar patru au avut următoarele obiective:

- tratarea evenimentelor de siguranță și a modului de monitorizare a siguranței serviciilor de navigație aeriană furnizate de R.A. ROMATSA;
- conformarea cu cerințele Regulamentului (CE) nr. 2150/2005 privind stabilirea unor norme comune pentru utilizarea flexibilă a spațiului aerian și cerințele RACMR MSA-UFSA, ediția 1.9/2013;
- furnizarea serviciilor ATS la DSNA Târgu Mureș în regim *Single Person Operations*;
- modificarea structurii organizatorice R.A. ROMATSA.

Ca urmare a inspecțiilor tehnice desfășurate de R.A. AACR au fost autorizate 19 sisteme ATM, pentru 6 dintre acestea autorizațiile fiind acordate cu obligația îndeplinirii unor condiții ulterioare, verificarea de către R.A. AACR urmând să se efectueze cu ocazia auditurilor programate la R.A. ROMATSA în 2016.

De asemenea, R.A. AACR a acceptat un număr de 33 de modificări ale sistemului funcțional ATM, o parte dintre acestea fiind date în termenii îndeplinirii unor condiții în perioade de timp asumate de R.A. ROMATSA, verificarea acestora, inclusiv a documentațiilor aferente, urmând să aibă loc pe parcursul anului 2016.

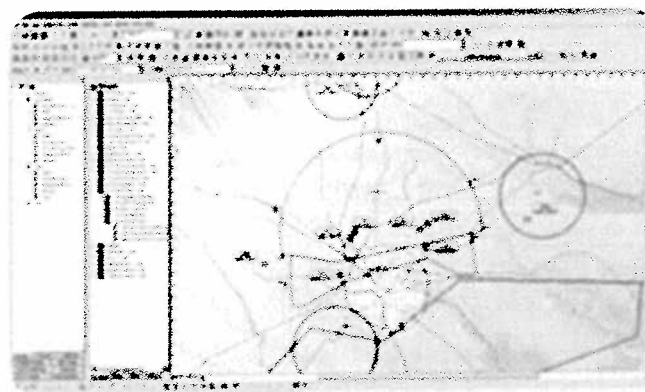
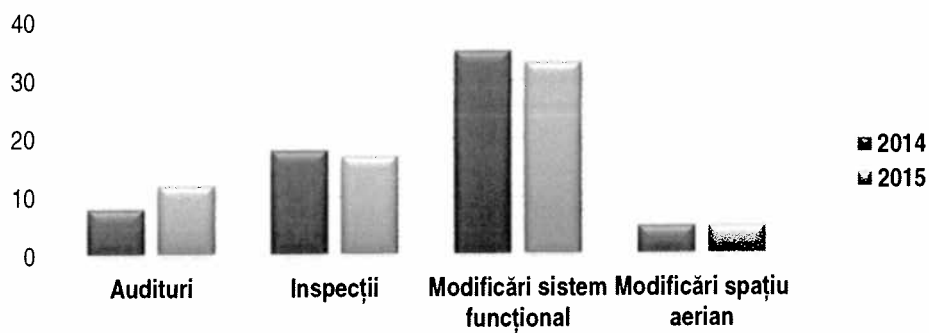
4.5.2 Procesul de monitorizare a nivelelor de siguranță

Monitorizarea periodică a nivelelor de siguranță în domeniul ATM/SNA se realizează pe baza raportărilor privind evenimentele de aviație civilă înaintate la R.A. AACR și concluziilor desprinse ca urmare a analizelor efectuate asupra acestora. Au fost analizate 515 rapoarte (109 evenimente ATM operaționale; 358 evenimente ATM specifice; 20 evenimente non ATM; 28 evenimente raportate de operatori aerieni și alți agenți aeronautici civili), marea majoritate a evenimentelor neavând efect asupra siguranței/furnizării serviciilor de navigație aeriană.

În urma analizei evenimentelor produse în domeniul ATM/SNA, raportând numărul de evenimente (în funcție de categoria acestora) la nivelele de siguranță minim acceptabile stabilite de R.A. ROMATSA, s-a constatat că nivelele de siguranță de alertă (NSA) și cele minim acceptabile (NSmA) au fost respectate.

Coordonarea civil-militară s-a materializat prin continuarea pregătirii și participării la ședințele/deciziile prin corespondență ale Consiliului de Management pentru Spațiul Aerian (CMSA), precum și asigurarea secretariatului CMSA, în baza cadrului legal stabilit, urmare acestora rezultând acțiuni multiple de colaborare și coordonare privind aplicarea conceptului de utilizare flexibilă a spațiului aerian - FUA în FIR București: 3 ședințe CMSA (5 hotărâri CMSA).

2014 - 2015: Evoluția activităților din domeniul ATM/SNA

Capitolul 5

SIGURANȚĂ

Atribuțiile R.A. AACR în domeniul siguranței aeronautice fac referire la următoarele aspecte:

- implementarea și monitorizarea Programului Național de Siguranță în Aviația Civilă din România (PNSAC);
- gestionarea rapoartelor evenimentelor de aviație civilă transmise la R.A. AACR;
- monitorizarea implementării recomandărilor emise de CIAS;
- monitorizarea aplicării OMT 1309/2014 privind măsuri pentru aplicarea Regulamentului (UE) nr. 139/ 2014;
- organizarea și coordonarea procesului de avizare a documentațiilor tehnice pentru construcții, amenajări și activități în zone cu servituți aeronautice civile;
- organizarea și coordonarea procesului de autorizare/certificare și menținerea condițiilor asociate autorizării/ certificării agenților aeronautici civili în domeniul geodeziei;
- implementarea Regulamentului UE 73/2010 al Comisiei Europene de stabilire a cerințelor de calitate a datelor aeronautice și informațiilor aeronautice pentru Cerul Unic European;
- colectarea/centralizarea datelor transmise de agenții aeronautici și difuzarea acestora;
- acordarea dreptului de survol și/ sau aterizare în spațiul aerian al României;
- gestionarea datelor și informațiilor recepționate prin mijloacele operative de comunicație;
- informarea operatorilor aerieni români și străini asupra reglementărilor privind obținerea dreptului de survol;
- gestionarea cererilor pentru aprobarea transporturilor aeriene de bunuri periculoase, trupe și/ sau armament, efectuate de operatori aerieni străini;
- gestionarea notificărilor referitoare la transportul bunurilor periculoase pe cursele regulate cu aterizare în România ale operatorilor aerieni români și străini;
- asigurarea serviciului de permanență operativ al R.A. AACR;
- gestionarea, în calitate de originator de baze de amendament, a secțiunii GEN 1-2 din AIP Romania;
- asigurarea fluxului informațional în cadrul CCI (Comandamentul Central de Iarnă);
- asigurarea respectării embargourilor și sancțiunilor impuse prin rezoluții ale Consiliului de Securitate la nivel ONU și UE;
- monitorizarea Planului de Performanță pentru Serviciile de Navigație Aeriană (SNA) pentru a doua perioadă de referință;
- elaborarea Planului de Performanță la nivelul DANUBE FAB pentru a doua perioadă de referință (RP2, 2015 – 2019);
- colectarea/ centralizarea datelor statistice transmise de agenții aeronautici și difuzarea datelor statistice colectate;
- implementarea/ utilizarea platformei informatice *Sistemul național de e-guvernare cu nivel 3 de sofisticare pentru suportul aviației civile* (SIAC);
- monitorizarea respectării prevederilor HG 455/ 2011 privind tarifele de aeroport.

5.1 Evaluarea și analiza siguranței

Programul Național de Siguranță în Aviația Civilă din România

Stadiul de implementare a Programului Național de Siguranță în Aviația Civilă (PNSAC) a fost prezentat detaliat în Capitolul 3, subcapitolul 3.1 al prezentului raport.

Gestionarea evenimentelor de aviație civilă

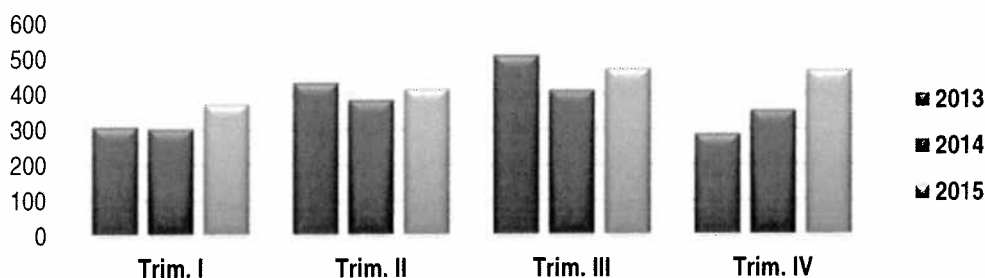
Monitorizarea evenimentelor de aviație civilă se realizează permanent, în conformitate cu procedura internă PI-SG-GRE/ 2013, ediția 1, rapoartele privind evenimentele de aviație civilă transmise la R.A. AACR fiind colectate în Baza de Date Internă (BDI), gestionată de SEAS.

Colectarea și introducerea, lunară, în BDI a rapoartelor evenimentelor de aviație civilă transmise către R.A. AACR a totalizat un quantum de 1673 de raportări în 2015, astfel:

Gestionarea lunară a evenimentelor de aviație civilă raportate la R.A. AACR

ianuarie: 149	februarie: 89	martie: 83	aprilie: 140	mai: 106	iunie: 168
iulie: 168	august: 140	septembrie: 163	octombrie: 179	noiembrie: 125	decembrie: 163

2013 - 2015: Evoluția numărului de evenimente raportate la R.A. AACR

Monitorizarea implementării recomandărilor CIAS

Recomandările emise de CIAS în atenția R.A. AACR sunt monitorizate și implementate în conformitate cu procedura internă PI-SIG-MIR, ediția 1/2013, în termenul de 90 de zile specificat de Regulamentul (UE) nr. 996/2010, prevăzut pentru informarea CIAS în legătură cu modul de rezolvare/implementare al acestora.

Situația (codul și enunțul) recomandărilor de siguranță emise în atenția R.A. AACR până în prezent, postate pe pagina de internet CIAS ca fiind deschise, precum și modul de rezolvare/implementare sunt prezentate în continuare.

1. Cod: SR-49.ACC.2014-01-20, ISLANDER BN-2A-27.YR-BNP.AB -

AACR, în cooperare cu ROMATSA, ar trebui să elaboreze o procedură care să stabilească când și în ce mod operatorii aerieni și persoanele fizice deținătoare de aeronave vor fi informate despre posibilitatea intrării în vigoare a unor noi frecvențe radio și zonele deservite de acestea. Informarea va fi emisă într-o perioadă rezonabilă de timp astfel încât să se ofere operatorilor timpul necesar pentru eventualele modificări ale stațiilor radio de la bordul aeronavelor.

Recomandarea este acoperită de Regulamentele (UE) 1034/2011 și 1035/2011 și RACR-ATS, ediția 3/2014, cap. 2.27, pct.2.27.1.

2. Cod: SR-48.ACC.2014-01-20, ISLANDER BN-2A-27.YR-BNP.AB

AACR ar trebui să includă în programul de audit al tuturor agenților economici, verificarea modului în care este implementat RACR-REAC, în special, Capitolul 3. Procedura de Raportare-RACR-REAC.300 Raportarea obligatorie a accidentelor și incidentelor grave de aviație civilă.

Recomandarea a fost inclusă în proiectul RACR-REAC, ediția 2/2016, cap. II, pct. 2.1.2, înaintat către MT în vederea aprobării.

3. Cod: SR-47.ACC.2014-01-20, ISLANDER BN-2A-27.YR-BNP.AB

AACR ar trebui să includă în procedura intern PI-OP-AOC 5.4. Proceduri de acceptare/retragere a acceptabilității a deținătorilor de posturi manageriale obligatorii, obligativitatea evaluării persoanei nominalizate pe postul managerial obligatoriu, de către comisia de evaluare AACR, iar în cadrul acestei evaluări să se verifice ca punct distinct cunoașterea cerințelor de raportare obligatorie a evenimentelor de aviație civil.

Recomandarea 3 este implementată prin procedurile PI-OP-AOC (para.5.4, pct. (2), alin. (ii)) și PIAC-CERT-OPS.705, pct. (1).

4. Cod: SR-46.ACC.2014-01-20, ISLANDER BN-2A-27.YR-BNP.AB

AACR ar trebui să impună tuturor operatorilor care dețin în operare aeronave Britten -Norman (BN-2) să definească în Manualul Operațional postul principal de pilotaj al aeronavei (locul care trebuie să fie de regulă ocupat de pilotul comandant).

5. Cod: SR-45.ACC.2014-01-20, ISLANDER BN-2A-27.YR-BNP.AB

AACR, având în vedere rolul său în supravegherea implementării sistemului de management al siguranței (SMS) de către toți operatorii aerieni, ar trebui să studieze oportunitatea completării Manualului Operațional al operatorilor aerieni care dețin aeronave făcând parte din clasa MEP cu cerințe suplimentare pentru situația în care un pilot acumulează o întrerupere la zbor mai mare de trei luni pe una dintre aeronavele din clasa MEP.

Recomandările 4 și 5 sunt implementate prin emiterea Circularei Operaționale CO:OPS MEP/21.01.2016, aplicabilă tuturor operatorilor aerieni români care operează aeronave din clasa MEP, postată pe site-ul R.A. AACR.

CIAS a fost notificat în legătură cu modul de rezolvare/implementare a celor 5 recomandări de mai sus prin adresa R.A. AACR nr. 28409/30.03.2016.

6. Cod: SR-23.ACC.2012-06-17.Festival R-40.YR-5287.PH

Se recomandă ca AACR să ia măsuri pentru emiterea unui ghid privind modul de alegere și/sau stabilire a unui teren de zbor, altul decât aerodromurile autorizate, pe care se pot executa zboruri din categoria operațiunilor aeriene civile de lucru aerian sau aviație generală.

CIAS a fost notificat cu privire la modul de rezolvare/implementare a recomandării prin adresa R.A. AACR nr. 35245/25.01.2016 (reiterat prin adresa R.A. AACR nr. 8725/31.03.2016) în care s-a menționat că această recomandare este acoperită de reglementările RACR-AD-AADC și RACR-AD-IADC, după cum s-a prevăzut în OMT 161/07.03.2016, art. 10.

7. Cod:SR-20.ACC.2012-06.23.Cessna-207.D-EBBG.IF

Se recomandă ca AACR să elaboreze și să înainteze spre aprobare MT, iar după aprobare să implementeze un proiect de reglementare cu privire la:

- a. organizarea, desfășurarea și asigurarea activității de lansare de parașutiști;
- b. persoanele fizice sau juridice care organizează activități de lansare parașutiști să dețină un certificat AOA.

CIAS a fost notificat în legătură cu modul de rezolvare/implementare a recomandărilor a și b prin adresa R.A. AACR nr. 23828/05.10.2015, în care s-a menționat că, pentru operațiunile de aviație generală prevederile respective vor intra în vigoare începând cu 25.08.2016, iar pentru operațiunile specializate din 21.04.2017.

Monitorizarea și analiza evaluărilor de risc generat de prezența faunei pe aerodromuri și în vecinătatea acestora

Activitatea privind monitorizarea și analiza evaluărilor de risc generat de prezența faunei pe aerodromuri și în vecinătatea acestora se desfășoară în conformitate cu OMT nr. 1309/2014 în baza căruia, administratorii de aerodrom trebuie să raporteze semestrial la R.A. AACR care sunt măsurile întreprinse pentru reducerea riscului generat de prezența faunei. La solicitarea adresată în acest sens, la data întocmirii prezentului raport, pentru situația respectivă aferentă anului 2015, au răspuns acestei solicitări majoritatea administratorilor de aerodrom.

Situațiile transmise de administratorii de aerodrom stau la baza elaborării de către R.A. AACR a studiilor periodice privind evenimentele de aviație civilă de tip *Bird Strike/Wildlife*, postate pe pagina web a R.A. AACR.

Legat de același subiect, în anul 2015 a fost emisă Informarea de siguranță nr. 21889/14.08.2015 *Managementul faunei pe aerodromuri și în vecinătatea acestora*.

5.2 Protecția navigației aeriene

Organizarea și coordonarea procesului de avizare a documentațiilor tehnice pentru construcții, amenajări și activități în zone cu servituți aeronautice civile

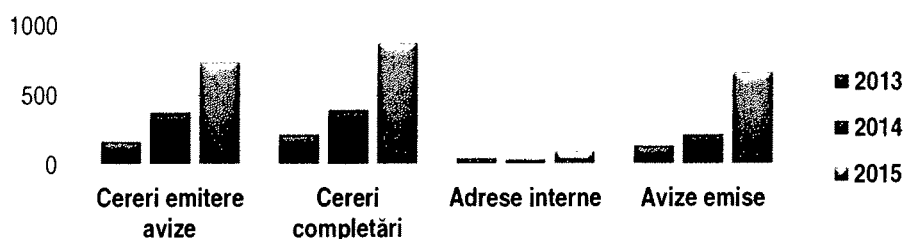
Procesul de avizare documentațiilor tehnice pentru construcții, amenajări și activități în zone cu servituți aeronautice civile este monitorizat în permanență conform recomandărilor/cerințelor CE și prevederilor legislației naționale în vigoare.

Activitățile desfășurate în 2015	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
Cereri noi de emitere avize	172	156	187	225
Cereri completări la documentații tehnice și alte solicitări/sesizări	152	296	227	203
Adrese interne (referate interne, raportări, analize tehnice ș.a.)	10	11	42	36

Concret, activitățile din anul 2015 se prezintă după cum urmează:

- emiterea a 665 avize la documentații tehnice în zone cu servituți aeronautice, pentru restul fiind întocmite adrese de completare;
- analiza a 11 PUG-uri și 79 PUZ-uri depuse;
- emiterea de avize pentru 6 PUG-uri și 60 PUZ-uri.
- organizarea de discuții având ca temă impactul construcțiilor în zonele cu servituți aeronautice, în cadrul audiențelor organizate la nivelul R.A. AACR, cu reprezentanții instituțiilor *arhitectul șef* din administrațiile publice județene și locale, precum și cu cei ai societății civile;
- implementarea în timp real a prevederilor RACR-ZSAC, ediția 1/2015/09.06.2015 și RACR-AVZ, ediția 1/2015/08.06.2015 și întocmirea de noi hărți cu servituți aeronautice cu caracter public pentru o serie de aerodromuri, la solicitarea consiliilor de care aparțin acestea.

2013 - 2015: Evoluția activităților desfășurate pentru protecția zonelor cu servituți aeronautice

Organizarea și coordonarea procesului de autorizare/certificare și menținere a condițiilor asociate autorizării/ certificării agenților aeronautici civili în domeniul geodeziei

Procesul de autorizare/ certificare și menținere a condițiilor asociate autorizării/ certificării agenților aeronautici civili în domeniul geodeziei (cod AAS) este organizat și coordonat conform RACR-AD-AACDA, ediția în vigoare.

Pe lângă tratarea unor noi solicitări de emitere a certificatelor de autorizare ca agent geodez aeronautic civil, R.A. AACR a procedat la autorizarea/ certificarea și menținerea condițiilor asociate autorizării/ certificării agenților aeronautici civili în domeniul geodeziei, activități concretizate prin:

- emiterea a 13 certificate de reautorizare agent geodez aeronautic civil pentru;
- efectuarea a 11 audituri în vederea autorizării/ certificării agenților aeronautici civili în domeniul geodeziei

Implementarea Regulamentului (UE) 73/ 2010 al Comisiei Europene de stabilire a cerințelor de calitate a datelor aeronautice și informațiilor aeronautice pentru Cerul Unic European

Implementarea Regulamentului (UE) 73/ 2010 se află în atenția permanentă a SPNA, în acest scop fiind derulate activități precum:

- organizarea unor diverse acțiuni în scopul aplicării regulamentului: grup de lucru, corespondență și discuții cu agenții geodezi aeronautici afectați de implementare, monitorizare, conformare ș.a.;
- coordonarea, împreună cu DR a activității de modificare și completare a reglementărilor aeronautice aplicabile în SPNA și coroborarea normelor aeronautice cu legislația în vigoare privind amenajarea teritoriului din zonele cu servituți aeronautice;

Statistica datelor transmise de agenții aeronautici și difuzarea acestora

În cadrul SPNA, activitatea de colectare/ centralizare și difuzare a datelor transmise de agenții aeronautici se desfășoară cu ajutorul următoarelor baze de date:

- registru intern avize (xls);
- baza de date evidență avize (xls) (din care se transmite la MT raportare trimestrială cu avize din zona I și II de servitute aeronautică);
- baza de date unică de obstacolare a României (xls) (din care se transmite în timp real, pe măsura emiterii avizelor în original, în vederea includerii în AIP România).

În anul 2015, activitățile conexe statisticii datelor au constat în coordonarea și îmbunătățirea activității de gestionare a bazelor de date pentru avize, respectiv optimizarea prin completarea cu rubrici noi pentru o identificare mai facilă a situației lucrărilor, astfel:

- actualizarea și centralizarea datelor privind avizele emise de R.A. AACR pentru documentațiile tehnice ale obiectivelor aflate în Zona I și Zona II de servitute aeronautică civilă și transmiterea la MT;
- gestionarea bazei de date unice de obstacolare a României, precum și a bazelor de date care cuprind toate avizele emise de R.A. AACR pentru zonele cu servituți aeronautice începând cu anul 2005 până în prezent.

5.3 Survol

Ca element esențial pentru siguranța spațiului aerian al României, activitățile specifice ale R.A. AACR în domeniul survolului s-au concretizat după cum urmează:

Activități	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
Introducerea cererilor în sistemul de evidență a Situației Centralizate a Planificării și Aprobării Survolurilor Asistată de Calculator (PASACT-SITCEN), a aprobărilor de survol și aterizare, precum și a programelor de operare ale companiilor aeriene străine care efectuează curse regulate spre/dinspre România, primite de la MT.	274	366	726	655
Acordarea aprobărilor de survol și aterizare pentru operatorii aerieni străini care efectuează curse aeriene neregulate de tip charter cu sau fără caracter comercial și pentru operatorii aerieni străini care efectuează zboruri tehnice.	229	239	232	225
Acordarea aprobărilor de survol și aterizare pentru operatorii aerieni străini care efectuează lanțuri de curse aeriene neregulate de tip charter, cu caracter comercial.	13	14	7	4
Gestionarea și introducerea în Sistemul PASACT a notificărilor și cererilor de survol și/sau aterizare pentru operatorii aerieni din UE.	557	537	532	421
Efectuarea demersurilor pe lângă MT și MAPN, pentru aprobarea cererilor de survol și/ sau aterizare în cazul transportului de trupe, tehnică militară și/ sau bunuri periculoase pe curse aeriene neregulate, efectuate de operatorii aerieni străini.	58	88	106	71
Gestionarea notificărilor privind bunurile periculoase permise pentru a fi transportate pe curse aeriene regulate, cu aterizare pe aeroporturi din România, efectuate de operatorii aerieni români și străini.	979	701	991	1053
Verificarea deținerii certificatelor de asigurare în conformitate cu reglementările UE, în vigoare, precum și a altor documente prevăzute de lege, în cazul operatorilor aerieni străini și a deținătorilor de aeronave înmatriculate în alt stat.	155	205	259	180
Gestionarea notificărilor pentru zboruri VFR IG/aterizări tehnice.	29	40	37	10
Primirea/transmiterea raportărilor de accidente/incidente.	269	291	348	359

5.4 Analiza performanțelor și statistică

Monitorizarea Planului de Performanță pentru servicii de navigație aeriană (SNA) pentru prima și a doua perioadă de referință (RP1 și RP2)

Monitorizarea Planului de Performanță pentru SNA RP1 (2012-2014) și RP2 (2015-2019) este realizată permanent, în conformitate cu recomandările Comisiei Europene (CE) și cu legislația în vigoare, pe cele patru domenii cheie de performanță: siguranță, capacitate, mediu și rentabilitate, în vederea îmbunătățirii eficienței globale SNA.

Ca parte a procesului de monitorizare a Planului de Performanță pentru RP1 și RP2 pe parcursul anului 2015 s-au desfășurat activități referitoare la:

- chestionarele on-line, atât la nivelul furnizorului de servicii de navigație aeriană (ANSP), cât și la nivelul Autorității Naționale de Supervizare (NSA), pentru fiecare din cei trei indicatori principali de siguranță: Eficacitatea Managementului Siguranței (EoSM); Cultură Justă (JC); Clasificarea riscurilor după gravitate prin utilizarea instrumentului de analiză a riscurilor – RAT; chestionarele trebuie transmise către AESA și CE până la data de 1 februarie 2016;
- raportul Anual de Monitorizare aferent anului 2014;
- răspunsul României la chestionarul *Delays to air transport in Europe – methods of measuring, reporting and analysing* (formularea răspunsului s-a realizat în cooperare cu C.N.A.B., R.A. ROMATSA și TAROM S.A.);
- indicatorul *Eficiența medie a zborului orizontal pe rută corespunzătoare traiectoriei efective (KEA)* calculat pentru anul 2015 și semestrul I, 2016.
- bazele de cost preliminară pentru anul 2016 pentru serviciile de navigație aeriană de rută și pentru activitatea de navigație aeriană terminală la Aeroportul Internațional Henri Coandă București și Aeroportul Internațional Aurel Vlaicu București, în vederea transmiterii acestora către EUROCONTROL și CE;
- documentele *Provisional Council* (PC) cu referire la: extinderea mandatului membrilor Comisiei de revizuire a Performanței (PRC); participarea EUROCONTROL la procedura de licitație organizată de CE pentru furnizarea serviciilor de performanță a SNA; desemnarea EUROCONTROL drept PRB pentru Cerul Unic European (SES), pentru care R.A. AACR, la solicitarea MT, a formulat două puncte de vedere;
- ședința Comitetului de Apel (martie 2015) constituit la solicitarea CE ca urmare a imposibilității SSC de a obține majoritatea calificată necesară adoptării Deciziei privind conformitatea/neconformitatea ratelor unitare pentru anul 2015, în cadrul căreia a fost exprimată poziția oficială a României conform Mandatului acordat din partea MT;
- întâlnirea Grupului de Lucru privind performanța (platforma de coordonare a Autorităților de Naționale Supervizare) organizată de PRB la Bruxelles, Belgia, în luna mai 2015;
- lipsa raportării către COM a datelor AOBT – *Actual off-block time* (ora efectivă la care aeronava părăsește poziția de parcare), indicator de performanță de Capacitate;
- greva de avertisment a R.A. ROMATSA din data de 15.07.2015 și acțiunile întreprinse de R.A. AACR, respectiv:
  - ✓ solicitarea, adresată către EUROCONTROL, a unei simulări privind numărul de minute de întârziere ATFM de rută, generate de grevă, cu impact pe asupra indicatorului Capacitate;
  - ✓ coordonarea cu R.A. ROMATSA pentru analiza impactului grevei asupra indicatorilor Capacitate și Eficiența – Costurilor;
  - ✓ solicitarea, adresată post – grevă către EUROCONTROL, pentru aflarea numărului de minute de întârziere ATFM de rută generate de grevă;
- bazele de cost ale României pentru SNA (activitatea de rută și de navigație aeriană terminală pentru aeroporturile din București), pentru anul 2016: efectuarea demersurilor necesare, conform OMTI 313/2010 și Regulamentului (UE) nr. 390/2013 privind performanța, pentru confirmarea în termen către CE

și către PRB a bazelor de cost pe anul 2016 și emiterea Mandatului MT pentru R.A. ROMATSA în vederea transmiterii către EUROCONTROL și CE a tabelelor de raportare cu bazele de cost pe anul 2016;

- raportul de monitorizare a schemei de performanță a României pe anul 2014 pentru SNA, întocmit de PRB, care menționează rezultate pozitive pe toate domeniile de performanță aferente RP1;
- procesul de ajustare a performanțelor post – operaționale ale SNA: transmiterea către EUROCONTROL și CE a punctului de vedere, în coordonare cu DS – SNA și ROMATSA R.A., privind propunerea Managerului de Rețea *Post Ops Performance Adjustment Process*.

Planul de Performanță la nivel DANUBE FAB pentru a doua perioadă de referință (RP2)

Activitățile din anul 2015, dedicate Planului de Performanță la nivel DANUBE FAB pentru a doua perioadă de referință (RP2) au fost prezentate detaliat în Capitolul 3, subcapitolul 3.2 al prezentului raport.

Colectarea/ centralizarea datelor statistice transmise de agenții aeronautici și difuzarea datelor statistice colectate

Colectarea datelor statistice, analiza și centralizarea rapoartelor statistice privind activitățile de aviație ale agenților aeronautici s-a desfășurat în conformitate cu prevederile OMTI nr. 1089/ 2012 și a procedurii de statistică PIAC-TA-STA, cu aplicabilitate pentru:

- operatori aerieni autorizați pentru activități de transport aerian comercial de pasageri și marfă;
- operatori aerieni autorizați pentru activități de aviație generală și lucru aerian;
- aerodromuri certificate din România;
- furnizorul de servicii de navigație aeriană;
- distribuitori de carburant autorizați.

Au fost transmise către MT următoarele categorii de rapoarte statistice:

- **lunare: A** (traficul operatorilor aerieni comerciali), **I** (traficul de aeroport), **Nav** (aeronavele navigabile ale operatorilor aerieni), **LAGA** (activitățile de lucru aerian și aviație generală ale operatorilor aerieni de aviație generală și lucru aerian) și închiderea anului 2015 (transmis la MT în ianuarie 2016);
- **trimestriale: P** (mișcările de trafic înregistrate la nivelul unităților de control al traficului aerian) și **R** (mișcările de trafic înregistrate la nivelul serviciilor de navigație terminală), pe trim. IV 2015 și trim. I 2016;
- **anuale: L** (servicii și facilități de rută pentru întreg anul 2015).

Colectarea datelor statistice, analiza și centralizarea rapoartelor statistice privind activitățile de aviație ale agenților aeronautici a implicat:

- raportarea către OACI a datelor statistice aferente trim. I, 2016, în format OACI, conform manualului OACI Doc 9060/ 5, în vederea îndeplinirii obligațiilor României ca stat membru OACI, după cum urmează:
  - ✓ **lunare: A** (traficul operatorilor aerieni comerciali), **I** (traficul de aeroport);
  - ✓ **trimestriale: B** (originea și destinația etapelor de zbor) pentru trim. I, 2016;
  - ✓ **anuale: C** (trafic pe etape de zbor), **H** (aeronave civile înmatriculate), pentru anul 2015.
- raportarea lunară către CIAS a numărului de pasageri îmbarcați pe aeroporturile din România, pe traficul comercial, conform OMT nr. 7/2014;
- introducerea în sistemul statistic a 3 operatori aerieni (2 CAT și 1 LAGA);
- transmiterea către Institutul Național de Statistică (INS) a formularului *Mijloace de transport aerian la 31 decembrie 2015*;
- transmiterea către INS și MT a fișelor de cercetare statistică propuse de R.A. AACR pentru a fi incluse în proiectul *Programului Statistic Național Anual 2016* (PSNA 2016);
- transmiterea către INS a lucrării de carburant pe anul 2015, care cuprinde:
  - ✓ rapoartele statistice **M** – consumul de carburant al operatorilor aerieni, pe anul 2015, împărțit în două categorii: deținători de Certificat de Operator Aerian (AOC) și deținători de Autorizație de Operator Aerian (AOA);
  - ✓ lista operatorilor aerieni români la data de 19.01.2016 (cuprinde anul 2015);
  - ✓ rapoartele statistice **FD** – vânzările de carburant ale distribuitorilor, pe anul 2015;

- ✓ lista distribuitorilor de carburant de aviație;
- ✓ informații privind aeronave/ tip carburant utilizat/ operator aerian.
- coordonarea cu SGAF din cadrul R.A. AACR, în scopul verificării numărului de pasageri îmbarcați transmis de aeroporturile din România, în vederea tarifării supravegherii menținerii obiectivelor necesare siguranței pasagerilor pe aeroporturi, activitate prestată de R.A. AACR;
- analiza prin sondaj a corelațiilor între rapoartele statistice primite privind activitatea unor agenți de aviație civilă în vederea verificării modului de conformare cu prevederile OMTI nr. 1089/ 2012 și a PIAC-TA-STA;
- participarea la Comitetul Statistic Național (COMSTAT) organizat de INS la sediul INS în data de 12.05.2015.

Implementarea/ utilizarea platformei informatice Sistemul național de e-guvernare cu nivel 3 de sofisticare pentru suportul aviației civile (SIAC)

Colectarea rapoartelor statistice de trafic de aeroport aferente anului trimestrului I 2015 prin intermediul SIAC s-a efectuat într-o manieră continuă și controlată până la sfârșitul lunii februarie 2015, moment în care termenele de valabilitate ale certificatelor digitale deținute de utilizatorii de aeroport pentru accesul securizat în SIAC au început să expire și sistemul nu a mai putut fi utilizat.

Au fost efectuate demersurile de informare a MT în legătură cu acest aspect, atât preventiv cât și post-factum, urmând ca MT, în calitate de beneficiar, să soluționeze această chestiune. Până la soluționare, ca variantă de rezervă în caz de nefuncționare SIAC, rapoartele sunt colectate prin e-mail.

Monitorizarea respectării prevederilor privind tarifele de aeroport

Activitățile de monitorizare a respectării prevederilor privind tarifele de aeroport se realizează prin supravegherea aplicării prevederilor HG 455/2011. În acest sens, în 2015, activitatea de monitorizare a implicat activități precum:

- actualizarea Documentului OACI Doc 7100 *Tarife de aeroport și Servicii de Navigație Aeriană* ediția 2015, în conformitate cu Articolul 15 al Convenției de la Chicago;
- participarea la Forumul Thessaloniki privind tarifele de aeroport, organizat de CE la Bruxelles, Belgia în data de 14 aprilie 2015;
- formularea răspunsului către MT referitor la chestionarul *Implementarea politicilor OACI asupra tarifelor de aeroport și SNA*, transmis prin scrisoare de stat;
- transmiterea punctelor de vedere către LRTR, TAROM și MT privind introducerea unui tarif aferent accesului la infrastructura aeroportuară/echipamentele IT la LRTR;
- soluționarea dezacordului dintre TAROM și CNAB privind intenția de modificare a sistemului tarifar de aeroport, în baza prevederilor HG 455/2011, OMT 744/2011 și PIAC-AD-ITA cu modificările și completările ulterioare, finalizată cu refuzul cererii CNAB de modificare a conținutului informațional din AIP-România, secțiunea GEN 4.1 – Tarife pentru utilizarea aeroporturilor, din cauza declanșării procedurii de dezacord;
- efectuarea demersurilor către toate aeroporturile pentru respectarea prevederilor HG 455/2011 și, în cazul modificărilor de tarif, transmiterea către R.A. AACR a documentelor ce stau la baza modificării, din care să reiasă respectarea criteriilor de relevanță, obiectivitate, nediscriminare și transparentă;
- efectuarea demersurilor în vederea amendării procedurii PIAC-BA pentru a reflecta schimbările aduse de RACR-AIS ediția 3 și completarea pct. 30 din anexa la HG 645/2013 prin adăugarea unui punct referitor la aprobarea de către R.A. AACR a bazelor de amendament cu privire la tarifele de aeroport și SNA;
- efectuarea demersurilor către DR în vederea inițierii amendării procedurii PIAC-AD-ITA pentru armonizarea cu cerințele naționale și pentru a reflecta schimbările organizatorice din structura R.A. AACR, precum și modificările de ordin funcțional din procesul de modificare a tarifelor de aeroport;
- aprobarea publicării în AIP-România a modificărilor de tarife de aeroport ale LRSV ca urmare a analizei documentelor transmise în atenția R.A. AACR.

Capitolul 6

REGLEMENTARE

Atribuțiile R.A. AACR în domeniul reglementării aviației civile acoperă următoarele aspecte:

- elaborarea proiectelor de acte normative de aeronautică civilă, în scopul implementării și aplicării în România a legislației naționale și comunitare specifice, a standardelor și practicilor recomandate de către organizațiile internaționale de aviație civilă, a prevederilor convențiilor internaționale în domeniul aviației civile la care România este parte;
- elaborarea procedurilor și instrucțiunilor de aeronautică civilă privind aplicarea legislației și reglementărilor din domeniul aviației civile, a directivelor și circularilor de informare;
- armonizarea și integrarea prevederilor standardelor și practicilor recomandate de OACI, ECAC, UE, AESA, EUROCONTROL și alte organizații internaționale de aviație civilă (IATA, AICI etc.), în proiectele de reglementări aeronautice naționale din domeniul de competență al direcției; elaborarea și fundamentarea propunerilor privind organizarea aplicării specifice în aviația civilă română;
- monitorizarea implementării legislației internaționale în cadrul reglementărilor și procedurilor specifice în domeniul aviației civile;
- gestionarea documentației și a corespondenței cu Organizația Aviației Civile Internaționale (OACI), Conferința Europeană a Aviației Civile (CEAC), Agenția Europeană pentru Siguranța Aviației (AESA), EUROCONTROL, Comisia Europeană și alte organisme internaționale de aviație civilă, după caz;
- originator baze de amendament pentru AIP România, secțiunea GEN. 1.7-1, cât și actualizarea/aprobarea conținutului informațional al AIP România.

Activitatea de reglementare desfășurată de R.A. AACR urmărește obiectivul strategic al R.A. AACR, definit în Planul de Administrare, relevant pentru activitatea de reglementare, și anume: **menținerea, aplicarea și dezvoltarea unui cadru reglementat coerent, în conformitate cu standardele internaționale, bazat pe principii transparente și orientat către asigurarea și menținerea siguranței zborului, precum și îmbunătățirea continuă a acesteia.**

Astfel, activitatea de reglementare se desfășoară conform cadrului legislativ național și internațional, respectând liniile de acțiune trasate prin Planul Strategic al Ministerului Transporturilor, Planul de Administrare al R.A. AACR și vizează armonizarea reglementărilor de aviație civilă la cele europene și internaționale.

6.1. Elaborarea/emiterea proiectelor de reglementare

R.A. AACR se concentrează pe crearea unui cadru legal național integrat care să contribuie la dezvoltarea metodelor de identificare și contracarare a riscurilor, la menținerea și creșterea unui nivel înalt de siguranță. Accentul este pus pe definirea unui sistem de reglementare axat pe siguranță și priorități, inclusiv din punct de vedere tehnic, cu multiple surse (industrie, OACI, UE, MT etc.) generatoare de propuneri.

Activitățile pentru domeniul de reglementare se desfășoară conform Planului anual de reglementare, conceput pe baza unei abordări proactive, care reprezintă un document dinamic, evolutiv, ce se actualizează în conformitate cu procedura internă PI-DR-REG, în funcție de cerințele de reglementare identificate la nivel internațional și național prin apariția unor elemente pentru îmbunătățirea Planului de Reglementare.

Atingerea obiectivelor R.A. AACR în domeniul de reglementare este evidențiată în mod sintetic în continuare.

6.1.1 Domeniul Aerodromuri - AD

- RACR – ZSAC, Ed. 1/2015 -**
Stabilirea zonelor cu servituți de aeronautică civilă și a condițiilor de avizare a documentațiilor tehnice aferente obiectivelor din aceste zone sau din alte zone în care pot constitui obstacole pentru navigația aeriană și/sau pot afecta siguranța zborului pe teritoriul și în spațiul aerian al României - aprobat de MT;
- RACR – AD – AADC, Ed. 2/2015 -**
Autorizarea aerodromurilor civile – finalizat, transmis la MT;
- RACR – AD – IADC, Ed. 2/2015 -**
Amenajarea, utilizarea și înregistrarea aerodromurilor civile – finalizat, transmis la MT;
- RACR – WGS 84, Ed. 1/2015 -**
Măsurarea punctelor de interes aeronautic în Sistemul Geodezic Global WGS 84 – finalizat, transmis la MT;
- RACR – AD – AAH, Ed. 2/2015 -**
Autorizarea agenților aeronautici de handling – finalizat, transmis la MT;
- RACR – AD – ELLPA, Ed. 1/2015 -**
Emiterea de licențe de lucru în perimetrul aeroportuar – anulat;
- RACR – AD – AOI, Ed. 1/2015 -**
Autorizarea sau acceptarea organizațiilor de instruire – anulat.
- PIAC – AD – 139 Part I, Ed. 1/2015 -**
Inițierea procesului de certificare – aprobat;
- PIAC – AD – 139 Part II, Ed. 1/2015 -**
Conversia certificatelor de aerodrom – aprobat;
- PIAC – AD – SMGCS, Ed. 1/2015 -**
Siguranța pe suprafața de mișcare – aprobat;
- PIAC – AD – LVP, Ed. 1/2015 -**
Conținutul și aprobarea procedurilor pentru operațiuni în condiții de vizibilitate redusă – aprobat;
- PIAC – AD – AADC, Ed. 3/2015 -**
Autorizarea aerodromurilor civile – draft 3, transferat în planul pentru 2016;
- PIAC – AD – AAH, Ed. 1/2015 -**
Autorizarea agenților aeronautici de handling – draft 1 (fuzionare cu PIAC – AD – AAHC, Ed. 2/2015 Autorizarea agenților aeronautici de handling combustibil și cu PIAC – AD – EDA, Ed. 1/2015 - Echipamente deservire aeronave) transferat în planul pentru 2016;
- PIAC – TA – STA, Ed. 2/2015 -**
Culegerea, analiza, centralizarea și difuzarea datelor statistice din domeniul transportului aerian – anulat;
- PIAC – AD – ELLPA, Ed. 1/2015 -**
Emiterea de licențe de lucru în perimetrul aeroportuar – anulat.
- CA - AP 5 -** Implementarea în domeniul aerodromurilor civile a Regulamentului (UE) 73/2010 de stabilire a cerințelor de calitate a datelor aeronautice și informațiilor aeronautice pentru Cerul unic european – aprobat;
- CA – 139 Partea MA -** Ghid pentru elaborarea Manualului de aerodrom – aprobat;
- CA – 139 Partea CB -** Ghid pentru stabilirea bazei de certificare – anulat (inclusiv în PIAC – AD – 139 - Part II Ed. 1/2015 - Conversia certificatelor de aerodrom).

6.1.2 Domeniul Managementul traficului aerian/servicii navigație aeriană - ATM/SNA

RACR – CPNA, Ed. 1/2015 -

Proceduri de acordare, echivalare, prelungire, suspendare sau retragere a brevetului și a licenței de funcționare a personalului aeronautic nenavigant pentru protecția navigației aeriene și telecomunicații aeronautice – transferat în planul pentru 2016 (va fi înlocuit cu RACR-LPNACOM, Ed. 2/2016; condiționat de apariția noului Regulament ce va înlocui R1034 și R1035);

RACR – CPPZI, Ed. 1/2011

amendament - Cerințe privind proiectarea procedurilor de zbor instrumental – draft 1, transferat în planul pentru 2016;

RACR – ASMET, Ed. 5/2015 -

Asistența meteorologică a activităților aeronautice - draft 4, transferat în planul pentru 2016.

PIAC – ATS , Ed. 2/2008,

amendamentul 6 la PANS-ATM - Serviciile de Trafic Aerian – aprobat;

PIAC – LCTA, Ed. 5/2015 -

Licențierea controlorilor de trafic aerian – aprobat;

PIAC – LCITA, Ed. 1/2015 -

Licențierea Controlorilor Trafic Aerian Informare – aprobat;

PIAC – SSNA Partea I, Ed.

2/2014 amendament - *Supervizarea serviciilor de navigație aeriană – aprobat;*

PIAC – CPPZI, Ed. 1/2015 -

Cerințe privind proiectarea procedurilor de zbor instrumental – anulat (introdus în RACR-CPPZI).

PI – NS – BA, Ed. 1/2015 –

Coordonarea emiterii și aprobării bazelor AIS – aprobat.

6.1.3 Domeniul Navigabilitate - AIR

RACR – 47, Ed. 4/2015 - *Înmatricularea aeronavelor civile – aprobat de MT;*

RACR – SUD, Ed. 2/2015 - *Autorizarea sudorilor din aeronautica civilă – aprobat de MT;*

RACR – DPA, Ed. 1/2015 - *Autorizarea organizațiilor distribuitoare de produse aeronautice – aprobat de MT;*

RACR – LTS, Ed. 1/2015 - *Autorizarea laboratoarelor de testări specializate pentru aeronautica civilă - aprobat de MT;*

RACR – AZAC, Ed. 2/2016 - *Admisibilitatea la zbor a unor categorii de aeronave civile – draft 1, transferat în planul pentru 2016.*

PIAC – AW – SUD, Ed. 1/2015 - *Proceduri și instrucțiuni administrative pentru autorizarea sudorilor din aeronautica civilă – draft 5, transferat în planul pentru 2016;*

PIAC – AW – LTS, Ed. 1/2015 - *Proceduri și instrucțiuni administrative pentru autorizarea laboratoarelor de testări - draft 5, transferat în planul pentru 2016.*

6.1.4 Domeniul Certificare Personal - LIC

RACR – LPAN – PPBL, Ed. 1/2015 - *Licențierea personalului aeronautic navigant - piloți planoare și piloți baloane libere – aprobat de MT;*

RACR – LPAN – P, Ed. 2/2015 - *Licențierea personalului aeronautic navigant parașutist – finalizat, transmis la MT;*

RACR – LMET, Ed. 3/2015 - *Licențierea personalului meteorologic aeronautic – finalizat, transmis la MT;*

RACR – LPAN – AUN, Ed. 2/2015 - *Licențiere piloți aeronave ultrașoare nemotorizate – anulat.*

PIAC – CPN, Ed. 1/2013 amendament 5 - *Certificare personal navigant – aprobat;*

PIAC – LPAN – PPBL, Ed. 1/2015 - *Licențierea personalului aeronautic navigant - piloți planoare și piloți baloane libere – aprobat*

6.1.5 Domeniul Operațiuni aeriene - OPS

RACR – RA, Ed. 3/2015 - *Regulile aerului – finalizat, transmis la MT*

RACR – OPS – SAR, Ed. 1/2015 - *Operațiuni aeriene de căutare și salvare - draft 5, transferat în planul pentru 2016.*

PIAC – CERT – OPS, Ed. 2/2014 amendament 2 - *Certificarea unui operator aerian – aprobat.*

6.1.6 Domeniul Facilități transport aerian - FAL

PN – FAL – *Programul National de facilități ale transportului aerian – finalizat, transmis la MT*

6.1.7 Domenii conexe

AIR/LIC

RACR – LPTA, Ed. 4/2015 - *Licențierea personalului tehnic aeronautic – draft 2, transferat în planul pentru 2016;*

RACR – PC, Ed. 1/2015 - *Parașute civile – draft 4, transferat în planul pentru 2016.*

AIR/OPS/LIC

RACR – AEC, Ed. 1/2015 - *Autorizarea entităților calificate pentru exercitarea de atribuții în domeniul aeronavelor ultrașoare, parașutelor și tehnicii aeronautice aferente – draft 5, transferat în planul pentru 2016.*

AIR/LIC/OPS/ATWAD

RACR – RPAS, Ed. 1/2015 - *Sisteme aeriene pilotate de la distanță – finalizat, transmis la MT.*

6.1.8 Reglementări generale

RACR – REAC, Ed. 2/2015 - *Raportarea evenimentelor de aviație civilă - draft 4, transferat în planul pentru 2016;*

RACR – PM, Ed. 4/2015 - *Aprobarea și implementarea procedurilor operaționale pentru reducerea zgomotului în preajma aeroporturilor – draft 2, transferat în planul pentru 2016.*

PIAC – PSIEAC, Ed. 1/2015 - *Protecția surselor de informații privind evenimentele de aviație civilă – anulat;*

PIAC – CDREAC, Ed.1/2015 - *Verificarea calității datelor conținute de raportările privind evenimentele de aviație civilă – anulat.*

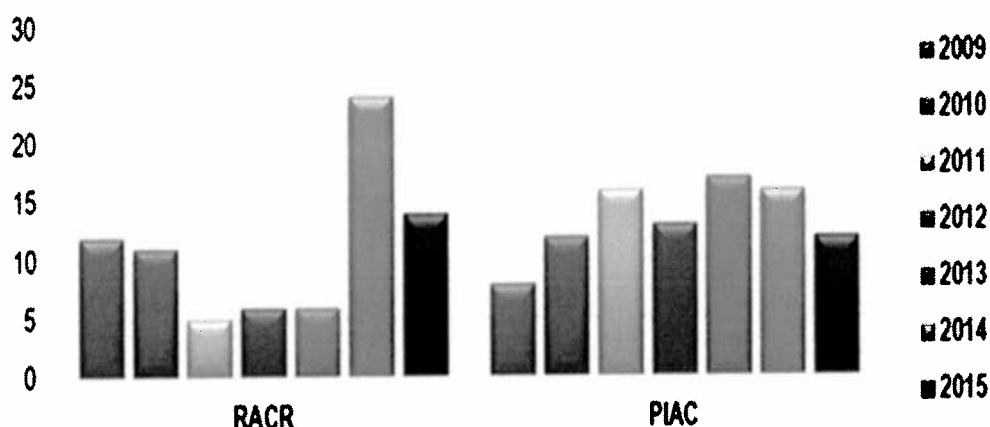
6.1.9 Proiecte OMT

Pentru:

- abrogarea ordinului 82/2001 (abrogarea JAR-26) – aprobat de MT;
- desemnarea AACR în calitate de autoritate competentă pentru exercitarea atribuțiilor privind certificarea și supravegherea operatorilor aerieni care fac obiectul Regulamentului (UE) nr. 965/2012 al Comisiei de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la operațiunile aeriene, cu toate amendamentele ulterioare – aprobat de MT;
- aplicarea Regulamentului (UE) nr. 2015/340 al Comisiei din 20 februarie 2015 de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la licențele și certificatele controlorilor de trafic aerian în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului, de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012 al Comisiei și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 805/2011 al Comisiei – finalizat, transmis la MT.

Raportat la anii precedenți și având în vedere strategia dezvoltată, referitoare la noua abordare și viziune aplicabilă procesului de reglementare, bazată pe principii de transparență, considerarea riscurilor, implicarea activă, prioritizare, utilizarea eficace a resurselor, deschiderea pentru orice element de tip *feed-back*, comunicare și colaborare în echipă, anul 2015 a avut ca finalitate un rezultat la fel de bun din punct de vedere calitativ și cantitativ, al procesului de reglementare corespunzător așteptărilor și necesităților industriei, ca și anul anterior.

2009 - 2015: Evoluția procesului de reglementare

Din monitorizarea activităților efectuate pentru realizarea planului de reglementare pentru anul 2015 au rezultat următoarele:

- 33 de reglementări (RACR) au fost finalizate;
- 20 reglementări (RACR) au fost solicitate pe parcursul anului 2015 și integrate în planul suplimentar;
- 14 reglementări (RACR) au fost reportate pentru anul 2016 la solicitarea industriei, la solicitările la nivel R.A. AACR sau în urma apariției modificărilor legislative pe plan european/internațional;
- 11 reglementări (RACR) au fost anulate din motive obiective (integrarea respectivelor reglementări în altele deja incluse în plan, decizii în urma consultării industriei, modificarea strategiei de reglementare, etc.);
- 2 proceduri (PIAC) subsecvente unor reglementări (RACR), și elaborate simultan cu acestea, care sunt în așteptarea aprobării de către MT a reglementărilor aferente.

Gradul de realizare al Planului de Reglementare a atins în anul 2015 un procent de realizare de 117,86%. Calculul s-a realizat ținând seama de totalul proiectelor cuprinse în Planul de Reglementare aferent anului 2015.

Având în vedere activitatea din domeniu, rezultată din monitorizarea Planului de reglementare pe anul 2015, analizele indicate la nivel internațional și regional, precum și propunerile fundamentate la nivelul R.A. AACR și al industriei/părților interesate, a fost dezvoltat Planul de Reglementare propus pentru anul 2016.

Acest plan a fost elaborat cu respectarea PIAC-REG în vigoare, pe baza propunerilor structurilor inițiatoare: direcții și servicii independente din cadrul R.A. AACR, piață sau oricare alte persoane fizice sau juridice interesate, care pun în practică sau a căror activitate este influențată de reglementările aeronautice și MT – prin structura de specialitate.

Conform prevederilor procedurii în vigoare, propunerile cuprinse în Planul Anual de Reglementări se întemeiază pe:

- necesitatea conformării și/ sau armonizării reglementării în cauză cu standardele și practicile recomandate la nivel internațional;
- cerințe, standardele, regulile, recomandările și procedurile europene și practicile conexe acestora;
- nevoia de armonizare cu cerințele naționale;
- necesitatea implementării corecte și respectarea cerințelor de siguranță, eficiență și mediu a activităților aeronautice civile;
- progresul științific, tehnologic și influența acestuia asupra cerințelor de siguranță, eficiență și mediu al activităților aeronautice civile.

6.2. Transparența proiectelor de reglementare

Asigurarea transparenței procesului de reglementare este o activitate cu caracter continuu pentru care au fost întreprinse următoarele acțiuni:

- menținerea pe site-ul R.A. AACR, a situației actualizate a reglementărilor în vigoare (realizat, caracter continuu; a se vedea www.caa.ro);
- implementarea unui sistem online de consultare cu părțile interesate/ implicate, pe site-ul R.A. AACR fiind creată zona denumită „Transparență”, unde sunt postate, spre consultare, toate reglementările dezvoltate de Direcția Reglementare;
- organizarea unor întâlniri cu actorii din industrie și crearea de grupuri de lucru în vederea consultărilor pentru proiectele de reglementări – realizat prin organizarea grupurilor de lucru, cu participare internă și externă.

6.2.1 Consultare internă

Conform PI-DR-REG în vigoare, la nivelul R.A. AACR au avut loc întâlniri de lucru inteme și consultări ale echipelor de lucru nominalizate prin decizia DG nr. 272/31.03.2015 în vederea elaborării proiectelor de reglementare. De asemenea, la nivelul managementului Direcției Reglementare, Direcției Siguranță și Direcției Supervizare au avut loc întâlniri de lucru privind fundamentarea proiectelor de reglementare, dimensionarea echipelor de lucru și stabilirea priorităților de elaborare, după caz.

Pentru toate proiectele de reglementare au fost întocmite fișe de proiect și calendare de elaborare, iar fiecare proiect elaborat în cadrul grupurilor de lucru a fost transmis în consultare internă către structurile menționate în fișele aprobate. Drept urmare, pentru toate proiectele de reglementare au avut loc întâlniri de lucru interne în toate stadiile proiectului (draft 1÷5).

De asemenea, având în vedere intrarea în vigoare a unor regulamente europene au avut loc întâlniri de lucru la nivel intern și au fost formulate opinii privind modalitatea de aplicare la nivel național a mijloacelor acceptabile de conformare (*acceptable means of compliance*) și a mijloacelor alternative de conformare (*alternative means of compliance*) în urma cărora au fost formulate decizii și strategii de abordare a proiectelor rezultate din aplicarea legislației europene.

Alte întâlniri de lucru importante care au avut loc la nivel R.A. AACR sunt:

- analiză, discuții, întâlniri de lucru privind amendarea Codului Aerian;

- analize și întâlniri de lucru în vederea elaborării HG pentru stabilirea unor sancțiuni contravenționale în domeniul aviației civile;
- analiză și întâlniri de lucru privind proiectul de amendare a AIP România;
- analiză și coordonare cu părțile implicate, referitoare la modul de îndeplinire a măsurilor corective rezultate din audituri externe OACI/AESA;

6.2.2. Consultare externă

Toate proiectele de reglementare cuprinse în Planul aprobat la nivelul anului 2015 au fost transmise în consultare externă prin postare pe pagina web a R.A. AACR la secțiunea *Transparență* și, după caz, au fost transmise spre informare oficială către entitățile din aviație a căror activitate este influențată de reglementările aeronautice respective.

Procesul de transparență realizat de către DR a fost realizat inclusiv prin:

- menținerea pe site-ul R.A. AACR, a situației actualizate a reglementărilor în vigoare (a se vedea www.caa.ro); actualizarea paginii web a AACR, zona Reglementare;
- menținerea funcționării sistemului online de consultare cu părțile interesate implicate, pe site-ul R.A. AACR (a se vedea zona denumită „Transparență”, unde au fost postate, spre consultare, toate reglementările dezvoltate de DR);
- elaborarea de chestionare privind satisfacția industriei –zona aerodromuri privind activitatea DR;
- evidența proiectelor de acte normative.

6.2.2.1 Întâlniri de lucru

Ca urmare a procesului de consultare externă au avut loc o serie de întâlniri astfel:

Întâlniri de lucru cu industria

- Participarea la întâlnirile de lucru cu specialiști R.A. AACR, ROMATSA și CNAB privind PIAC-AD-SMGCS și PIAC-AD-IPAD;
- Participarea la ședințele comune R.A. AACR - industrie privind legislația aplicabilă pentru RPAS - aeronave pilotate de la distanță;
- Participarea la ședința comună R.A.-AACR cu industria privind elaborarea proiectului de reglementare RACR-LPAN-P *Licențierea personalului navigant parașutist*;
- Participarea la ședința comună, la sediul Aeroclubului României, privind analiza proiectului de reglementare RACR-PC *Parașute civile*;
- Participarea la ședința comună R.A. AACR – MT – ROMAERO, la sediul autorității, în scopul clarificării unor aspecte privind reglementarea RACR-SUD *Autorizarea sudorilor din aeronautică civilă română*.

Întâlniri de lucru cu MT

O analiză aparte, precum și discuții și întâlniri de lucru cu MT au avut loc pentru dezbaterile proiectului de amendare a Codului Aerian.

S-au desfășurat reuniuni cu MT - în domeniul bunurilor periculoase - pentru analiza documentelor CBRN (chimice, biologice, radiologice și nucleare) privind Programul ISU, precum și analiza documentelor privind securitatea explozibililor, la solicitarea MAI.

Întâlniri de lucru cu CIAS

Au fost organizate ședințe comune R.A. AACR - CIAS privind raportarea evenimentelor de aviație civilă, conform legislației în vigoare, în vederea analizării necesității elaborării sau amendării actelor normative în vigoare.

6.2.2.2 Seminarii organizate de către R.A. AACR

Pe parcursul anului 2015 au avut loc seminarii organizate de către AACR cu participarea managementului DR și a personalului direcției astfel:

- Seminarul național organizat la nivelul R.A. AACR în vederea promovării PIAC-AD-139, Partea 1, Ed.1/2015, privind pregătirea operatorilor de aerodrom în vederea certificării/conversiei certificatelor și monitorizării procesului de conversie a certificatelor de autorizare naționale;
- Seminarul internațional AESA – AAR privind Implementarea Regulamentului (UE) nr. 139/2014 (Cluj Napoca);
- Seminarul național organizat la nivelul R.A. AACR pentru întâlnirea cu reprezentanții aeroporturilor din România pe tema impactului și stadiului implementării Regulamentului (UE) nr. 139/2014.

6.3. Relații Internaționale

Organizația Aviației Civile Internaționale (OACI)	În vederea stabilirii impactului pe care standardele și practicile recomandate ale OACI îl au sau l-ar putea avea asupra legislației naționale, au fost analizate și distribuite 21 de scrisori de stat privind amendamentele la Anexele OACI, 70 de scrisori de stat pe subiecte diverse, 36 de informări privind publicarea altor documente OACI (circulare, manuale, etc), precum și 102 scrisori de stat de la Biroul OACI Paris. Ulterior, au fost întocmite și transmise către MT-DTA proiecte de răspuns la aceste scrisori.
Comisia Europeană și Agenția Europeană pentru Siguranța Aviației (CE/AESA)	<p>Pentru publicarea, în sistemul CRT, a comentariilor R.A. AACR, cu avizul Directorului Reglementare, a fost gestionată transmiterea a 45 ToR (proiecte și aprobate), 23 NPA (inclusiv 1 A-NPA), 36 CRD, 8 Opinii, 34 de Decizii ale directorului executiv, 63 SIB și peste 400 de directive de navigabilitate, au fost analizate comentariile primite de la compartimentele responsabile și au fost întocmite punctele de vedere finale ale R.A. AACR.</p> <p>Pe parcursul anului 2015, au fost propuse MT-DTA, spre transmitere către Reprezentanța Permanentă a României pe lângă UE (RPRO), următoarele derogări/excepții: amânarea aplicării cerințelor Regulamentului 1178/2011 modificat prin Regulamentul 445/2015 (opt-out), derogarea de la cerințele Regulamentului 965/2012 și notificarea unui probleme de siguranță privind aplicarea Regulamentului 1321/2014. De asemenea, au fost analizate și transmise către compartimentele responsabile 81 de documente europene (derogări/excepții, proiecte de regulamente, asumare regulamente europene și alte materiale) primite – prin intermediul MT-DTA – de la RPRO.</p>
EUROCONTROL	Se asigura întocmirea punctelor de vedere transmise de MT la documentele Consiliului Provizoriu (PC) Eurocontrol referitoare la navigația aeriană. PC este responsabil cu implementarea politicii generale a Eurocontrol și cu supravegherea activității Agenției până la intrarea în vigoare a Convenției revizuite a Eurocontrol.
Evenimente internaționale organizate de către R.A. AACR	<p>Pe data de 29.09.2015, a fost organizată Reuniunea la nivel înalt <i>Riscuri generate de zonele de conflict în aviație</i>, împreună cu AESA, MT și Ministerul Apărării Naționale, sub patronajul Prim-ministrului României, pentru a fi dezbătute atât problemele de siguranță, cât și cele de securitate care pot apărea în domeniul aviației în aceste zone.</p> <p>De asemenea, pe data de 05.03.2015, a fost organizată întâlnirea bilaterală cu reprezentanții Autorității Aeronautice Civile din Republica Moldova pe problematica aviației generale, în special pe subiectul autorizării zborurilor și a personalului aeronautic.</p>
Asigurarea suportului logistic pentru deplasările Directorului General al R.A. AACR	Au fost întocmite documentele necesare pentru participarea la lucrările grupurilor de lucru în care acesta este membru, având calitatea de reprezentant al României și/sau al R.A. AACR, respectiv: AESA MB 01/2015, 02/2015 și 03/2015, Conferința privind securitatea cibernetică în aviație, EUROCONTROL - PC43, Comitetul Cerului Unic 57, reuniunea specială a directorilor generali ai aviației civile din statele membre ECAC – DGCA/64 SP, reuniunea Grupului de lucru al AESA cu privire la zonele de conflict - noiembrie și decembrie 2015, <i>Danube FAB Governing Council și Danube FAB NSA Board 6</i> , OACI HLSC/2/2015, Întrunirea regională a reprezentanților CAA și NAA din Serbia.

Activitățile de reprezentare ale R.A. AACR sunt corelate cu participările personalului instituției la reuniunile/grupurile de lucru/seminariile/conferințele ș.a. desfășurate în cadrul organizațiilor de aviație civilă din străinătate, în scopul realizării obiectivului regiei privind asigurarea îndeplinirii obligațiilor asumate ca parte a acordurilor/convențiilor la care România este parte.

În anul 2015, aceste activități s-au desfășurat în baza Deciziei Directorului General nr. D 441/28.05.2015 și a propunerilor incluse în *Planul cadru de deplasări în străinătate pentru anul 2015, aprobat cu nr. 15506/09.06.2015.*

Pentru anul 2015 deplasările în străinătate au vizat participarea personalul R.A. AACR la următoarele activități: întruniri sau conferințe organizate de comisiile/ comitetele/ grupurile de lucru în care activează reprezentanții regiei, din cadrul OACI, Comisiei Europene, AESA, EUROCONTROL, ECAC; audituri efectuate de echipele de standardizare AESA și echipele OACI, ca parte a acestor echipe; audituri efectuate de personalul de specialitate din AACR la organizații de aviație din străinătate; întruniri dedicate realizării programului Danube FAB; întâlniri ale grupurilor de lucru organizate pentru schimb de experiență și actualizarea cunoștințelor ca urmare a modificărilor aduse domeniului european de reglementare a aviației civile; misiuni de Twinning (Albania și Turcia) în care sunt implicați reprezentanți R.A. AACR. O parte din activitățile de reprezentare ale anului 2015 sunt prezentate mai jos.

Întâlniri la nivelul organizațiilor internaționale și europene

OACI

Cea de-a doua Conferință la nivel înalt privind siguranța aviației civile s-a desfășurat în perioada 02–05.02.2015 și a avut ca temă *Planificarea îmbunătățirii siguranței aviației civile la nivel global*. Scopul principal al conferinței a fost acela de a aduce împreună factorii de decizie din aviația civilă mondială, în vederea formulării de concluzii și de recomandări în contextul obținerii unui consens internațional cu privire la acțiunile esențiale privind siguranța aviației. Conferința, desfășurată într-o perioadă marcată de evenimentele tragice petrecute în anul 2014 (zborurile Malaysia Airlines MH370 din 08.03.2014, MH17 din 17.06.2014 și zborul taiwanez TransAsia Airways din 04.02.2015), s-a concentrat cu prioritate pe aspectele emergente de siguranță. Cei peste 850 de participanți la conferință, reprezentanți ai autorităților naționale de aviație și ai industriei de profil, au ajuns la un consens global asupra a doua aspecte esențiale pentru siguranța aviației: îmbunătățirea monitorizării zborurilor și atenuarea riscurilor în cazul operării aeronavelor în zonele de conflict. *Planificarea îmbunătățirii siguranței aviației civile la nivel global* a fost sintetizată în documentul OACI HLSC/15-WP/108 – 05.02.2015, care, alături de alte documente și informații aflate în conexiune cu conferința, au fost postate pe pagina web OACI la adresa www.icao.int/meeting/hlsc.

Reuniunea RASG-EUR Coordination Group (RCOG), desfășurată în perioada 03 – 04.11.2015, în cadrul căreia s-au discutat subiecte referitoare la siguranța aviației pe plan pan european, inițiativele de siguranță și rezultatele acestora, programul de activitate RASG-EUR etc. Cu ocazia reuniunilor RCOG, pe agendele sale de lucru se află subiecte care includ dezbateri privind acțiunile întreprinse în vederea implementării de ICAO EUR Regional Expert Safety Team, ca grup important pentru aviația civilă din regiunea ICAO-EUR/NAT, în special pentru siguranța transportului public aerian (IE-REST). Inițiativele de siguranță abordate de IE-REST acoperă domenii precum instruirea piloților, siguranța pistei, taxonomia utilizată pentru raportarea și analiza de siguranță a incidentelor de aviație civilă, analiza datelor de zbor ș.a. Inițiativele de siguranță aferente fiecărui domeniu specific sunt abordate de grupuri regionale de experți, constituite în cadrul IE-REST. Responsabilitățile acestor grupuri rezultă din analiza aspectelor de siguranță din zona geografică acoperită de ICAO EUR/NAT având obiectiv prioritățile de siguranță identificate și impactul acestora asupra mediului aeronautic regional.

EANPG - în cadrul reuniunii au fost prezentate rapoartele principalelor sub grupuri din componența EANPG și de asemenea au fost discutate și acceptate amendamente ale SARP și PANS din zona ATM/ANS.

CE/AESA

ASC (Air Safety Committee) - în cadrul întrunirii, desfășurate în perioada 24 – 26.11.2015, s-au discutat subiecte referitoare la siguranța aviației pe plan european în corelație cu actualizarea Listei Comunitare a transportatorilor aerieni care fac obiectul unei interdicții de operare în cadrul Comunității Europene (*EU List of Banned Carriers*), respectiv amendarea Regulamentului (CE) nr. 474/2006, Anexele 1 și 2. Cu ocazia reuniunilor ASC, actualizarea Listei se realizează pe baza unor criterii comune care trebuie luate în considerare în vederea impunerii unei interdicții de exploatare la nivel comunitar, din motive de siguranță, care reies din analiza rezultatelor evaluărilor de siguranță efectuate de OACI în statele sale membre, rezultatelor supravegherii de siguranță efectuată de autoritățile competente din statele membre și din analiza rezultatelor inspecțiilor la platformă a aeronavelor care operează în Uniunea Europeană, program european monitorizat de AESA.

Reuniunea AESA Management Board - desfășurată în perioada 14-15.12.2015 în cadrul căreia au fost prezentate și aprobate o serie de documente, printre care: Bugetul AESA pentru anul 2016; Programul anual de audit al Agenției pentru anul 2016; Deciziile privind noua Procedura de reglementare a AESA, consiliul consultativ al statelor membre și cel al industriei și alte subiecte legate de operarea în zone de conflict, dezvoltarea unui Plan de acțiune privind securitatea cibernetică, competențele inspectorilor din autoritățile naționale, Academia Virtuală AESA, baza de date europeană cu întrebări pentru examinări în domeniul aviației (ECQB), Planul European pentru Siguranța Aviației 2016-2020.

EASp - Summit privind Implementarea și revizuirea Planului European de Siguranță a Aviației, desfășurat în data de 17.06.2015, la care a participat Directorul Siguranță din cadrul R.A. AACR, a avut ca scop implementarea și revizuirea Planului European de Siguranță a Aviației (EASp). În cadrul summit-ului a fost expuse o serie de prezentări având ca subiect: managementul strategiei și siguranței din cadrul AESA; ediția a 2-a a EASp; planul de siguranță al Marii Britanii; instrumentele programului de siguranță la nivel de stat (SSP) și noua viziune privind nivelele acceptabile de siguranță (ALoS); revizuirea modului de aplicare a acțiunilor EASp pe parcursul inspecțiilor de standardizare efectuate de AESA; regulamentul (UE) 376/ 2014.

RAG - La RAG 01/2015 (21.04.2015) s-au purtat discuții despre impactul reorganizării agenției asupra RAG, noi activități de strategie, programare și programul de reglementare pentru anul 2016, precum și aspecte orizontale din TAG.

TAG – OPS&FCL - acest grup de lucru tehnic consultativ al AESA are ca scop analiza propunerilor de modificare a regulamentelor europene în domeniul certificării personalului navigant și operațiunilor aeriene și asigurarea coerenței cu cadrul legislativ național. Cu ocazia ședinței din 12.03.2015, au fost clarificate problemele legate de întârzierea punerii în aplicare a recomandărilor OACI, stadiul amendamentelor propuse la regulamentele EU 1178/2011 și EU 965/2012, stadiul mijloacelor acceptabile de conformare și a materialelor de ghidare (AMC & GM), precum și analiza propunerilor privind cerințele de pregătire pentru inspectorii aeronautici implicați în operațiunile aeriene.

TAG – P&M (Production & Maintenance) – aceste reuniuni, precum și reuniunile comune AESA-TAG-SSCC (reprezentanții industriei), au avut ca scop analiza propunerilor de modificare a regulamentelor europene în domeniul navigabilității inițiale și continuității navigabilității și asigurarea coerenței cu cadrul legislativ național. Prioritățile actuale identificate sunt: relaxarea cerințelor privind Aviația Generală, implementarea cerințelor SMS și dezvoltarea cadrului legislativ pentru sistemele de aeronave pilotate de la distanță (RPAS).

TAG ADR (Thematic Advisory Group - Aerodromes) - reuniunile au avut ca scop analiza stadiului implementării Regulamentului (UE) nr. 139/2014 privind stabilirea cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la aerodromuri în temeiul Regulamentului (CE) nr. 216/2008, precum și propunerile de modificare a regulamentelor europene în domeniul aerodromurilor și asigurarea coerenței cadrului legislativ național. Priorități actuale identificate: conversia certificatelor de aerodrom, administrarea platformei, acomodarea aeronavelor mari pe aerodromurile existente, servicii de salvare și stingere incendii etc.

TAG ATM/ ANS - în cadrul acestor reuniuni s-au dezbătut aspecte precum: activitățile de reglementare de la nivelul AESA, aspecte tehnice privind implementarea regulamentelor UE la nivel național și diverse poziții și propuneri ale statelor membre.

SSC - reuniunile SSC abordează subiecte ca: schema de performanță pentru prima și a doua perioadă de referință, aspecte de reglementare ale AESA (Reg. 923/2012, Reg. privind furnizorii ANS și supervizarea acestora, Reg. 73/2010, etc.) și implementarea SESAR.

ICF 5 – reuniunea a avut ca subiect central cooperarea între state, ca soluție de îmbunătățire a activității, cooperare evidențiată prin diverse cazuri concrete, cum ar fi COCESNA, DGAC Franța etc. De asemenea, discuțiile s-au axat pe soluția *Big Data for Aviation Safety* care presupune un schimb de informații referitoare la siguranță între toți reprezentanții aviației civile.

Reuniunea la nivel înalt *Riscuri generate de zonele de conflict în aviație* – organizată în perioada 27-30.09.2015, s-a bucurat de participarea unor reprezentanți la nivel înalt din Europa, din cadrul ECAC, Comisiei Europene (Directorii Directoratului General Migrație și afaceri Interne), Comitetului Militar al Uniunii Europene (EUMC), NATO, Departamentului European de combatere a Terorismului din cadrul Serviciului European de Acțiune Externă (EEAS), EUROCONTROL, FRONTEX, precum și a unor reprezentanți ai instituțiilor din domeniul apărării din mai multe state. Din partea României, au participat și reprezentanți ai instituțiilor din domeniul apărării, securității și siguranței naționale, precum și din sfera aviației civile. Concluziile discuțiilor au evidențiat două direcții de acțiune:

- înființarea unui Grup la nivel înalt în vederea elaborării unei scheme și unei metodologii pentru sisteme de alertare care să faciliteze o reacție imediată din partea entităților afectate, în activitatea lor, de riscurile generate în zonele de conflict;
- dezvoltarea la nivel european, sub egida AESA, a unei rețele de contact în situații de risc, cu scopul de a urgenta furnizarea schimbului de informații, între entitățile aviației civile și militare.

Grupul de lucru *Conflict zone task force* - scopul acestui grup de lucru restrâns constă în identificarea acțiunilor, la nivel înalt, care trebuie întreprinse astfel încât, părțile interesate să poată răspunde mai eficient la riscurile generate la nivel european de zonele de conflict sau de rebeliunile armate. Grupul s-a întrunit la Brussels, Belgia, în datele 05.11.2015 și 11.12.2015. Reprezentanții României, împreună cu reprezentanții Poloniei, IATA și KLM, au prezentat un material conținând propuneri privind modalitățile concrete de acțiune referitoare la diseminarea informațiilor către părțile interesate. În timpul dezbaterilor, reprezentanții Poloniei și României au subliniat necesitatea întăririi mandatului AESA în privința gestionării, la nivelul UE, a riscurilor generate de zonele de conflict cu impact asupra operațiunilor de aviație civilă. În acest scop, a fost propusă instituirea unui mecanism care să-i asigure Agenției un rol central față de următoarele aspecte:

- colectarea informațiilor privind rezultatele/concluziile analizelor de risc efectuate de statele membre și/sau CE;
- facilitarea schimbului de informații și asigurarea proceselor de consultare între state, precum și obținerea consensului pentru formularea concluziilor finale;
- diseminarea ulterioară a informațiilor privind concluziile finale la care s-a ajuns prin consens, prin cele mai eficiente mijloace de informare/notificare.

Reprezentanții României au susținut propunerea ca fiecare stat membru UE să aibă posibilitatea de a contribui, prin propriile analize de risc, într-un cadru organizat/sistematizat, la efortul conjugat de gestionare comună a riscurilor generate de zonele de conflict cu impact asupra operațiunilor de aviație civilă, cu mențiunea că cea mai bine poziționată instituție, cu rol de coordonare a acestui efort, este AESA.

<p>EUROCONTROL</p>	<p>AOT (Airport Operations Team) - organizată la sediul EUROCONTROL a avut ca scop îmbunătățirea integrării aeroporturilor în rețeaua ATM europeană. Priorități actuale identificate: evaluarea impactului local al implementării proiectelor/inițiativelor EUROCONTROL (adoptarea deciziilor prin colaborare, creșterea capacității, siguranța pistei/prevenirea incursiunilor pe pistă, managementul mediului prin colaborare, etc.) și evidențierea beneficiilor calitative și cantitative ale aeroporturilor.</p>
<p>ECAC</p>	<p>FAL - Grupul de lucru privind facilitățile pentru transport aerian abordează problemele pe care statele membre ECAC le întâmpină în legătură cu implementarea/armonizarea Anexei 9 (sau Doc 30 Part I - documentul ECAC), fașă de realitatea din teren, punându-se accent pe facilitățile pentru persoanele cu mobilitate redusă (PMR) în conexiune cu cooperarea dintre state în legătură cu acest subiect, pe facilitățile în domeniul imigrației și pe facilitățile în domeniul sănătății.</p> <p>În cadrul grupului de lucru (FAL/51) din octombrie 2015 (Helsinki) au fost studiate rapoartele privind analiza plângerilor primite în perioada 2013-2014 și prima jumătate a anului 2015, referitoare la transportul persoanelor cu mobilitate redusă. În domeniul transportului cargo s-a discutat importanța implementării unui sistem unitar de date al vâmirilor din UE (bazat pe modelul Organizației Mondiale a Vâmirilor) pentru standardizarea și armonizarea datelor transmise/primite.</p> <p>EMTO - în cadrul reuniunii EMTO/47 (<i>ECAC Medium –Term Objectives</i>) s-au discutat proiectele bugetului și ale programului de activitate ECAC pentru perioada 2016-2018, precum și situația proiectelor speciale ale organizației.</p> <p>DGCA/64 SP - reuniunea specială a directorilor generali ai aviației civile din statele membre ECAC – DGCA/64 SP – a avut ca scop documentarea, pregătirea și participarea, în vederea prezentării – împreună cu reprezentanții AESA – a Reuniunii la nivel înalt <i>Riscuri generate de zonele de conflict în aviație</i>, care urma să se organizeze la București. Un alt subiect important a fost cel referitor la alegerile pentru Consiliul OACI, care vor avea loc în anul 2016.</p> <p>ANCAT - Grupul de Experți pentru Reducerea Disconfortului Cauzat de Transportul Aerian al ECAC se reunește de două ori pe an și este compus din reprezentanți ai: statelor membre ECAC, operatorilor aerieni, industriei de aviație, aeroporturilor, EUROCONTROL, AESA, Comisiei Europene și organizațiilor neguvernamentale.</p> <p>La aceste întâlniri au loc schimburi de opinii și informații între statele membre și părțile interesate, inclusiv despre activitatea desfășurată în cadrul CAEP al OACI și altor foruri (UNFCCC, UNEP, G20, Banca Mondială etc.), se analizează evoluțiile științifice, economice și de reglementare privind protecția mediului, aplicabile domeniului aviație și se stabilesc recomandări ce urmează a fi propuse autorităților aeronautice civile din statele membre ECAC, în conexiune cu problemele de mediu.</p> <p>Cele mai importante subiecte dezbătute la reuniunile din anul 2015 (reuniunile 88 și 89) au fost: analizarea și propunerea de aprobare de către DGs a metodei de evaluare a zgomotului datorat traficului aerian - ECAC Doc 29 (Ediția a 3-a și a 4-a) privind modelare zgomotul produs de aeronave, elaborat de către <i>Aircraft Noise Modelling Task Group</i> (AIRMOD - un subgroup al ANCAT); noutăți privind activitatea ICAO/CAEP 10, inclusiv: dezvoltarea standardului pentru emisiile de CO2, dezvoltarea standardului pentru emisiile de particule în suspensie, combustibilii alternativi, zgomotul datorat elicopterelor; progrese înregistrate în cadrul proiectelor dezvoltate de EUROCONTROL (ATER - <i>Air Transport Environmental Report</i>) precum și alte proiecte dezvoltate la nivel European; discuții privind intenția AESA de a prelua integral sau parțial activitate subgroupului MITG (<i>Modelling and Interdependencies Task Group</i>) al ANCAT; informații actualizate privind planurile naționale de acțiune pentru reducerea emisiilor, pregătirile pentru COP 21 (Paris), noutăți legate de dezvoltarea GMBM pentru aviație: EAG, lucrări la nivelul CAEP și reuniunile GLAD etc.</p>

<p>DANUBE FAB</p>	<p>Reuniunea Comitetului Autorităților Naționale de Supervizare din DANUBE FAB (DANUBE FAB NSA Board # 5) a avut loc în perioada 25-26.05.2015, ocazie în care au fost adoptate o serie de decizii aferente Danube FAB. În data de 27.05.2015, tot la București, a avut loc cea de a cincea reuniune a Consiliului de Guvernare Danube FAB (<i>Danube FAB Governing Council</i>).</p>
<p>ONU</p>	<p>Conferința de la Basel - ca urmare a continuării demersurilor privind accesarea României, cu statut de membru permanent, în Comitetul de experți privind transportul bunurilor periculoase și sistemul de armonizare globală al clasificării și etichetării produselor chimice și în Sub-comitetul de experți privind transportul bunurilor periculoase, un reprezentant al R.A. AACR a participat la lucrările reuniunilor statelor părți ale Convenției de la Basel privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora. Cu această ocazie, a fost evidențiat faptul că un aspect important îl reprezintă transportul ilegal de deșeuri mascate sub diverse catalogări de produse, cu accent în special pe materialele reciclabile și echipamentele trimise la reparații. Din acest motiv, transportul efectiv al deșeurilor periculoase se va face după obținerea aprobărilor de transport transfrontalier a acestor produse din partea autorităților competente de mediu din statele implicate.</p>
<p>Alte întâlniri</p>	<p>Seminarul <i>Managing Aviation Noise Impact, Mapping Future Research Priorities</i> - Seminarul a fost organizat de către <i>X-NOISE Network</i>, COMOTI și Aeroportul Internațional Iași și găzduit de către Consiliul Municipiului Iași.</p> <p>În cadrul discursurilor de deschidere, reprezentantul R.A. AACR a avut o prezentare privind prevederile legislației naționale referitoare la zgomotul datorat traficului aerian.</p> <p>Scopul principal al evenimentului a fost de a identifica și consolida prioritățile în domeniul cercetării pentru gestionarea impactului zgomotului datorat aeronavelor. La această întâlnire s-au discutat subiecte legate de cercetări și rapoarte asupra unor proiecte dezvoltate la nivel european privind zgomotul datorat traficului aerian și au fost prezentate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - practicile unor aeroporturi europene mari privind implicarea comunităților locale și furnizarea de informații către acestea legat de zgomotul datorat traficului aerian; - rezultatele unor studii privind impactul zgomotului produs de aeronave asupra sănătății; - soluțiile privind zgomotul asociate cu planificările operaționale și de aeroport (proceduri avansate de apropiere pentru reducerea zgomotului; rapoarte asupra unor proiecte specifice). <p>Seminarul privind decontaminarea - <i>CBRN Kärche</i> - Protecția CBRN (Chimica, Biologica, Radiologica și Nucleară) descrie toate măsurile care sunt luate împotriva unor accidente sau riscuri de tip chimic, biologic, radiologice și nuclear, și are scopul de a asigura supraviețuirea oamenilor în cazul unei amenințări de tip CBRN.</p> <p>2015 NATO TG Seminar – organizat în perioada 08-12.06.2015 la care Directorul Siguranță, nominalizat din partea României, a participat în calitate de expert civil NATO pe probleme de aviație civilă. Seminarul a reunit experți militari și civili, pentru a se familiariza cu procedurile NATO curente, cu structurile și noile dezvoltări care i-ar putea implica. Prin discuții de grup, aceștia s-au concentrat pe tematica amenințărilor la adresa sistemelor de navigație globale și sistemelor de sateliți, inclusiv cele cauzate de vremea spațială.</p>

Alte întâlniri
(cont.)

Conferințele *Unmanned Solutions Forum* - cu ocazia Conferinței *Unmanned Solutions Forum*, desfășurate la Split, Croația, în perioada 22–24.04.2015, R.A. AACR a prezentat expunerea *Avantajele de a deveni membru al Asociației UVS (Unmanned Vehicle Systems) și dezbateri pe tema legislației europene aplicabile dronelor (Unmanned Aerial Vehicle - UAV)*. Primul eveniment din România dedicat dronelor, Conferința *Unmanned Solutions Forum*, a avut loc în data de 16.05.2015, la București, în complexul Băneasa Romaero. Cu acest prilej, reprezentanții R.A. AACR au prezentat participanților legislația aplicabilă UAV-urilor care operează în spațiul aerian al României, subiect care s-a bucurat de un larg interes. Cele mai importante aspecte ale expunerii au făcut referire la:

- necesitatea obținerii unei autorizații speciale din partea Ministerului Apărării în cazul zborurilor efectuate deasupra orașului București, sub altitudinea de 3000 m;
- exceptarea dronelor cu greutatea mai mică de 1 kg de la prevederile OMT nr. 8/2014 (privind condițiile de operare în spațiul aerian național a aeronavelor civile motorizate fără pilot la bord) atâta timp cât nu dețin la bord aparatură pentru filmare sau transmisie de date;
- posibilitatea ca noile reglementări aplicabile dronelor să prevadă ca anumite zboruri să poată fi executate doar cu acordul proprietarului terenului peste care se zboară;
- opinia AESA care consideră că, legislația europeană aplicabilă dronelor (pentru finalizarea căreia s-a preconizat o perioadă de 5 ani) trebuie să se concentreze pe cele cu greutatea sub 20 kg care zboară sub 500 ft.;
- stabilirea nivelului minim acceptabil de siguranță și dezvoltarea legislației aplicabile dronelor la nivel național, care, până la finalizarea legislației europene, intră în sfera de competențe a R.A. AACR.

Capitolul 7

SECURITATE AERONAUTICĂ

Atribuțiile autorității competente în domeniul securității aviației civile au fost delegate către R.A. AACR prin OMT nr. 1547/2013. Cele mai relevante activități desfășurate de R.A. AACR în anul 2015, în conformitate cu aceste atribuții sunt descrise în continuare.

7.1 Programul național de control al calității în domeniul securității aviației civile

Programul național de control al calității în domeniul securității aviației civile – PNCC-SECA, aprobat prin OMT nr. 1613/2014, este realizat de Direcția Securitate Aeronautică (DSA), căreia i s-au conferit puterile necesare pentru coordonarea aplicării în România a standardelor de bază comune stabilite de Regulamentul (CE) nr. 300/2008 și monitorizarea conformării cu actele de punere în aplicare a standardelor de bază comune, precum și cu Programul național de securitate aeronautică, inclusiv atribuția auditorilor de securitate a aviației civile de a constata deficiențe și de a aplica măsuri de sancționare.

În acest context, pe baza unei metodologii stabilite, s-a asigurat organizarea, desfășurarea și încheierea activităților de monitorizare a conformării pe plan național. Operatorii și entitățile supuse controlului calității în domeniul securității aviației civile sunt:

- transportatorii aerieni;
- aeroporturile civile din România;
- entitățile tehnice de exploatare la sol, întreținere și reparare a aeronavelor, cu atribuții de protecție a aeronavelor sau al căror personal are acces la aeronavele parcate în zonele publice, în zonele de operațiuni aeriene, în zonele de securitate cu acces restricționat sau în părțile critice ale zonelor de securitate cu acces restricționat;
- instituțiile și autoritățile publice cărora, potrivit PNSA, le revin responsabilități în aplicarea unor măsuri de securitate a aviației civile, în zonele publice, în zonele de operațiuni aeriene și în zonele de securitate cu acces restricționat ale aeroporturilor civile;
- agenții abilitați, expeditorii cunoscuți, expeditorii cu cont, transportatorii rutieri de mărfuri și poștă identificabile destinate transportului aerian, furnizorii abilitați de provizii de bord, furnizorii cunoscuți de provizii de bord și furnizorii cunoscuți de provizii de aeroport;
- agenții de handling și furnizorii de alte servicii la sol, cum sunt concordanța dintre bagaje și pasageri, sortarea, transportul și încărcarea/descărcarea bagajelor de cală;
- furnizorii de servicii de securitate a aviației civile, inclusiv societățile private de control acces, supraveghere și patrulare la aeroport și societățile cu activitate în zonele de operațiuni aeriene și zonele de securitate cu acces restricționat ale aeroporturilor, care aplică standarde de securitate pentru protecția aviației civile împotriva actelor de intervenție ilicită;
- alte entități care aplică măsuri de securitate a aviației civile sau cărora le revin responsabilități în aplicarea unor măsuri de securitate a aviației civile, conform legislației în vigoare.

Activitățile de monitorizare a conformării au fost efectuate cu respectarea Regulamentului (CE) nr. 300/2008 și actelor sale de punere în aplicare și/sau a PNCC-SECA și s-au materializat prin: audituri, inspecții și teste.

În acest sens, pe baza planului anual de efectuare a activităților de monitorizare a conformării, până la data de 31.12.2015, au fost organizate un număr de 138 activități de control al calității în domeniul securității aviației civile, detaliate în cele ce urmează.

Audituri de securitate aeronautică

AEROPORTUL INTERNAȚIONAL ȘTEFAN CEL MARE SUCEAVA	17 - 19 iunie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL ORADEA	23 - 25 iunie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL AVRAM IANCU CLUJ	8 - 10 iulie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL BAI A MARE	6 august
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL TRANSILVANIA TÂRGU MUREȘ	10 - 14 august
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL MIHAIL KOGALNICEANU CONSTANȚA	4 august
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL SATU MARE	21 - 25 septembrie
AEROPORTUL DELTA DUNĂRII TULCEA	9 - 10 septembrie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL ARAD	6 octombrie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL IAȘI	14 - octombrie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL AUREL VLAICU BĂNEASA	3 - 4 noiembrie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL HENRI COANDĂ BUCUREȘTI	5 - 6 noiembrie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL TRAIAN VUIA TIMIȘOARA	18 - 19 noiembrie
ROMATSA R.A.	24 noiembrie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL CRAIOVA	23 decembrie

Inspecții de securitate aeronautică la aeroporturile civile

AEROPORTUL INTERNAȚIONAL HENRI COANDĂ BUCUREȘTI	8 ianuarie
AEROPORTUL DELTA DUNĂRII TULCEA	9 aprilie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL AUREL VLAICU BĂNEASA	29 aprilie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL HENRI COANDĂ BUCUREȘTI	6 mai
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL IAȘI	18 - 19 mai
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL HENRI COANDĂ BUCUREȘTI	27 mai
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL TRAIAN VUIA TIMIȘOARA	28 - 29 mai
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL TRAIAN VUIA TIMIȘOARA	9 iunie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL HENRI COANDĂ BUCUREȘTI	10 - 11 iunie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL MIHAIL KOGALNICEANU CONSTANȚA	16 - 18 iunie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL AVRAM IANCU CLUJ	29 - 30 iunie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL CRAIOVA	6 iulie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL IAȘI	7 - 9 iulie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL HENRI COANDĂ BUCUREȘTI	8 iulie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL SIBIU	22 - 23 iulie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL MIHAIL KOGALNICEANU CONSTANȚA	28 - 29 iulie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL BAI A MARE	5 august
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL HENRI COANDĂ BUCUREȘTI	5 - 6 august
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL TRAIAN VUIA TIMIȘOARA	10 - 12 august
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL CRAIOVA	17 - 18 august
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL AVRAM IANCU CLUJ	27 - 28 august
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL TRAIAN VUIA TIMIȘOARA	16 septembrie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL AUREL VLAICU BĂNEASA	18 - septembrie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL HENRI COANDĂ BUCUREȘTI	23 - 24 septembrie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL HENRI COANDĂ BUCUREȘTI	29 septembrie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL ARAD	7 octombrie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL IAȘI	8 octombrie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL AUREL VLAICU BĂNEASA	14 octombrie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL GEORGE ENESCU BACĂU	21 - 22 octombrie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL AVRAM IANCU CLUJ	18 - 19 noiembrie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL GEORGE ENESCU BACĂU	26 - 27 noiembrie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL HENRI COANDĂ BUCUREȘTI	26 - 27 noiembrie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL AVRAM IANCU CLUJ	17 decembrie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL ȘTEFAN CEL MARE SUCEAVA	22 - 23 decembrie

Inspecții de securitate aeronautică la transportatori aerieni

TOYO AVIATION SRL	2 februarie
QATAR AIRWAYS	18 martie
AEROFLOT	18 martie
WIZZAIR	18 martie
DHL	18 martie
PEGASUS	18 martie
PEGASUS	6 mai
FLYDUAEROPORTUL INTERNAȚIONAL BAIA MARE	6 mai
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL HENRI COANDĂ BUCUREȘTI	6 mai
AEROFLOT	6 mai
AIR SERBIA	6 mai
TAROM	6 mai
AEROTRASCARGO	6 mai
TAROM SA	29 octombrie
EL-AL	29 octombrie
TURKISH	29 octombrie
WIZZAIR	29 octombrie
QATAR	29 octombrie
AEROFLOT	29 octombrie

Inspecții de securitate aeronautică la agenții abilitați cargo

TAROM SA	13 martie
TNT ROMANIA	16 martie
TNT ROMANIA	18 martie
DHL INTERNATIONAL ROMANIA	19 martie
DHL INTERNATIONAL ROMANIA	25 martie
GLOBE GROUND ROMANIA	31 martie
DHL INTERNATIONAL ROMANIA	7 aprilie
POSTA ROMANA	16 aprilie
UPS	27 mai
WORLD MEDIA TRANS	17 iulie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL SIBIU	22 iulie
TITAN TRANSPORT	5 august
UPS	23 septembrie
WORLD MEDIA TRANS	8 octombrie
MENZIS	21 octombrie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL TRAIAN VUIA TIMIȘOARA	15 decembrie

Inspecții de securitate aeronautică la expeditorii cunoscuți cargo

SANDOZ	16 iulie
SCHAEFFLERROMANIA	24 septembrie

Inspecții de securitate aeronautică la furnizorii cunoscuți de provizii de bord

MPM CATERING	20 mai
ALPHA ROCAS	28 mai
CARGO ROMENA	3 august
TD MACI	15 octombrie
TD MACI	13 octombrie
TD MACI	19 noiembrie.
FLIGHTS CATERING	20 noiembrie, 8 decembrie

Inspecții de securitate aeronautică la centre de pregătire în domeniul securității aviației civile

RAS

3 iunie

Activități de verificare a rectificării deficiențelor identificate (follow-up)

AEROPORTUL INTERNAȚIONAL HENRI COANDĂ BUCUREȘTI	18 martie
TAROM	18 martie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL SATU MARE	2 aprilie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL TRAIAN VUIA TIMIȘOARA	6 aprilie
AEROPORTUL DELTA DUNĂRII TULCEA	8 aprilie
TNTROMANIA	8 aprilie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL TRANSILVANIA TÂRGU MUREȘ	8 – 9 aprilie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL CRAIOVA	23 aprilie
QATAR	6 – 7 mai
TURKISH	6 – 7 mai
TAROM	20 – 21 mai
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL SIBIU	21 - 22-mai
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL GEORGE ENESCU BACĂU	3 – 4 septembrie
BLUEAIR	31 august – 1 septembrie

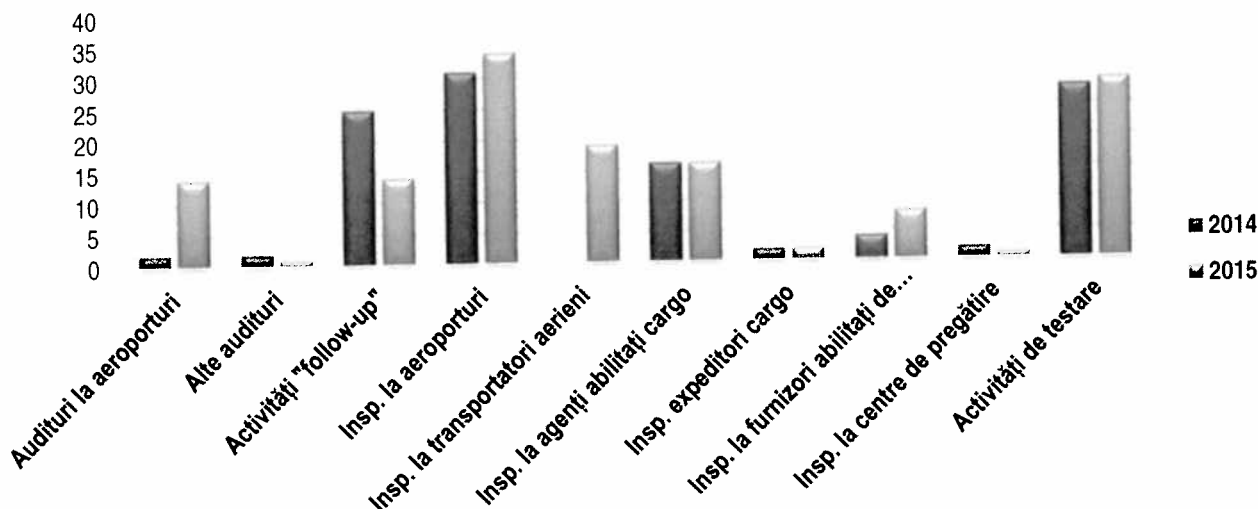
Teste de securitate aeronautică

AEROPORTUL INTERNAȚIONAL HENRI COANDĂ BUCUREȘTI	18 martie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL SATU MARE	1 aprilie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL TRAIAN VUIA TIMIȘOARA	6 aprilie
AEROPORTUL DELTA DUNĂRII TULCEA	8 aprilie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL AUREL VLAICU BĂNEASA	29 aprilie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL HENRI COANDĂ BUCUREȘTI	13 mai
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL SIBIU	20 mai
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL IAȘI	8 iulie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL MIHAIL KOGALNICEANU CONSTANȚA	28 iulie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL BAIA MARE	4 august
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL TRAIAN VUIA TIMIȘOARA	11 august
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL CRAIOVA	17 august
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL AVRAM IANCU CLUJ	27 august
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL TRAIAN VUIA TIMIȘOARA	16 septembrie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL HENRI COANDĂ BUCUREȘTI	24 septembrie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL GEORGE ENESCU BACĂU	21 octombrie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL TRAIAN VUIA TIMIȘOARA	16 noiembrie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL ARAD	17 noiembrie
TNT ROMANIA	16 decembrie
DHL INTERNATIONAL ROMANIA	16 decembrie
DHL INTERNATIONAL ROMANIA	16 decembrie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL HENRI COANDĂ BUCUREȘTI	17 decembrie
TAROM	17 decembrie
MENZIS	17 decembrie
GLOBE GROUND ROMANIA	17 decembrie
POSTA ROMANA	24 decembrie
TNT ROMANIA	24 decembrie
UPS	28 decembrie
AEROPORTUL INTERNAȚIONAL ȘTEFAN CEL MARE SUCEAVA	28 decembrie
	22 decembrie

Controlul calității în domeniul securității aviației civile este efectuat, în numele autorității competente, de auditori de securitate a aviației civile, certificați în condițiile legii pentru desfășurarea activității de monitorizare a conformării la nivel național. Având în vedere necesitatea creșterii capacității R.A. AACR de desfășurare a activității

de monitorizare a conformării, în prima jumătate a anului 2015, au fost efectuate activități de pregătire practică a unor noi angajați, concretizate prin participarea acestora ca observatori la activități, în vederea însușirii deprinderilor necesare pentru a putea fi certificați ca auditori de securitate a aviației civile. Ca urmare a finalizării procesului de pregătire și certificare, la sfârșitul anului 2015, R.A. AACR avea disponibil un număr de 18 auditori de securitate a aviației civile, față de 11 existenți la sfârșitul anului 2014.

2014-2015: Evoluția activităților de control al calității efectuate de către R.A. AACR

În urma fiecărei activități de monitorizare a conformării a fost întocmit un raport scris, semnat de către toți membrii echipei care a realizat activitatea respectivă. Rapoartele de audit, de inspecție, de expertiză sau de test au fost încheiate într-un exemplar original. O copie a raportului sau extrase din acesta a fost transmis entității verificate. Dacă sunt identificate deficiențe, entitatea verificată trebuie să transmită spre aprobare la R.A. AACR un plan de acțiuni corective.

În comparație cu anul 2014, se remarcă o creștere cu 24% a numărului de activități efectuate, cu o scădere a numărului mediu de zile/auditor necesare pentru desfășurarea unei activități cu un procent de 20%.

2014-2015: Evoluția numărului total de activități

2014-2015: Evoluția numărului mediu de zile necesare unui auditor pentru o activitate

Ca urmare a activităților desfășurate, R.A. AACR a analizat aprobat, după caz, planurile de acțiuni corective pentru remedierea deficiențelor, înaintate de operatorii aeroportuari, transportatorii aerieni sau de către alte entități care aplica standarde de securitate aeronautica, ca urmare a efectuării unei activități de monitorizare a conformării. De asemenea, toate rezultatele activităților de monitorizare desfășurate la nivel național în anul 2015 au fost înregistrate într-o bază de date menținută și actualizată la nivelul R.A. AACR.

Începând cu data de 24.06.2015, la nivelul R.A. AACR a fost implementat un proces de control intern al calității pentru verificarea conformității rapoartelor activităților de monitorizare a conformității în securitatea aviației civile cu cadrul legal existent. Astfel, toate rapoartele întocmite după această dată, au fost supuse acestui proces care urmărește:

- verificarea textului de la secțiunea descrierii cerințelor cu privire la existența acestora în forma actualizată;
- verificarea, în cazul recomandărilor existente, dacă situația care a generat respectiva recomandare este destul de clar descrisă în textul raportului, la secțiunea aferentă descrierii situației existente;
- verificarea existenței a suficiente informații în textul raportului astfel încât să fie acoperite toate cerințele de la secțiunea respectivă;
- verificarea unei abordări similare pentru situații similare;
- verificarea respectării legislației privind protecția informațiilor.

7.2 Relația cu Comisia Europeană și Conferința Europeană a Aviației Civile

Conform atribuțiilor sale, R.A. AACR a elaborat raportul anual prevăzut de pct. 18.1 și 18.2 din Anexa la Regulamentul (UE) nr. 18/2010 pentru anul 2014 și a asigurat transmiterea acestuia la Comisia Europeană (CE) la termenul prevăzut în acest regulament.

În calitate de autoritate competentă în domeniul securității aviației civile, R.A. AACR este supusă monitorizării continue și inspecțiilor regulate ale CE, o componentă importantă a acestei monitorizări fiind activitatea SMAR.

De asemenea, R.A. AACR asigură condițiile de exercitare în România a competențelor CE privind inspecțiile acesteia în domeniul securității aeronautice, potrivit prevederilor Regulamentului (UE) nr. 72/2010 al CE din 26 ianuarie 2010 de stabilire a procedurilor de efectuare a inspecțiilor Comisiei în domeniul securității aeronautice. Astfel, în perioada 12 – 16 ianuarie 2015, CE a efectuat o inspecție la DSA din cadrul R.A. AACR în vederea verificării amănunțite a controalelor de calitate și a măsurilor, procedurilor și structurilor existente în domeniu în România. În scopul de a determina nivelul de conformare cu Regulamentul (CE) nr. 300/2008, CE a verificat:

- existența și aplicarea legislației naționale în domeniul securității aviației civile;
- planificarea și desfășurarea activităților de monitorizare a conformării în domeniul securității aviației civile efectuate în anii 2013 și 2014 și planificarea acestora pentru anul 2015;
- conținutul a peste 80 de rapoarte întocmite de către echipe formate din auditori de securitate ai aviației civile ca urmare a activităților de monitorizare desfășurate în anii 2013 – 2014;
- existența și implementarea procesului de verificare și monitorizare a programelor de securitate elaborate și implementate de către aeroporturile civile, transportatorii aerieni și celelalte entități cu atribuții în domeniul securității aviației civile;
- existența și corectitudinea analizelor de risc întocmite de către România în domeniul securității aviației civile;
- aprobarea și monitorizarea agenților abilitați cargo, expeditorilor cunoscuți și furnizorilor abilitați de provizii de bord;
- procesul național de certificare a transportatorilor aerieni ACC3 și monitorizarea acestora la nivel național;
- certificarea și recertificarea personalului de securitate a aviației civile;

- sistemul de pregătire a personalului în domeniul securității aviației civile și modul în care acesta este aprobat și monitorizat de către R.A. AACR.

Cu această ocazie, CE a efectuat și o inspecție de securitate a aviației civile la Aeroportul Internațional Henri Coandă București pentru a verifica dacă constatările și recomandările cuprinse în rapoartele întocmite de către auditorii naționali sunt conforme cu realitatea și cu constatările inspectorilor CE.

Ca urmare a acestei inspecții efectuate de CE la R.A. AACR în calitate de autoritate competentă în domeniul securității aviației civile, nu au fost identificate neconformități în aplicarea prevederilor Regulamentului (CE) nr. 300/2008, **România fiind astfel primul stat membru al Uniunii Europene care încheie o inspecție a Comisiei Europene în domeniul securității aviației civile la nivelul autorității competente fără nicio neconformitate.**

R.A. AACR asigură condițiile de exercitare, în România, în domeniul securității aviației civile, a competențelor Conferinței Europene a Aviației Civile (ECAC) potrivit politicilor conținute de Doc 30 al acesteia. În conformitate cu programul de audit în domeniul securității aviației civile, ECAC a efectuat la Aeroportul Iași, în perioada 3 – 9 noiembrie 2015, un audit de securitate. Acest audit a avut ca scop evaluarea măsurii în care în România, la nivel național, sunt aplicate recomandările Doc 30 ECAC și dacă la nivelul Aeroportului Iași sunt implementate procedurile adecvate în domeniul securității aviației civile. În urma verificării cadrului național de organizare în România a securității aviației civile și a activităților pentru care AACR este desemnată autoritate competentă, echipa de audit a evaluat toate cerințele ca și conform în totalitate fără a identifica nicio deficiență. La nivelul Aeroportului Iași au fost identificate două deficiențe minore, care au fost cauzate în principal de desfășurarea la momentul auditului a unor lucrări temporare de șantier.

7.3 Programul național de securitate aeronautică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.193/2012

R.A. AACR a continuat în anul 2015, procesul de actualizare, după caz, a analizelor de risc din domeniul securității aviației civile.

Conform atribuțiilor, R.A. AACR elaborează analizele de risc în domeniul securității aviației civile în conformitate cu prevederile Programului Național de Securitate Aeronautică și Regulamentul (CE) nr. 300/2008 și actele de implementare ale acestuia. În acest sens, ca urmare a situației pe linie de securitate a aviației civile generată de incidentul aviatic produs pe ruta Sharm el-Sheikh – Saint Petersburg, Kogalymavia, zborul 9268, R.A. AACR a efectuat evaluarea riscurilor pentru aeroporturile din Egipt și a stabilit măsuri de adaptare, în funcție de situația internațională și nivelul de amenințare, a măsurilor necesare de securitate aeronautică care să asigure securitatea pasagerilor și a aeronavelor.

De asemenea, R.A. AACR a realizat evaluări de risc pe baza cărora s-au analizat situațiile de prelungire a termenului limită stabilit pentru implementarea cerințelor de la punctele 4.1.3 și 4.1.6 din anexa la Decizia (CE) nr. 774/2010 pentru controlul de securitate al pasagerilor și bagajelor de mână la aeroporturile cu un trafic de pasageri anual mai mic de 500.000.

R.A. AACR a continuat în anul 2015, procesul de analiză și, după caz, aprobare, a exceptărilor de la controlul de securitate a personalului care are responsabilități de control al conformității din cadrul autorităților cu atribuții pe aeroporturile din România. În acest context, au fost analizate cereri în baza Deciziei directorului general al R.A. AACR nr. 209/2014, primite din partea Serviciului Român de Informații, Poliției de Frontieră, Vamă și Poliției Transporturi.

În 2015 au fost, de asemenea, continuate activitățile de verificare la fața locului, în vederea certificării agenților cargo abilitați, ai expeditorilor cunoscuți și ai furnizorilor abilitați de provizii de bord. Astfel, au avut loc următoarele activități:

- certificări agenți abilitați cargo – 22 (*Pentru a putea efectua activități cargo de transport aerian o societate trebuie desemnată de R.A. AACR pe baza unei verificări la fața locului și a analizei documentelor relevante*);
- recertificări agenți abilitați cargo – 9 (*În conformitate cu legislația în vigoare agenții abilitați cargo pot fi recertificați la expirarea termenului de valabilitate a certificatului printr-o activitate de inspecție care să acopere toate cerințele de securitate a aviației civile*);

- certificări expeditori cunoscuți – 1 (*Pentru a putea efectua activități de transport aerian ale propriilor produse, aplicând măsuri de securitate la facilitatea de producție, o societate trebuie desemnata de R.A. AACR pe baza unei verificări la fața locului și a analizei documentelor relevante*);
- certificări furnizori abilitați de provizii de bord – 3 (*Pentru a putea efectua activități catering la aeronave o societate trebuie desemnată de R.A. AACR pe baza unei verificări la fața locului și a analizei documentelor relevante*);
- recertificări furnizori abilitați de provizii de bord – 4 (*În conformitate cu legislația în vigoare furnizorii abilitați de provizii de bord pot fi recertificați la expirarea termenului de valabilitate a certificatului printr-o activitate de inspecție care să acopere toate cerințele de securitate a aviației civile*).

În același context, începând cu data de 12 octombrie 2015, a fost implementat un proces de control intern al calității pentru verificarea conformității rapoartelor activităților de verificare la fața locului în securitatea aviației civile cu cadrul legal existent. Astfel, toate rapoartele întocmite după această dată, au fost supuse acestui proces care urmărește verificarea:

- textului de la secțiunea descrierii cerințelor cu privire la existența acestora în forma actualizată;
- existenței a suficiente informații în textul raportului, astfel încât să fie acoperite toate cerințele de la secțiunea respectivă;
- aceleași abordării pentru situații similare;
- respectării formei aprobate la nivelul R.A. AACR;
- respectării legislației privind protecția informațiilor clasificate.

În cursul anului 2015, R.A. AACR a evaluat conformitatea a numeroase Programe de securitate aeroportuară, Programe de securitate ale transportatorilor aerieni și programe de securitate ale altor entități care aplică standarde de securitate aeronautică astfel cum sunt prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 300/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2008 privind norme comune în domeniul securității aviației civile și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2320/2002 și, în cazul în care a constatat neconformități, a dispus măsuri suplimentare.

De asemenea, R.A. AACR elaborează proiecte de reglementări, proceduri, instrucțiuni specifice domeniului securității aviației civile, pentru asigurarea aplicării sau, după caz, implementării în România a standardelor și practicilor recomandate emise la nivelul organismelor Uniunii Europene și al organizațiilor internaționale de aviație civilă la care România este parte. Astfel, pentru perioada specifică raportării, DSA din cadrul R.A. AACR a realizat:

- elaborarea proiectului de modificare a Programului Național de Securitate Aeronautică în vederea actualizării acestuia în conformitate cu ultimele evoluții ale regulamentelor Uniunii Europene;
- elaborarea proiectului de modificare a Programul național de pregătire în domeniul securității aviației civile – PNPSA în vederea actualizării acestuia în conformitate cu ultimele evoluții ale regulamentelor Uniunii Europene.

7.4 Programul național de pregătire în domeniul securității aviației civile

În exercitarea atribuțiilor R.A. AACR referitoare la Programul național de pregătire în domeniul securității aviației civile - PNPSA, aprobat prin Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 326/2012, în anul 2015 au fost efectuate următoarele activități:

- certificări ale operatorilor de securitate – 156 de persoane;
- recertificări ale operatorilor de securitate – 374 de persoane (*Operatorii de securitate se certifică de către AACR și se recertifică o dată la 3 ani pentru a putea efectua controlul de securitate*);
- certificări ale personalului care efectuează activități de control acces și/sau supraveghere și patrulare la aeroport – 140 de persoane (*Personalul care realizează astfel de activități se certifică o dată la 5 ani de către AACR*);
- certificări de instructori în domeniul securității aviației civile – 17 persoane;

- certificări centre de pregătire în domeniul securității aviației civile – 2 (*Pentru a putea instrui personal în domeniul securității aviației civile o societate trebuie desemnata de R.A. AACR pe baza unei verificări la fața locului și a analizei documentelor relevante*).

În cursul anului 2015, AACR, s-a continuat evaluarea conformității Programelor de pregătire ale operatorilor aeroportuari, transportatorilor aerieni și ale altor entități care aplică standarde de securitate aeronautică astfel cum sunt prevăzute în Programul național de pregătire în domeniul securității aviației civile - PNPSA, aprobat prin Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 326/2012.

7.5 Activități de reprezentare în domeniul securității aviației civile

În relația cu organismele internaționale și comunitare cu competente în domeniul securității aviației civile, experții din România, angajați în cadrul R.A. AACR - autoritatea competentă în domeniu, au reprezentat instituția în următoarele structuri/grupuri de lucru:

- **Comitetul de reglementare pentru securitatea aviației civile al Comisiei Europene - Comitetul AVSEC:** comitet stabilit de Regulamentul (CE) nr. 300/2008 cu rolul de a elabora instrumente tehnice ale procesului de evaluare a nivelului de implementare a acestui regulament la nivelul statelor membre UE și furnizează CE asistență tehnică la elaborarea și analiza proiectelor de acte normative din domeniul securității aviației civile și a politicilor în acest domeniu.
- **Grupul de studiu al ECAC pentru Securitatea Cibernetică** la care un reprezentant R.A. AACR deține **președinția:** înființat ca urmare a faptului că atacurile cibernetice la adresa aviației civile reprezintă o amenințare care este luată în calcul din ce în ce mai serios de către factorii responsabili din domeniul securității aviației civile, în cadrul acestui grup de studiu se discută subiecte care au ca temă principală mijloacele de realizare a unor astfel de atacuri și măsurile ce trebuie aplicate pentru diminuarea posibilității de reușită a acestora în scopul definirii de recomandări și ghiduri pentru statele membre.
- **Guidance Materials Task Force – ECAC:** grup de lucru înființat cu scopul de a dezvolta cele mai bune practici și materiale de îndrumare în vederea sprijinirii statelor membre în implementarea standardelor de securitate a aviației civile.
- **Grupul de studiu al ECAC pentru Behaviour Detection:** grup de studiu care are ca scop dezvoltarea măsurilor de detectare a comportamentului suspect al persoanelor pe aeroporturi în vederea creșterii securității zonelor publice ale aeroportului, precum și a eficienței implementării măsurilor de control de securitate.
- **Grupul de lucru OACI pentru Amenințări și Riscuri la adresa securității aviației civile:** stabilit din cauza noilor amenințări la adresa aviației civile și în concordanță cu recomandările *Aviation Security Panel* al OACI, având ca scop următoarele:
  - ✓ dezvoltarea unei analize amănunțite a mijloacelor și metodelor potențiale de atac la adresa aviației civile, conform unui proces de analiza de risc bazat pe informațiile primite din partea serviciilor de informații și autorităților competente din statele membre ale OACI;
  - ✓ dezvoltarea și actualizarea unei Declarații Contextuale de Risc la nivelul global al securității aviației civile, care să includ o metodologie de evaluare a riscului în securitatea aviației civile, identificarea amenințărilor și a potențialelor amenințări la adresa aviației civile, pe baza acestei metodologii și să ofere recomandări cu privire la modalitățile prin care aceste amenințări pot fi combătute;
  - ✓ să ofere recomandări bazate pe analize de risc către OACI și, în special, să ofere înștiințări prompte către OACI cu privire la amenințările noi și emergente în lumina incidentelor, informațiilor și a altor evenimente din mediul securității aviației civile.

În conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 72/2010, CE efectuează inspecții în statele membre care au ca obiectiv monitorizarea aplicării Regulamentului (CE) nr. 300/2008. Inspecțiile CE vizează autoritățile competente ale statelor membre și aeroporturile selectate, operatorii și entitățile care aplică standarde de securitate aeronautică. Inspecțiile se efectuează în mod transparent, eficient, armonizat și coerent. Pentru realizarea acestor inspecții CE folosește auditori naționali care au fost certificați de către aceasta. R.A. AACR are un număr de cinci angajați certificați ca inspectori ai CE. Prin intermediul activităților acestora, România a contribuit

la inspecțiile realizate de către CE în anul 2015 la: Aeroportul Tenerife Sud (Spania), Aeroportul Stuttgart (Germania), Aeroportul Trondheim (Norvegia) și Aeroportul Varna (Bulgaria).

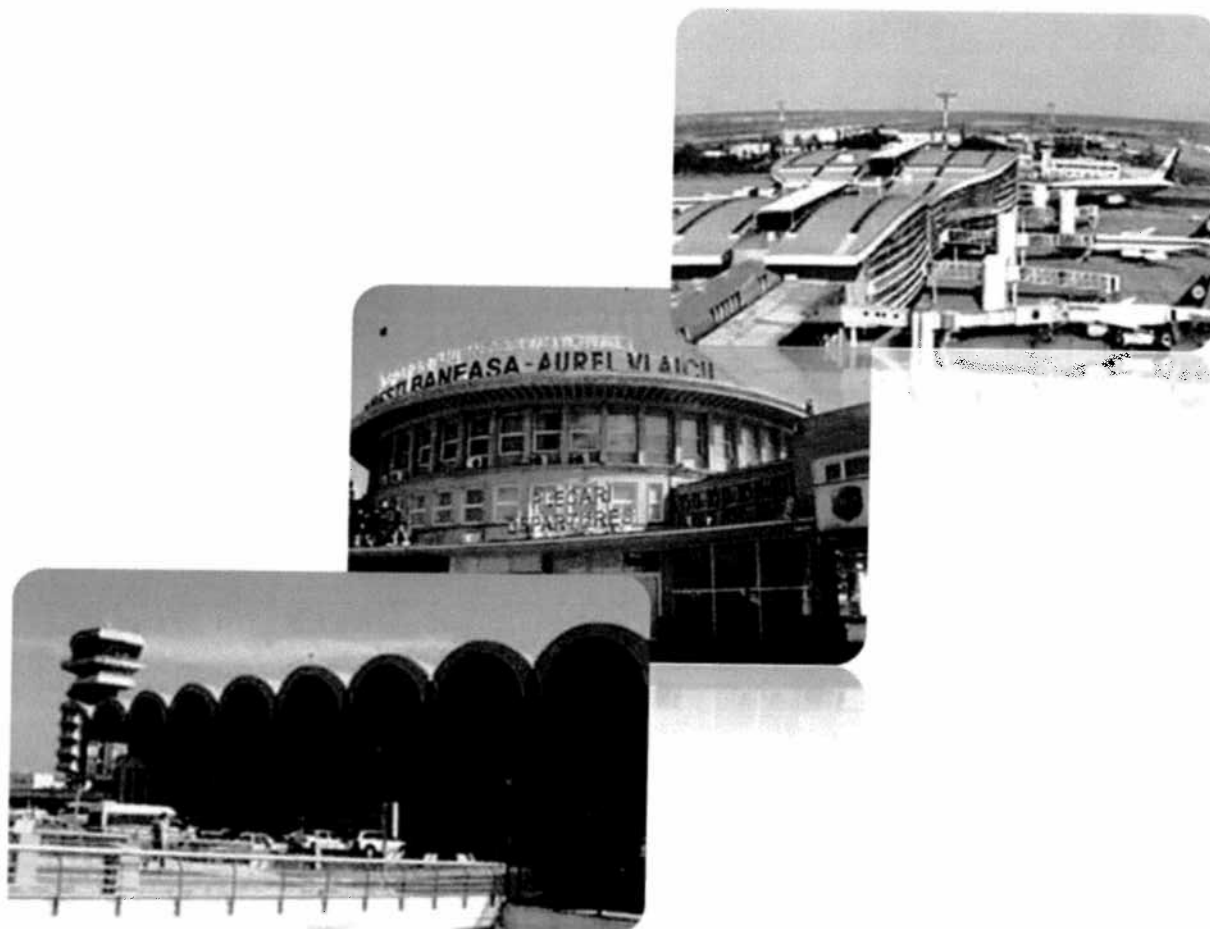
România are un număr de patru auditori de securitate ai aviației civile certificați de către ECAC dintre care doi angajați ai R.A. AACR sunt certificați ca șefi de echipă. Prin intermediul activităților acestora, România a contribuit la auditurile realizate de către ECAC, astfel: Autoritatea competentă în domeniul securității aviației civile din Republica Moldova și Aeroportul Internațional Dalaman din Turcia.

7.6 Asistență acordată autorităților competente în domeniul securității aviației civile din alte țări

În conformitate cu angajamentele asumate de către România, R.A. AACR a participat în anul 2015 la două proiecte de înfrățire instituțională în domeniul aviației civile pentru care, Romania este donator de asistență tehnică. Prin patru experți în domeniul securității aviației civile, R.A. AACR a contribuit la aceste proiecte de asistență implementate de către Uniunea Europeană astfel:

- *Twinning Project TR 11 IB TR 01 - Strengthening institutional and administrative capacity of the Turkish Directorate General of Civil Aviation;*
- *Twinning Project AL 12 IB TR 01 - Strengthening of the Albanian Civil Aviation Authority.*

Obiectivul specific al acestor proiecte a constat în sprijinirea autorității aeronautice civile din Turcia și Albania pentru consolidarea, îmbunătățirea și dezvoltarea instituțională și a competențelor profesionale în vederea adoptării standardelor UE în materie de securitate a aviației civile, dar și susținerea standardelor UE și dezvoltarea competențelor profesionale pentru serviciile de navigație, aeroporturi și securitate.

Capitolul 8

SUPRAVEGHERE ȘI VERIFICARE DIN ZBOR MIJLOACE PNA-Tc

Programul de verificări din zbor ale mijloacelor de comunicații, navigație și supraveghere (CNS) a fost realizat la scadența perioadelor autorizate de utilizare operațională ale acestora, activitatea având caracter prioritar în menținerea continuă a condițiilor pentru siguranța traficului aerian civil intern și internațional, ce se desfășoară pe teritoriul țării.

Numărul total de ore de zbor efectuate în anul 2015 exclusiv pentru activitatea de verificare și supraveghere din zbor a mijloacelor PNA-Tc a fost de 544 ore și 35 minute, repartizate după cum urmează:

Repartiția orelor de zbor	
Contract cu RA ROMATSA	489 ore și 22 minute de zbor
Comenzi aeroporturi civile	09 ore și 37 minute de zbor
Contract cu SMFA	36 ore și 00 minute de zbor
Contract cu MoldATSA	09 ore și 36 minute de zbor

Evoluția orelor de zbor pe tipuri de misiuni

Luna	Total ore	Aeroport	SMFA	MOLDATSA	R.A. ROMATSA	Periodic	Autorizare	Supraveghere Verificare	Verificare proceduri de zbor
I	30:25	0:10	-	-	30:15	21:04	0:00	09:11	0:00
II	52:21	0:40	-	-	51:41	35:16	0:00	16:25	0:00
III	20:26	0:10	-	-	20:16	11:02	0:00	05:33	3:41
IV	60:30	0:30	-	-	60:00	36:47	0:00	23:13	0:00
V	47:36	2:02	-	-	45:34	33:51	0:00	11:43	0:00
VI	55:37	0:00	23:28	-	32:09	15:17	10:19	06:33	0:00
VII	39:23	0:00	-	-	39:23	17:36	9:37	12:10	0:00
VIII	51:39	1:35	-	-	50:04	33:17	0:00	16:47	0:00
IX	47:41	0:40	-	-	47:01	14:37	5:16	8:23	18:45
X	44:07	1:35	-	-	42:32	19:29	13:53	9:10	0:00
XI	54:54	2:15	-	3:50	48:49	18:54	16:57	12:58	0:00
XII	39:56	0:00	12:32	5:46	21:38	4:53	14:06	2:39	0:00
TOTAL	544:35	9:37	36:00	9:36	489:22	262:03	70:08	134:45	22:26

(Numărul de ore din tabel reprezintă ore bloc)

Anul 2015 a fost al doilea an în care R.A. AACR a participat la licitația organizată de MoldATSA pentru servicii de verificare din zbor a mijloacelor de radionavigație aeriană, câștigând licitația prin oferta depusă. Contractul pe care SSVZM l-a derulat în afara țării (respectiv în Republica Moldova, având ca beneficiar MoldATSA) a pus la grea încercare întreaga echipă R.A. AACR, datorită dificultăților și stresului întâmpinate în operarea unei aeronave de calibrare, într-o țară străină, în misiuni de verificări din zbor, cunoscut fiind faptul că, zborul de calibrare nu este unul obișnuit, ci cu particularități și cerințe deosebite. În cadrul acestui contract, s-au

executat zboruri de verificare ale mijloacelor MoldATSA și sistemelor luminoase de apropiere de la aeroportul Chișinău, R.A. AACR îndeplinind cu succes, și de această dată, obligațiile contractuale asumate.

Întreținerea aeronavei YR-CAA, de linie și de bază, a fost efectuată de către Compartimentul de Întreținere Tehnică Be350 în conformitate cu autorizările deținute Part 145 nr. RO.145.006, ca organizație de întreținere și Part M, Subpartea G, nr. RO.MG.006, ca organizație de management a continuității navigabilității.

În anul 2015 s-au efectuat trei inspecții la 200 de ore și s-a colaborat cu reprezentanții fabricantului motoarelor pentru realizarea inspecției părții calde a motoarelor aeronavei cu un timp minim de imobilizare.

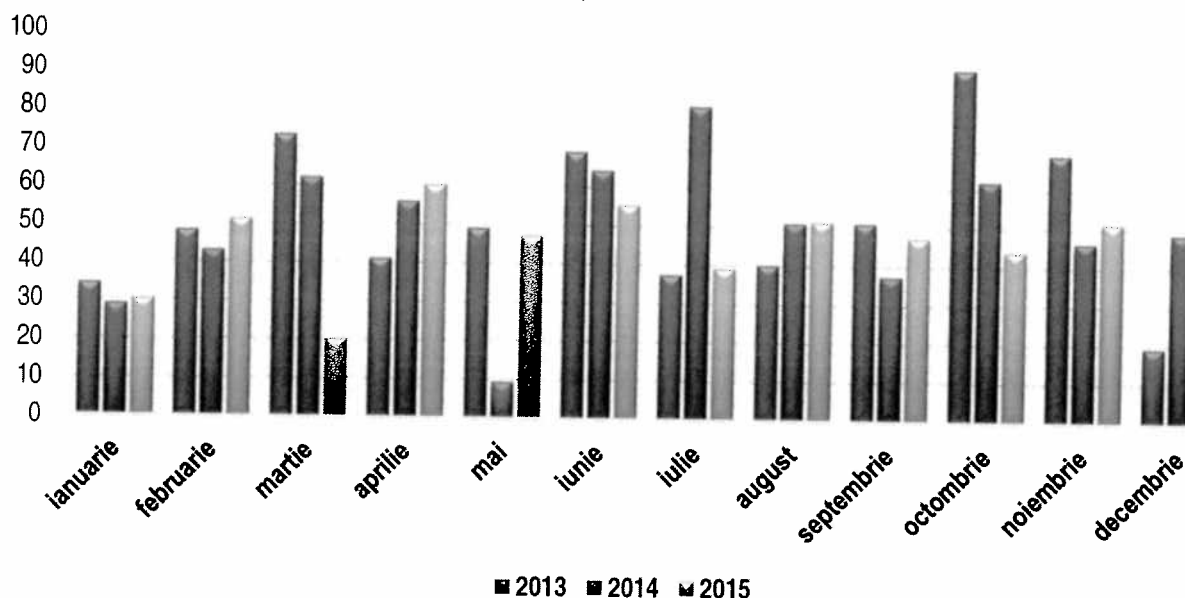
Organizația s-a implicat în implementarea Regulamentului (UE) nr. 1332/2011 privind obligativitatea actualizării softului sistemului TCAS la versiunea 7.1. Organizația a rezolvat operativ toate problemele apărute în timpul exploataării, astfel că nu au existat perioade de imobilizare care să afecteze desfășurarea contractelor interne sau externe.

Din punct de vedere al sistemului de management al calității, au fost sistematizate și procedurate activitățile specifice de întreținere (conform Anexei nr. II a (EU) 1321 / 2014 – Part 145) și de management al continuității navigabilității (conform cerințelor aplicabile din Anexa nr. I a (EU) 1321 / 2014 – Part M), impuse pentru aeronava de calibrare Beechcraft SKA 350, YR-CAA, prin documente specifice domeniilor de activitate, cum ar fi:

- Memoriul de Prezentare al Organizației de Management al Continuității Navigabilității, cod CAME-CIT a avut următoarele revizii: Ediția 1 / Revizia 8 – Octombrie 2014;
- Memoriul de Prezentare al Organizației de Întreținere, cod MOE-CIT a fost amendat la: Ediția 1 / Revizia 8 – Februarie 2015, Ediția 1 / Revizia 9 – Iulie 2015 și Ediția 1 / Revizia 10 – Octombrie 2015.

În vederea menținerii condițiilor de autorizare impuse de cerințele aplicabile Part M și Part 145, au fost realizate activități de evaluare internă în vederea îmbunătățirii continue a politicilor de siguranță și de calitate în conformitate cu programul anual de audit.

2013-2015: Evoluția lunară a orelor de zbor

CAPITOLUL 9

GESTIUNE ADMINISTRATIVĂ ȘI FINANCIARĂ

9.1 Financiar – contabilitate și buget

Activitatea desfășurată în domeniul economico-financiar se reflectă în rezultate finale pentru anul 2015, după cum urmează:

Indicatori	BVC 2015 Aprobat (mii lei)	BVC 2015 Realocări (mii lei)	BVC 2015 Execuție (mii lei)	%	%
1	2	3	4	5=4/2	6=4/3
Venituri totale, din care:	49.552,10	49.552,10	52.096,56	105,13	105,13
Venituri din exploatare	48.637,10	48.637,10	49.821,41	102,43	102,43
Venituri financiare	915,00	915,00	2.275,15	248,65	248,65
Cheltuieli totale, din care:	48.767,15	48.767,15	50.638,12	103,58	103,58
Cheltuieli din exploatare	47.646,70	47.646,70	48.544,14	101,62	101,62
Cheltuieli financiare	1.120,45	1.120,45	2.093,98	186,89	186,89
Rezultatul brut	784,95	784,95	1.458,44	185,80	185,80
Productivitatea muncii în unități valorice/pers.	204,36	204,36	224,42	109,82	109,82
Cheltuiala la 1000 lei venituri	984,16	984,16	972,01	98,77	98,77
Număr mediu de personal	238	238	222	93,28	93,28
Creanțe restante	362,00	362,00	358,75	99,10	99,10

Rezultatele financiare ale anului 2015 se încadrează în prevederile legale în vigoare, respectiv prevederile O.G. nr.26/2013, art.10 lit.b) *în cazul în care se înregistrează depășiri sau nerealizări ale veniturilor totale aprobate, se pot efectua cheltuieli totale proporțional cu gradul de realizare a veniturilor totale, cu încadrarea în indicatorii de eficiență aprobați*, ceea ce s-a înregistrat în execuția exercițiului financiar 2015 (veniturile totale realizate comparativ cu nivelul aprobat a fost mai mare cu 5,13 % în timp ce execuția cheltuielilor raportate la nivel aprobat a fost de 3,58 % mai mult).

VENITURI

Execuția Bugetului de venituri pentru anul 2015 înregistrează o realizare a veniturilor totale comparativ cu bugetul aprobat în procent de 105,13%. În structură veniturile s-au înregistrat astfel:

Venituri din exploatare cuprind:

- **Venituri din producția vândută** –
- **Alte venituri din exploatare** –

La 31 decembrie 2015, execuția veniturilor din exploatare a fost în sumă de 49.821,41 mii lei realizându-se în procent de 102,43 % comparativ cu nivelul aprobat.

Venituri din producția vândută: 49.753,39 mii lei

Principalele surse de obținere a veniturilor din producția vândută au fost: supervizarea furnizării serviciilor de navigație aeriană, a managementului spațiului aerian și a managementului fluxurilor de trafic aerian, inspecția și verificarea din zbor a mijloacelor PNA-Tc cu aeronava proprie, activități în domeniul securității aeronautice, supravegherea menținerii obiectivelor necesare siguranței pasagerilor pe aeroporturi, certificarea personalului aeronautic, alte avize, autorizări, certificări și servicii aeronautice (prezentate în Anexa nr.2 la Execuția BVC 2015 – Detalierea indicatorilor economico-financiar prevăzuți în bugetul de venituri și cheltuieli).

În structură, veniturile din producția vândută s-au realizat după cum urmează:

Venituri din producția vândută	BVC 2015 Aprobat (mii lei)	BVC 2015 Realocări (mii lei)	BVC 2015 Execuție (mii lei)	%	%
1	2	3	4	5 = 4/2	6 = 4/3
a. venituri din servicii prestate total	48.360,60	48.385,60	49.542,33	102,44	102,39
– supervizarea serviciilor de navigație aeriană	10.134,77	10.134,77	10.134,77	100,00	100,00
– inspecția și verificarea din zbor a mijloacelor PNA-Tc	9.168,78 (600,00 ore)	9.168,78 (600,00 ore)	8.264,24 (542,63 ore)	90,13	90,13
– activități în domeniul securității aviației civile	7.166,50	7.166,50	8.004,42	111,69	111,69
– supravegherea siguranței pasagerilor	10.809,82	10.809,82	12.126,94	112,18	112,18
– certificarea personalului aeronautic	3.583,81	3.583,81	3.687,77	102,90	102,90
– alte avize, autorizări, certificări și servicii aeronautice	7.496,92	7.521,92	7.324,19	97,70	97,37
b. venituri din redevențe și chirii	1,50	1,50	1,53	102,00	102,00
c. alte venituri	215,00	200,00	209,53	97,46	104,77
Total venituri din producția vândută	48.577,10	48.587,10	49.753,39	102,42	102,40

Alte venituri în valoare de 209,53 mii lei reprezintă venituri din recuperarea cheltuielilor de deplasare efectuate de inspectorii regiei, în țară și străinătate, conform convențiilor și contractelor încheiate cu agenții aeronautici.

Alte venituri din exploatare în valoare de 68,02 mii lei reprezintă venituri realizate din alte surse precum: penalități creanțe neîncasate, recuperări cheltuieli executare, prime casare, imputații.

Venituri financiare: 2.275,15 mii lei respectiv 248,65 % comparativ cu bugetul aprobat.

Venituri financiare	BVC 2015 Aprobat (mii lei)	BVC 2015 Realocări (mii lei)	BVC 2015 Execuție (mii lei)	%	%
1	2	3	4	5=4/2	6=4/3
Veniturile financiare, din care:	915,00	915,00	2.275,15	248,65	248,65
Venituri din dobânzi	15,00	7,00	7,02	46,80	100,29
Venituri din diferențe de curs valutar	900,00	908,00	2.268,13	252,01	249,79

CHELTUIELI

În corelație cu activitatea desfășurată, în perioada de raportare au fost efectuate **cheltuieli totale** în sumă de **50.638,12 mii lei** comparativ cu volumul cheltuielilor aprobate în anul 2015.

Cheltuieli (conform Anexei nr.2 din Execuția BVC 2015)	BVC 2015 Aprobat (mii lei)	BVC 2015 Realocări (mii lei)	BVC 2015 Execuție (mii lei)	%	%
1	2	3	4	5=4/2	6=4/3
CHELTUIELI TOTALE, din care:	48.767,15	48.767,15	50.638,12	103,84	103,84
1. Cheltuieli din exploatare, din care:	47.646,70	47.646,70	48.544,14	101,88	101,88
(A) cheltuieli cu bunuri și servicii, din care:	8.580,92	8.580,92	7.022,13	81,83	81,83
– A1. cheltuieli privind stocurile	2.113,29	2.113,29	1.600,70	75,74	75,74
– A2. cheltuieli privind serviciile executate de terți	2.485,90	2.482,88	2.023,96	81,42	81,52
– A3. cheltuieli cu alte servicii executate, din care:	3.981,73	3.984,75	3.397,47	85,33	85,26
- cheltuieli de deplasare	2.317,12	2.217,64	2.100,84	88,60	94,73
(B) cheltuielile cu impozite, taxe	150,17	150,17	176,99	117,86	117,86
(C) cheltuieli cu personalul, din care:	35.960,33	35.960,33	33.178,10	92,26	92,26
– C0. cheltuieli de natura salariale	27.909,62	27.909,62	25.938,71	92,94	92,94
– C1. cheltuieli cu salariile	24.042,82	24.042,82	23.234,62	96,64	96,64
– C2. bonusuri	3.866,80	3.866,80	2.704,09	69,93	69,93
– C3. alte cheltuieli cu personalul	180,00	180,00	0,00	0,00	0,00
– C4. Cheltuieli aferente contractului de mandat a altor organe de conducere, comisii și comitete	1.176,60	1.176,60	1.150,45	97,78	97,78
– C5. cheltuieli cu asigurările și protecția socială, fonduri speciale și alte obligații legale	6.694,11	6.694,11	6.088,94	90,96	90,96
(D) alte cheltuieli de exploatare, total din care:	2.955,28	2.955,28	8.166,92	276,35	276,35
– D1.amortizări	3.387,81	3.387,81	3.325,58	98,16	98,16
– D2.ajustări și deprecieri pentru pierdere de valoare și provizioane, din care :	-518,13	-518,13	4.807,93	-927,94	-927,94
- d 2.1 cheltuieli privind ajustările și provizioanele	3.376,38	3.376,38	7.516,85	226,63	226,63
- d 2.2 venituri din provizioane și ajustări pentru depreciere sau pierderi de valoare	3.894,51	3.894,51	2.708,92	69,56	69,56
2. Cheltuieli financiare	1.120,45	1.120,45	2.093,98	186,89	186,89

Cheltuieli exploatare

În execuție s-au înregistrat depășiri față de nivelul aprobat la următoarele capitole de cheltuieli:

Explicatii		BVC 2015 Aprobat (mii lei)	BVC 2015 Realocări (mii lei)	BVC 2015 Executie (mii lei)	%	%
0	1	2	3	4	5=4/2	6=4/3
B Cheltuieli cu impozite, taxe și vărsăminte asimilate, din care:		150.17	150.17	176.99	117.86	117.86
e)	cheltuieli cu taxa de mediu	0.20	0.20	0.02	10.00	10.00
f)	cheltuieli cu alte taxe și impozite	149.97	149.97	176.97	118.00	118.00
D. Alte cheltuieli de exploatare , din care:		2,955.28	2,955.28	8.166,92	276.35	276.35
a)	cheltuieli cu majorări și penalități , din care:	3.00	3.00	0.00	0.00	0.00
	- către alți creditori	3.00	3.00	0.00	0.00	0.00
d)	alte cheltuieli, din care:	82.60	82.60	32.85	39.77	39.77
	d1) despagubiri, cheltuieli judecată	65.55	65.55	21.71	33.12	33.12
	d2) alte cheltuieli exploatare	17.05	17.05	11.14	65.34	65.34
	d2.1) alte cheltuieli exploatare	17.05	17.05	11.14	65.34	65.34
e)	cheltuieli cu amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale	3,387.81	3,387.81	3,325.58	98.16	98.16
f)	ajustări și deprecieri pentru pierdere de valoare și provizioane (f1-f2), din care:	-518.13	-518.13	4.807,93	-927,94	-927,94
	f1) cheltuieli privind ajustările și provizioanele	3,376.38	3,376.38	7.516,85	222.63	222.63
	f2) venituri din provizioane și ajustări pentru depreciere sau pierderi de valoare	3,894.51	3,894.51	2.708,92	69.56	69.56
	f2.1) din anularea provizioanelor, din care:	3,894.51	3,894.51	2.708,92	69.56	69.56
	- din participarea salariaților la profit	564.30	564.30	252.15	44.68	44.68
	- venituri din alte provizioane	3,330.21	3,330.21	2.456,77	73,78	73,78

Cheltuieli cu impozite, taxe si varsaminte asimilate - conform Anexei nr.1,rd 10, respectiv Anexa nr. 2, rd. 79 la BVC 2015

La acest capitol de cheltuieli s-au înregistrat depășiri cu 26,82 mii lei față de nivelul aprobat pentru anul 2015 datorită în mare parte taxei judiciare de timbru în valoare de 25,54 mii lei achitată în luna noiembrie 2015 pentru dosarul nr. 13097/3/2013, părțile în dosar fiind CIAS, CNAB și AACR. Curtea de Apel București a soluționat apelurile promovate, astfel: Admite apelul formulat de apelanta-chemată în garanție Autoritatea Aeronautică Civilă Română R.A. împotriva încheierii de ședință din data de 26.02.2015 și a sentinței civile nr. 1470/26.03.2015. Respinge ca nefondat apelul formulat de apelanta-pârâtă Compania Națională Aeroporturi București SA împotriva sentinței civile nr. 1470/26.03.2015.și Obligă apelanta-pârâtă Compania Națională Aeroporturi București SA la plata către apelanta-chemată în garanție Autoritatea Aeronautică Civilă Română R.A. a sumei de 25.537,21 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată în apel.

Alte cheltuieli de exploatare (conform Anexei nr.1,rd 19, respectiv Anexa nr. 2, rd. 120 la BVC 2015)

La acest capitol de cheltuieli s-au înregistrat depășiri cu 5.211,64 mii lei față de nivelul aprobat datorită provizioanelor constituite la sfârșitul anului care au fost mai mari decât sumele prevăzute la întocmirea BVC 2015 astfel:

- creșterea sumei alocate constituirii provizionului pentru pensii de 2.695,43 mii lei stabilit de către un specialist în domeniu; Conform Art.61.(1) lit.a) din Contractul Colectiv de Muncă al R.A. AACR nr. 10369/23801/29.03.2013, angajatorul suportă din fondul de salarii o indemnizație la pensionare acordată salariaților cu o vechime neîntreruptă în R.A. AACR după cum urmează:

Vechime în R.A. AACR	Nr. salarii
5 – 10 ani	2
10 – 15 ani	6
Peste 15 ani	9

- constituirea de provizioane suplimentar față de nivelul aprobat în sumă totală de 1.619,88 mii lei pentru cheltuielile cu drepturile salariale care ar fi acordate în baza unor hotărâri judecătorești, astfel:

Nr. dosar/ nr. salariați	Cuquantum provizion
dosar nr.38570/3/2014 (11 salariați)	678,68 mii lei
dosar nr.22148/3/2015 (2 salariați)	223,18 mii lei
dosar nr.22149/3/2015 (1 salariat)	51,56 mii lei
dosar nr.9404/3/2015 (16 salariați)	606,46 mii lei
Total	1.619,88 mii lei

- constituirea unui provizion pentru litigiu comercial SEQA pentru dosar nr. 1690/3/2013 în valoare de 1.283,83 mii lei (având în vedere faza în care se află dosarul - etapa de fond, nefiind încă administrate probele) .
- constituirea unui provizion pentru litigiu CIAS pentru dosar nr. 189/3/2013 reprezentând diferența față de sumele constituite la sfârșitul anului 2014 din sumele încasate de AACR RA în perioada 01.01-30.04.2010 în valoare de 1.283,36 mii lei și 416,75 mii lei reprezentând dobânda aferentă perioadei 01.04-15.11.2010.

Constituirea de provizioane peste nivelul aprobat în anul 2015 nu afectează realizarea indicatorilor de performanță prevăzuți în Bugetul de Venituri și Cheltuieli aprobat pentru anul 2015.

Ajustări privind provizioanele f)

Acestea cuprind:

- ajustări de valoare privind activele circulante
- ajustări privind provizioanele.

Mecanismul de constituire a cheltuielilor și repunere pe venituri în funcție de evenimentele desfășurate pe parcursul exercițiului financiar 2015 este prezentat în tabelul de mai jos.

Nr. crt	Explicații	BVC 2015 Execuție (mii lei)
f)	Ajustări și deprecieri pentru pierdere de valoare și provizioane, din care:	4,807,93
f1)	Cheltuieli privind ajustările și provizioanele	7,516,85
	f1.a)-cheltuieli din care:	69,81
	pierderi din creanțe și clienți neîncasați	30,31
	provizioane stocuri cu mișcare lentă	39,50
	f1.b)-cheltuieli din care:	7,447,04
	provizioane accident Baia Mare	19,61
	provizioane pentru indemnizații de pensionare	2,695,43
	provizioane pentru concedii neefectuate salariați	49,95
	provizioane pentru concedii neefectuate directori contract mandat	6,67
	provizioane pentru ore suplimentare salariați sfarsit de an	7,36
	provizion participare profit 2015 salariați	31,53
	provizioane pentru litigii salariați	1,619,88
	provizioane pentru litigii terți și altele cheltuieli	3,016,61
f2)	Venituri din provizioane și ajustări pentru depreciere sau pierderi de valoare, din care:	2,708,92
	f2.a)-venituri din care:	57,02
	provizioane clienți neincasati	13,28
	provizioane stocuri cu mișcare lentă	43,74
	f2.b)-venituri din care:	2,651,90
	provizioane accident Baia Mare	27,24
	provizioane pentru indemnizații de pensionare	2,317,39
	provizioane pentru concedii neefectuate salariați	30,62
	provizioane pentru concedii neefectuate directori contract mandat	8,51
	provizioane pentru ore suplimentare salariați sfarsit de an	4,69
	provizion participare profit 2014 salariați	252,15
	provizioane pentru litigii salariați și alte cheltuieli	11,30

Cheltuieli financiare conform Anexei nr.1,rd 20, respectiv Anexa nr. 2, rd. 136;

Explicații		BVC 2015 Aprobat (mii lei)	BVC 2015 Realocări (mii lei)	BVC 2015 Execuție (mii lei)	%	%
2		4	12	13	15=13/4	14=13/12
Cheltuieli financiare, din care:		1,120.45	1,120.45	2,093.98	186.89	186.89
a)	cheltuieli privind dobânzile , din care:	20.45	0.00	0.00	0.00	
a1)	aferele creditelor pentru investiții	20.45	0.00	0.00	0.00	
c)	alte cheltuieli financiare	1,100.00	1,120.45	2,093.98	190.36	186.89

La acest capitol de cheltuieli s-au înregistrat depășiri cu 973,53 mii lei față de nivelul aprobat pentru anul 2015. În categoria cheltuielilor financiare, sunt cuprinse cheltuielile cu diferențele de curs valutar aferente creanțelor și datoriilor în valută.

Corespunzător veniturilor și cheltuielilor aferente activității desfășurate în anul 2015, R.A. AACR preliminară un profit contabil brut de 1,458,44 mii lei respectiv un profit contabil net de 292,01 mii lei, înregistrat atât din activitatea de exploatare cât și din cea financiară.

venituri totale	52,096,56 mii lei
cheltuieli totale	50,638,12 mii lei
profit contabil brut	1,458,44 mii lei
cheltuiala cu impozitul pe profit	1.166,43 mii lei
profit contabil net	292,01 mii lei

R.A. AACR nu înregistrează obligații restante aferente cheltuielilor cu personalul sau alte obligații fiscale restante, la bugetul de stat, bugetele locale sau către alte instituții publice.

INVESTIȚII

La capitolul investiții, din totalul de 10,548,10 mii lei bugetat pentru anul 2015, s-au realizat investiții de 199,30 mii lei.

În totalul aprobat de 10.548,10 mii lei pentru anul 2015, AACR a avut cuprins la capitolul investiții în curs, achiziționarea unei aeronave noi privind activitatea de verificări din zbor a mijloacelor PNA-Tc în sumă totală de 9.782,61 mii lei. Această achiziție se află încă în curs de elaborare a documentației de achiziție, în anul 2015 neconsumându-se suma alocată. Totodată suma alocată pentru anul 2015 a fost suplimentată cu suma prevăzută în Proiectul de BVC pentru anul 2016.

Finanțarea investițiilor s-a realizat din surse proprii.

9.2 Comercial și buget

În domeniul comercial, pe parcursul anului 2015, au fost negociate/ elaborate/ încheiate următoarele tipuri de contracte și/sau acte adiționale:

- 45 de Contracte generatoare de venituri (supraveghere, prestări servicii aeronautice, etc.) și 11 de acte adiționale aferente contractelor generatoare de venituri;
- 116 Contracte generatoare de cheltuieli (furnizare produse, prestări servicii, execuție lucrări) și 30 acte adiționale aferente contractelor generatoare de cheltuieli.

Alte activități aferente domeniului comercial efectuate în anul 2015:

- derularea activităților de analiză economică a veniturilor facturate și încasate prin efectuarea diverselor situații privind tarifele aplicate de R.A. AACR, asupra volumului de venituri pe anul 2015;
- întocmirea a 51 de documente constatatoare referitoare la îndeplinirea obligațiilor contractuale și transmiterea acestora către ANRMAP(ANAP) și către prestatorii serviciilor/furnizorii produselor către R.A. AACR;
- întocmirea a 1.524 note de tarifare pentru activitatea de supraveghere a agenților aeronautici/supervizare a furnizorilor de servicii de navigație aeriană;
- participarea în cadrul comisiilor de licitație privitoare la achiziția de bunuri/servicii, precum și în cadrul comisiilor de inventariere a patrimoniului R.A. AACR;
- raportarea lunară a procedurilor de achiziție publică conform adresei MT-DGMIP nr. 41416/ 18.09.2019 conform prevederilor OMT nr. 1121/ 09.09.2013;
- raportarea lunară privind transparența publică a procedurilor de achiziție publică conform adresei MTI-DGIDP conform prevederilor OMTI nr. 1121/03.07.2012 (Anexa 4).

În conexiune cu BVC al R.A. AACR, în decursul anului 2015, au fost efectuate următoarele activități:

- execuția lunară a bugetului de venituri și cheltuieli la nivel de unitate R.A. AACR, conform evidențelor contabile și bilanțelor lunare de verificare;
- verificarea referatelor de necesitate servicii, în sensul încadrării în sumele prevăzute în bugetul aprobat;
- execuția lunară a cheltuielilor privind deplasările în țară și în străinătate a personalului AACR pe direcții și servicii/compartimente independente și transmiterea acesteia tuturor compartimentelor;
- raportări lunare, trimestriale, semestriale privind realizarea indicatorilor economico-financiari cuprinși în contractele de mandat ale managementului precum și diverse situații economico-financiare solicitate de către Ministerul Finanțelor Publice, ANAF, Ministerul Transporturilor etc. conform termenelor stabilite de lege;
- raportarea lunara privind indicatorii economico-financiari conform OMFP 729/26.05.2014 de modificare și completare a OMFP nr.41/ 14.01.2014;
- avizarea a 145 documente (control financiar preventiv) în perioada când titularul este în concediu;
- întocmirea de rapoarte către CA cu privire la realocările de cheltuieli în ceea ce privește bugetul de venituri și cheltuieli precum și execuția indicatorilor de performanță cuprinși în BVC al regiei.

9.3 Administrativ

Activitățile în domeniul administrativ s-au concretizat în anul 2015 prin acțiuni desfășurate conform responsabilităților specifice, atribuite pentru suportul activităților din structura organizatorică a R.A. AACR, după cum urmează:

- participarea la procesul de inventariere a bunurilor pentru anul 2014, evidența și gestionarea obiectelor de inventar, a mijloacelor fixe și stocurilor de bunuri;
- inițierea procedurilor de achiziții (caiete de sarcini, note și referate):
  - ✓ servicii de curățenie;
  - ✓ servicii de asigurare pentru clădire și bunuri R.A. AACR;
  - ✓ servicii de întreținere și reparații la aparatura Kettler;
  - ✓ servicii de întreținere și reparații tâmplăria metalică tip Schuko;
  - ✓ servicii de întreținere și reparații jaluzele;
  - ✓ servicii de pază și protecție;

- ✓ servicii generale de întreținere (mentenanță), reparare instalații și echipamente din dotarea sediului R.A. AACR;
- ✓ furnizare utilități energie electrică și gaze naturale;
- ✓ aprovizionare carburant auto și generator electric;
- ✓ lucrări pentru igienizări interioare și reparații curente, extindere rețele electrice și date.
- asigurarea derulării contractelor și raportarea consumurilor pentru procedurile de achiziții finalizate;
- relocarea birourilor și mobilierului conform organigramei R.A. AACR și actualizarea denumirilor compartimentelor funcționale;
- întocmirea documentelor contabile de recepție și recepția fizică a bunurilor achiziționate, menținerea evidenței imobilizărilor corporale/necorporale și de transfer între compartimente;
- asigurarea efectuării reviziilor și întreținerii conform contractelor de service pentru instalații clădire, ascensor, sala fitness, copiatoare, faxuri, mașini de calcul de birou etc. și asigurarea activității de supraveghere și verificare tehnică a instalațiilor (RSVTI) din centrala termică și a ascensorului;
- întocmirea documentației și a declarațiilor fiscale pentru taxele și impozitele locale (clădire, mijloace de transport și firme luminoase);
- gestionarea cartelelor magnetice pentru accesul salariaților și vizitatorilor;
- calculul și transmiterea lunară la Administrația Fondului de Mediu a Declarației pentru Fondul de Mediu aferentă R.A. AACR și actualizarea registrului privind deșeurile colectate selectiv;
- întocmirea de adrese și raportări statistice și administrative către alte instituții guvernamentale;
- asigurarea activității de arhivare a documentelor primite din partea compartimentelor regiei;
- asigurarea funcționării normale a parcului auto, prin efectuarea reviziilor tehnice periodice, reparațiilor accidentale, inspecțiilor tehnice periodice pentru mijloacele auto;
- asigurarea contractelor de service auto cu firme specializate pentru menținerea acestora la nivelul cerințelor de funcționalitate și siguranță a circulației pe drumurile publice și asigurarea încheierii contractelor de asigurări RCA și a polițelor de asigurare tip CASCO;
- suplinirea personalului din cadrul compartimentelor Registratură, Arhivă și compartimentului Șoferi;
- înregistrarea și gestionarea documentelor (intrare/ieșire) până la predarea lor către destinatari, expedierea corespondenței R.A.AACR și asigurarea curieratului, actualizarea registrului de evidență contracte ș.a.

9.4 IT&C

În anul 2015, R.A. AACR a derulat în domeniul IT&C activități precum:

- asigurarea suportului IT&C pentru utilizatorii rețelei de calculatoare din cadrul regiei precum și supravegherea, urmărirea funcționării serverelor - prevenție, monitorizare, securitate a rețelei;
- instalarea și configurarea sistemelor de calcul, migrarea datelor;
- actualizarea sistemelor de operare și a aplicațiilor cu ultimele update-uri de securitate și funcționalitate apărute;
- colaborarea cu alte servicii în scopul rezolvării anumitor probleme sau pentru elaborarea unor strategii comune;
- participarea în comisia de evaluare pentru încheierea contractului pentru servicii de telefonie fixă
- participarea în comisia de evaluare pentru încheierea contractului pentru servicii de întreținere centrala telefonică;
- instalarea și configurarea aplicației interne de ticketing;

- instalarea și configurarea aplicației interne de raportare și monitorizare a echipamentelor active de rețea și servere;
- întocmirea documentației și finalizarea procedurii de achiziție a multifuncționalei XEROX WorkCentre 7845;
- întocmirea documentație și finalizarea procedurii de achiziție a 35 stații de lucru + 1 laptop + 24 monitoare;
- reinstalarea sistemului de operare (upgrade la Windows 7), configurare și redistribuirea a 20 stații de lucru ce aveau sisteme de operare EOL;
- modificarea site-ului R.A.AACR.

9.5 Achiziții

În perioada 01.01 – 31.12.2015 activitățile desfășurate în domeniul achizițiilor s-au desfășurat după cum urmează:

- derularea procedurilor de achiziție publică (întocmire note justificative, fișe de date, formulare, anunțuri de participare / invitații de participare / anunțuri de atribuire publicate în Sistemul Electronic al Achizițiilor Publice, adrese către Ministerul Finanțelor Publice – Unitatea pentru coordonarea și verificarea achizițiilor publice în vederea demarării procedurilor de achiziție, decizii comisii de evaluare, declarații de confidențialitate și imparțialitate pentru membrii comisiilor, procese verbal de deschidere oferte, procese verbale ședințe comisie de evaluare, rapoarte de atribuire, comunicări rezultate etc.):
  - ✓ 3 proceduri de cerere de ofertă, din care 1 anulate;
  - ✓ 2 proceduri de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare.
  - ✓ 1 etapă finală de licitație electronică.
- întocmirea Programului Anual al Achizițiilor Publice pentru anul 2015 la nivelul R.A. AACR, precum și a Detalierei Programului Anual al Achizițiilor Publice, pe baza propunerilor Direcțiilor de specialitate și Serviciilor independente;
- execuția Programului Anual al Achizițiilor Publice pentru perioada 01.01-31.12.2015;
- întocmirea raportului anual ANRMAP privind achizițiile publice efectuate de către R.A. AACR în anul 2015;
- participarea în cadrul comisiilor de evaluare a ofertelor;
- organizarea activităților/lucrărilor comisiilor de evaluare a ofertelor pentru procedurile de achiziție publică;
- raportarea săptămânală conform solicitării din adresa MTI-DIPC nr. 25545/03.06.2011/OMTI nr. 391/2011 privind programarea ședințelor de deschidere aferente unor proceduri de atribuire a contractelor de achiziție publică;
- raportarea lunară la solicitarea din adresa MTI-DGIDPAPMPSP/OMTI nr. 1622/2012 privind stadiul derulării procedurilor de achiziție publică privind realizarea de obiective de investiții;
- raportarea lunară conform OMTI nr. 1121/2012 privind transparența publică a procedurilor de achiziție publică;
- raportarea lunară conform solicitării din adresa MT-DCRSPON nr. 14021/2015 privind OMLPTL nr. 509/2003 privind raportarea achizițiilor publice;
- solicitări de oferte pentru achiziții directe, întocmirea rapoartelor de centralizare a ofertelor, lansarea/finalizarea invitațiilor în SEAP etc.;
- notificarea SEAP privind semnarea contractului pentru cumpărări directe peste 5.000 euro;
- notificarea ANRMAP/SEAP privind semnarea contractelor conform ordin nr. 136/06.04.2012
- efectuarea a 760 achiziții directe prin Sistemul Electronic al Achizițiilor Publice (SEAP);

- întocmirea și păstrarea dosarelor de achiziție aferente procedurilor și achizițiilor directe atribuite de R.A. AACR;
- avizarea a peste 600 de referate de necesitate conform PAA aprobat;
- participarea la inventarierea anuală a patrimoniului R.A. AACR;
- elaborarea altor documente/rapoarte solicitate de conducerea R.A. AACR și exterior.

CAPITOLUL 10

JURIDIC ȘI RESURSE UMANE

10.1 Juridic

Activitatea R.A. AACR specifică domeniului juridic s-a desfășurat după cum urmează:

- reprezentarea instituției în fața organelor judiciare în dosare ce au ca obiect procedura insolvenței, litigii de muncă, litigii de contencios administrativ, litigii de drept civil, cauze penale (108 cauze pe rolul instanțelor de judecată, dintre care 21 au fost soluționate în mod definitiv, 20 dintre acestea în favoarea R.A. AACR și 1 în defavoarea R.A. AACR);
- formularea apărării în cauzele de pe rolul instanțelor judecătorești în care R.A. AACR este parte;
- întocmirea actelor necesare în faza executării silite în vederea recuperării creanțelor;
- urmărirea buletinului insolvenței în vederea recuperării creanțelor de la debitorii R.A. AACR;
- recuperarea creanțelor de la debitorii R.A. AACR prin convocări la conciliere, acționarea în instanță;
- întocmirea rapoartelor privind trecerea pe costuri a debitelor care nu mai pot fi recuperate și supunerea lor spre aprobarea CA;
- participarea în procesul achizițiilor publice, concretizată prin avizarea notelor justificative;
- negocierea, redactarea și semnarea contractelor generatoare de cheltuieli (contracte de achiziții, de prestări de servicii, de școlarizare, de sponsorizare, de handling și celelalte contracte încheiate de R.A. AACR cu terți – 116 contracte);
- avizarea și semnarea contractelor aducătoare de venituri (45 contracte);
- negocierea, redactarea și semnarea ori avizarea și semnarea actelor adiționale la contractele încheiate de AACR cu terți (41)
- avizarea/redactarea actelor juridice ce constituie corespondența R.A. AACR cu terți (avize, răspunsuri la petiții etc.);
- avizarea solicitărilor privind înmatriculări/radierii ale aeronavelor civile în/din Registrul unic de înmatriculare al aeronavelor civile; avizarea modificărilor certificatelor de înmatriculare a aeronavelor civile la solicitările proprietarilor ori deținătorilor de aeronave înmatriculate în registrul unic de înmatriculare a aeronavelor civile;
- avizarea cererilor și analizarea documentației subsidiare privind înscrierea primară a sarcinilor instituite pentru aeronavele civile sau modificarea stării sarcinilor aeronavelor civile în vederea înregistrării în Registrul Foilor de Sarcini;
- avizarea autorizațiilor emise de R.A. AACR pentru agenții economici ce efectuează diverse activități în domeniul aeroportuar (handling, construcții etc.);
- avizarea autorizațiilor emise de R.A. AACR pentru aerodromuri;
- avizarea autorizațiilor de funcționare a frecvențelor radio-aeronautice;
- avizarea actelor ce constituie refuzul R.A. AACR de a emite avizele de specialitate pentru ridicarea de imobile în zonele grevate de servituți aeronautice;

- avizarea autorizațiilor de punere în serviciu și exploatare a echipamentelor PNA-Tc (CNS);
- avizarea deciziilor reprezentând suspendări/revocări ale certificatelor/autorizațiilor de operatori aerieni ori ale documentelor individuale de certificare;
- avizarea deciziilor privind angajări în cadrul R.A. AACR, modificări, suspendări ori încetări ale contractelor individuale de muncă și alte asemenea documente aferente domeniului resurse umane;
- îndeplinirea formalităților necesare înscrierii mențiunilor la ONRC privitoare la persoane împuternicite/administratori;
- avizarea și semnarea proiectelor de reglementări elaborate de R.A. AACR în domeniul specific de activitate;
- acordarea asistenței de specialitate compartimentelor R.A. AACR, concretizată prin avize, puncte de vedere, opinii legale;
- actualizarea capitolului Legislație națională din cadrul zonei de informare internă;
- asigurarea, la cerere, a consultanței de specialitate direcțiilor/ compartimentelor din R.A. AACR, în legătură cu încheierea, derularea sau încetarea angajamentelor juridice ale acesteia;
- punerea la dispoziția celor interesați a întregii documentații juridice disponibile, necesară elaborării sau adoptării oricărui angajament al R.A. AACR.

10.2 Resurse umane

Domeniul resurse umane include o diversitate de activități precum managementul dezvoltării organizatorice și dezvoltării profesionale a personalului regiei, monitorizarea prezenței personalului funcție de concediile de odihnă, medicale, fără plată și alte zile libere plătite conform CCM aplicabil, salarizare, pregătirea de materiale, note de fundamentare, de rapoarte și informații pentru prezentarea în CA funcție de ordinea de zi aprobată pentru fiecare ședință în parte, alte activități curente privind resursele umane.

Activitățile în domeniul resurselor umane implică cunoașterea, însușirea și aplicarea prevederilor Codului muncii, cu modificările și completările ulterioare și a actelor normative în vigoare care reglementează activitatea în domeniu, inclusiv participarea la cursurile de pregătire/perfecționare profesională potrivit propunerilor aprobate și incluse în Planul cadru anual de pregătire a personalului R.A. AACR.

Concret, în anul 2015, în acest domeniu s-au desfășurat activități precum:

- întocmirea și prezentarea spre aprobare în CA a organigramei potrivit dispozițiilor Directorului General, notelor de fundamentare privind îmbunătățirea organigramei și statutului de funcții potrivit necesităților și oportunităților R.A. AACR, pe baza propunerilor din cadrul R.A. AACR;
- asigurarea derulării procedurilor necesare pentru ocuparea posturilor vacante pentru buna funcționare a fiecărei structuri funcționale, potrivit necesităților și oportunităților R.A. AACR, în limita numărului de posturi aprobate prin organigramă și a fondului de salarii aprobat prin BVC/2015;
- organizarea concursurilor pentru ocuparea următoarelor posturi:
  - ✓ economist - BFCF-SGAF (09-10.03.2015, 27-28.04.2015, 15-16.06.2015)⁶;
  - ✓ consilier – Cabinet Director General (09-10.03.2015, 27-28.04.2015);
  - ✓ inspector aeronautic - perioadă determinată - SNA-DS (27-28.04.2015);
  - ✓ referent de specialitate (2 posturi - din care 1 post pe perioadă determinată) - SMAR– DSA (27-28.04.2015);
  - ✓ inspector aeronautic (2 posturi) – BAA-CDA–SPNA-DSG (27-28.04.2015);
  - ✓ inspector aeronautic - SNA-DS (15-16.06.2015);
  - ✓ referent de specialitate - Secretariat-SJRU (09-10.03.2016, 15-16.06.2015);
  - ✓ contabil - CF- BFCF- SGAF (26-27.08.2016, 22-23.09.2015, 26-27.10.2015);

⁶ În paranteze sunt menționate datele în care au fost organizate concursurile pentru ocuparea poasturilor vacante.

- ✓ șef serviciu - SN-DS (07.09 și 09.09.2015);
- ✓ administrator de rețea de calculatoare - CI-BA-SGAF (15-16.09.2015);
- ✓ referent de specialitate - Cabinet Director General (07-09.09.2015);
- ✓ referent de specialitate (arhivă) - BA-SGAF (19-20.10.2015, 07-08.12.2016);
- ✓ referent de specialitate/inspector aeronautic - SRI-DR (23-24.11.2015);
- ✓ referent de specialitate - BAPS-DSG (23-24.11.2015);
- ✓ inspector aeronautic - CDA –SPNA-DSG (23-24.11.2015);
- ✓ inspector aeronautic - Compartiment Calitate (23-24.11.2015);
- ✓ șef birou (perioadă determinată) - BNAA-SCPA-DS (23-24.11.2015);
- ✓ inspector aeronautic - CSR-DR (07-08.12.2015);
- ✓ economist – CS -SJRJ (10-11.12.2015);
- ✓ inspector aeronautic pentru medicină aeronautică și factori umani (2 posturi din care 1 post pe perioadă determinată) - CMA-SCPA-DS (23.12.2015);
- ✓ inspector aeronautic – BIS -SNA-DS (23.12.2015);
- întocmirea documentelor corespunzătoare angajărilor, ca urmare a concursurilor desfășurate în anul 2015 (17 salariați);
- întocmirea deciziilor și/sau actelor adiționale conform modificărilor corespunzătoare a statutului de funcții, în conformitate cu HCA nr. 2 din 16.02.2015 și HCA nr. 11/30.10.2015;
- întocmirea deciziilor și/sau actelor adiționale de încetare a CIM (încetare de drept ca urmare a pensionării/ alte situații) și eliberarea documentelor necesare pentru depunerea dosarelor de pensionare la limită de vârstă, potrivit prevederilor Legii nr.263/2010 (4 dosare de pensie limita de vârstă);
- completarea și eliberarea notei de lichidare la încetarea CIM (încetare de drept ca urmare a pensionării/ alte situații) cu dreptul convenit de tichete de masă, transport precum și calcularea dreptului de concediu de odihnă/suplimentar până la data încheierii CIM;
- întocmirea documentelor de suspendare CIM, conform solicitărilor salariaților R.A. AACR (după caz, decizii, acte adiționale);
- întocmirea actelor adiționale la CIM pentru acordarea sporului de vechime conform tranșelor de vechime în muncă, potrivit Anexei nr. 9 la CCM al R.A. AACR în vigoare;
- întocmirea documentelor de mutare în alte locuri de muncă, conform solicitărilor salariaților R.A. AACR;
- actualizarea statutului de funcții și a situației posturilor vacante, în conformitate cu organigrama în vigoare și cu fluctuația de personal;
- întocmirea actelor adiționale pentru negocierea individuală conform CCM 2015-2017, începând cu 01.05.2015;
- completarea și transmiterea în registrul electronic (REVISAL) a modificărilor intervenite ca urmare a negocierii individuale;
- asigurarea secretariatului CA al R.A. AACR, Comisiei de negociere a CCM al R.A. AACR, Comisiei Paritare și Comisiei de Dialog Social și participarea în comisiile din care fac parte salariații SJRU, conform Deciziilor Directorului General;
- verificarea pontajelor lunare de prezență și TMT pentru structurile funcționale din cadrul R.A. AACR în vederea calculării drepturilor de acordare a tichetelor de masă și decontarea cheltuielilor de transport la/de la serviciu, convenite în funcție de prezența la serviciu a personalului R.A. AACR;
- acordarea drepturilor mai sus menționate în conformitate cu procedura internă PI-RU-TMT prin completarea formularului descriptiv și accesarea on-line a platformei EDENRED;

- elaborarea procedurii interne PI-RU –RSAP și completarea/modificarea procedurii interne PI-RU-TMT ediția martie 2015;
- întocmirea caietelor de sarcini nr.12265/05.05.2015, nr.15243/05.06.2015 și nr. 29061/27.10.2015 pentru:
  - ✓ asigurarea voluntară de sănătate pentru salariații R.A. AACR () și demararea procedurilor necesare contractării acestor servicii;
  - ✓ încheierea contractului de prestări servicii de transport aerian curse interne;
  - ✓ achiziționarea unui soft de resurse umane și demararea procedurilor necesare achiziționării acestuia;
  - ✓ încheierea contractului de asigurare cu S.C. Groupama Asigurări pentru personalul R.A. AACR ce se deplasează în străinătate în interes de serviciu (15 carduri nenominale).
- elaborarea propunerii BVC al R.A. AACR pe anul 2015, inclusiv a Notei de fundamentare;
- întocmirea și monitorizarea Planificării anuale a concediilor pentru personalul R.A. AACR prin centralizarea propunerilor primite de la structurile funcționale din cadrul R.A. AACR (gestionarea rapoartelor de concediu de odihnă, concediu suplimentar, rapoartele de replanificare a concediului de odihnă precum și a comunicărilor privind rechemările din concediul de odihnă/suplimentar, acordarea voucherelor de vacanță în conformitate cu legea 173/2015);
- identificarea, analizarea, evaluarea, tratarea, monitorizarea și înregistrarea riscurilor în domeniul Resurse Umane în conformitate cu PI-QM-MRR;
- centralizarea propunerilor primite, întocmirea și monitorizarea, după aprobarea Directorului General, a *Planului cadru de deplasări în țară și străinătate ale personalului R.A. AACR pentru anul 2015;*
- centralizarea propunerilor primite, întocmirea și monitorizarea, după aprobarea Directorului General, a *Planului cadru de instruire a personalului R.A. AACR pentru anul 2015;*
- calcularea vechimii în activitate a personalului având calitatea de personal aeronavigant în vederea eliberării adeverinței - tip pentru stabilirea pensiei de serviciu conform Legii nr.83/2015 pentru completarea Legii nr.223/2007 privind Statutul personalului aeronautic civil navigant profesionist din aviația civilă din România;
- alte activități curente (adeverințe, bilete de avion interne, bilete de avion externe și achiziționarea serviciilor de cazare pe baza Acordului cadru de servicii pentru salariații R.A. AACR care efectuează deplasări în străinătate, corespondență internă/externă ș.a.).

10.3 Salarizare

Implementarea și respectarea legislației în vigoare în domeniul salarizării, asigurărilor sociale și al resurselor umane, precum și monitorizarea și folosirea optimă a fondului de salarii consumat (lunar, trimestrial și anual, cu încadrarea în BVC aprobat), sunt asigurate de Compartimentul Salarizare, care deține atribuții în acest sens. Astfel, în anul 2015 s-au desfășurat activități după cum urmează:

- monitorizarea Anexelor și Actelor adiționale confidențiale la contractele individuale de muncă (CIM) ale angajaților R.A. AACR și asigurarea aplicării corecte a elementelor sistemului de salarizare pentru personalul din unitate, în concordanță cu structura organizatorică și cu prevederile din Contractul Colectiv de Muncă (CCM) în vigoare;
- monitorizarea fondului de salarii și folosirea optimă a fondului de salarii consumat lunar, trimestrial și anual, cu încadrarea în BVC aprobat;
- asigurarea acordării drepturilor salariale și a altor drepturi ale personalului R.A. AACR, conform CCM și CIM, cu respectarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr.26/2013, cu completările și modificările ulterioare, în limita fondurilor aprobate în BVC/2015;
- punerea în aplicare a politicii de beneficii salariale și non-salariale (modalități de recompensare și cuantumurile lor), precum și politicii de motivare (materială și nematerială) a angajaților;

- depunerea declarațiilor fiscale aferente drepturilor salariale;
- achitarea taxelor și contribuțiilor aferente salariilor;
- elaborarea raportărilor statistice lunare și cumulate privind evoluția numărului de personal și a fondului de salarii;
- eliberarea de adeverințe atât pentru proprii angajați sau foști angajați ai AACR, cât și pentru persoanele din afara instituției sau la solicitarea instanțelor judecătorești.

Capitolul 11

AUDIT PUBLIC INTERN

Activitatea de audit s-a desfășurat în baza Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern, republicată, cu modificările ulterioare, a Normelor specifice privind exercitarea activității de audit intern în cadrul Serviciului Audit al Ministerului Transporturilor, precum și în cadrul compartimentelor de audit intern ale entităților publice din subordinea/sub autoritatea acestuia, aprobate prin O.M.T. nr.1219/2014 și ale Planului de audit intern pentru anul 2015, aprobat de către Directorul General.

În anul 2015, s-au derulat misiuni de audit de regularitate și conformitate, cu diverse tematici, fiind în conformitate cu Planul de audit intern pe anul 2015, aprobat de Directorul General al R.A. AACR. Rezultatele acțiunilor au fost prezentate conducerii pentru avizare și aprobarea recomandărilor formulate în rapoartele de audit intern.

Ca urmare a analizelor de risc efectuate pentru fiecare misiune în parte și aferente activităților/obiectivelor specifice prevăzute în misiunile respective derulate, s-a constatat că, în general, nivelul de risc este mic și nu au fost constatate disfuncționalități de fond. Toate recomandările au fost agreate de structurile de specialitate auditate, ele vizând creșterea nivelului de eficiență al activităților respective, inclusiv nivelul de control intern/managerial al acestora.

În legătură cu instruirea personalului implicat în activitatea de audit public intern, în cursul anului 2015, a fost asigurată participarea acestuia la cursuri de perfecționare, în conformitate cu obligațiile privitoare la acest aspect, ce se regăsesc în prevederile Legii nr. 672/2002, republicată, cu modificările ulterioare.

În conformitate cu OMTI nr. 1433/2012 și a HG nr. 215/2012 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2012-2015, a Inventarului măsurilor preventive anticorupție și a indicatorilor de evaluare, precum și a Planului național de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale anticorupție 2012-2015, se urmărește modul de realizare a măsurilor preventive, conform indicatorilor relevanți pentru R.A. AACR, înaintându-se periodic către Ministerul Transporturilor, stadiul de implementare a acestora.

Capitolul 12

MANAGEMENTUL CALITĂȚII

Structura funcțională din cadrul R.A. AACR, cu atribuții în domeniul managementului calității, s-a confruntat în semestrul I al anului 2015 cu o indisponibilitate de personal datorată unor motive de boală și neocupării postului vacant scos la concurs în anul 2014. Din acest motiv, prin Decizia Directorului General al R.A. AACR nr. D 20.01.2015, activitatea a fost preluată de trei inspectori aeronautici din cadrul R.A. AACR care, anterior, și-au desfășurat activitatea profesională în structuri similare cu Compartimentul Calității.

Pe baza Programului auditurilor interne de calitate aprobat de Directorul General al R.A. AACR cu nr. 3965/12.02.2015, în semestrul I din 2015, din cele 7 audituri interne de calitate programate pentru semestrul I, au fost efectuate 4. Celelalte 3 audituri au fost reprogramate, prin consensul părților, pentru semestrul al II-lea.

Având în vedere vizitele AESA de standardizare programate să se desfășoare în România pe parcursul anului 2015, în semestrul I, au fost efectuate 2 audituri interne de calitate neplanificate în domeniile operațiuni zbor (DS-SOA) și simulatoare de zbor (DS-SCPA).

Cu ocazia auditurilor interne de calitate efectuate pe parcursul semestrului I, 2015 a fost constatat un număr de 16 neconformități referitoare la identificarea și definirea proceselor, controlul documentelor, procesul de instruire, înregistrare în registrul unic de neconformități deschis pentru anul 2015 cu nr. 3965/04.02.2015.

În conformitate cu procedura internă PI-QM-AEM, în data de 29.04.2015, reprezentantul managementului calității din cadrul R.A. AACR a convocat și organizat ședința Analiza efectuată de management, având ca subiect relația dintre managementul calității și activitatea de Monitorizare a activității de conformare cu regulamentele europene aplicabile R.A. AACR, activitate evaluată de AESA cu ocazia vizitelor de standardizare. Concluziile ședinței au relevat necesitatea modificării structurii organizatorice a R.A. AACR prin înființarea în subordinea directă a Directorului General a unui compartiment de Monitorizare a conformării care să funcționeze independent de Compartimentul Calitate, precum și prezentarea unei propuneri în acest sens CA al R.A. AACR, însoțită de o notă de fundamentare. Totodată Compartimentului Calitate îi va reveni sarcina de a include în programul auditurilor interne și auditarea procesul de monitorizare a conformării gestionat de compartimentul nou înființat.

În semestrul al doilea activitatea s-a desfășurat cu doi inspectori aeronautici care au asigurat îndeplinirea atribuțiilor de auditori interni, structura funcțională fiind completată cu un inspector aeronautic prin încetarea suspendării contractului de muncă și reangajarea acestuia începând cu 24.08.2015.

A doua ședință de analiză efectuată de management s-a desfășurat în ziua de 07.10.2015, în cadrul căreia au fost analizate următoarele:

- neconformitățile rămase neînchise ca urmare a auditurilor interne;
- neconformitățile rămase neînchise ca urmare a vizitelor de standardizare AESA;
- sesizări și reclamații din partea beneficiarilor;
- stadiul identificării și documentării proceselor;
- alocarea de resurse umane și materiale;
- stadiul definitivării procesului de implementare a cerințelor de monitorizare a conformării cu regulamentele europene;
- situația centralizată a aspectelor sesizate prin raportul Curții de Conturi la nivelul tuturor direcțiilor/ serviciilor/ compartimentelor;
- recertificarea sistemului de management al calității conform ISO 9001:2015.

Concluziile ședinței au fost următoarele:

- managerii responsabili ai domeniilor unde există neconformități neînchise vor dispune măsuri, termene și responsabilități pentru închiderea acestora în termen de o săptămână de la data aprobării procesului verbal al ședinței;
- coordonatorul național de standardizare va coordona acțiunile de închidere a neconformităților apărute ca urmare a vizitelor de standardizare AESA, urmând a informa trimestrial pe Directorul General R.A. AACR și Compartimentul Calitate asupra situației;
- este necesară aprofundarea activității de monitorizare și măsurare a satisfacției clienților R.A. AACR și a clienților interni din R.A. AACR conform cerințelor de management al proceselor desfășurate în cadrul R.A. AACR.
- principalele procese au fost stabilite la majoritatea compartimentelor precum și procedurile de lucru pentru aceste activități definite prin proceduri interne, PIAC sau prevederi regulamentare ori documente echivalente.
- continuarea activității de alocare a resurselor umane și materiale și completarea acestora prin măsuri specifice:
  - ✓ completarea locurilor vacante prin angajare de personal calificat;
  - ✓ asigurarea participării unor specialiști din toate compartimentele la cursuri specifice de perfecționare în domeniul managementului calității;

- ✓ participarea la cursuri pentru auditori interni și RMC a inspectorilor aeronautici implicați direct în monitorizarea sistemului de management al calității al R.A. AACR;
- ✓ pregătirea și instruirea prin cursuri specifice a specialiștilor care vor fi implicați în monitorizarea conformării cu regulamentele europene aplicabile în domeniul aviației civile.

În plus, s-a concluzionat ca managerii responsabili să stabilească măsurile adecvate pentru alocarea corespunzătoare a resurselor în bugetul pe anul 2016, precum și:

- continuarea definitivării procesului de implementare a cerințelor de monitorizare a conformării cu regulamentele europene și stabilirea clară a responsabilităților.
- necesitatea întocmirii unei situații centralizate a aspectelor sesizate prin raportul Curții de Conturi la nivelul tuturor direcțiilor/ serviciilor/ compartimentelor.
- recertificarea se va realiza conform ISO 9001:2015 în cursul anului 2016. Activitatea va fi cuprinsă în BVC 2016.
- modificarea Programului auditurilor interne de calitate pe anul 2015 în conformitate cu modificările de personal apărute.

Acționând în vederea punerii în aplicare a celor decise în analiza efectuată de management și pentru înlăturarea deficiențelor întâmpinate în cursul primului semestru, precum și în scopul pregătirii recertificării SMC R.A. AACR conform ISO 9001:2015, în cursul semestrului al doilea al anului 2016 s-au desfășurat următoarele activități:

- organizarea concursului pentru ocuparea unui al treilea post de inspector aeronautic în cadrul Compartimentului Calitate, postul fiind ocupat începând cu data de 21.12.2015;
- achiziționarea, de la ASRO, a standardelor SR EN ISO 9001:2015 (în limba engleză, publicat în septembrie 2015) și SR EN ISO 9000:2015 (în limba română, publicat în octombrie 2015) și efectuarea demersurilor pentru informarea celor interesați prin asigurarea accesului la acestea;
- participarea la seminariile privind aplicarea SR EN ISO 9001:2015, organizate de Camera de Comerț și Industrie a României și Societatea Română pentru Asigurarea Calității, respectiv SC QUASARO SRL;
- modificarea Programului auditurilor interne de calitate pe anul 2015, prin amendamentul nr. 1 aprobat de Directorul General R.A. AACR cu nr. 30094/06.11.2015, astfel încât în lunile noiembrie și decembrie s-au desfășurat încă 6 audituri interne de calitate, prin care au fost identificate 11 neconformități, care au fost incluse în registrul de neconformități pentru anul 2015;
- elaborarea propunerilor corespunzătoare pentru bugetarea în anul 2016 a tuturor activităților necesare recertificării sistemului de management al R.A. AACR în conformitate cu ISO 9001:2015 și înaintarea acestora spre aprobare.

Capitolul 13

CONTROL FINANCIAR

Activitatea R.A. AACR în domeniul *Control financiar* a fost organizată începând cu data de 22.04.2013, fiind structurată în două direcții: control financiar de gestiune (CFG) și control financiar preventiv (CFP).

CFG a fost realizat în conformitate cu prevederile HG nr.1151/23.11.2012 pentru aprobarea Normelor metodologice privind modul de organizare și exercitare a controlului financiar de gestiune.

Toate acțiunile prevăzute pentru a fi efectuate în anul 2015, conform programului de activitate pentru controlul financiar de gestiune pe anul 2015 aprobat sub nr. 36089/12.12.2014, cu modificările și completările ulterioare, au fost realizate.

Activitatea CFG desfășurată în anul 2015 a avut ca scop verificarea următoarelor aspecte:

- respectarea prevederilor legale în fundamentarea proiectului bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2015 al R.A. AACR;

- activitatea parcului auto al R.A. AACR în perioadele 01.04.2012-31.12.2013 și 01.01.2014-31.05.2015;
- principalele gestiuni, modul de stabilire și reținere a garanțiilor, existența cazierului judiciar și a actelor de constituire a gestiunilor;
- execuția bugetară la 30.06.2015;
- încasările și plățile efectuate prin virament bancar sau în numerar și a respectarea disciplinei de casă în perioada 01.10.2013 – 31.05.2014;
- modul de efectuare a inventarierii anuale a activelor, datoriilor și capitalurilor proprii pe anul 2014 și a stadiului de îndeplinire a măsurilor stabilite în urma inventarierii anuale a patrimoniului pe anul 2014;
- casieria R.A. AACR, pentru care au fost efectuate 12 acțiuni de verificare inopinată.

Documentele întocmite ca urmare a acțiunilor de control au fost însușite și semnate de către șefii structurilor vizate, aprobate apoi de Directorul General, Consiliul de Administrație al R.A. AACR fiind informat periodic cu privire la activitatea și rezultatele CFG.

Neconformitățile constatate cu ocazia controalelor CFG au fost soluționate în timpul controalelor sau ulterior acestora, în cadrul termenelor stabilite.

Neconformitățile nerezolvate în timpul verificărilor sau ulterior sunt urmărite, în vederea eliminării, de factorii responsabili din structurile vizate spre conformare.

În anul 2015, nu au fost constatate cazuri de sustrageri, fraude sau lipsuri în gestiune.

În ceea ce privește CFP, parte a Controlului Financiar, activitatea R.A. AACR s-a desfășurat în conformitate cu prevederile OG nr. 119/1999 privind controlul intern/managerial și controlul financiar preventiv și OMFP nr. 923/2014 pentru aprobarea Normelor metodologice generale referitoare la exercitarea controlului financiar preventiv, cu modificările și completările ulterioare.

În anul 2015 au fost supuse CFP un număr de 6.620 operațiuni.

Nu au existat operațiuni refuzate la viza de control financiar preventiv.

Capitolul 14

PROTECȚIE CIVILĂ

R.A. AACR a acordat o atenție deosebită domeniului *Protecție Civilă*, activitățile desfășurate concretizându-se astfel:

- elaborarea și difuzarea tematicii privind instruirea salariaților din cadrul R.A. AACR în domeniul situațiilor de urgență;
- verificarea mijloacelor de primă intervenție, respectiv a stingătoarelor tip P6 (40 buc.), tip SM9 (15 buc.) și tip P50 (1 buc.) aflate în dotarea R.A. AACR RA, în baza contractului de asistență tehnică nr.18317/21.11.2002;
- supravegherea și verificarea tehnică a instalațiilor (RSVTI), respectiv verificarea cazanelor de apă;
- urmărirea și operarea în listele de cameră a modificărilor de inventar, pe categorii de bunuri și pe fiecare deținător;
- participarea la inventarierea anuală a patrimoniului R.A. AACR ca urmare a Deciziei Directorului General nr. 839/26.10.2015.

Capitolul 15**SECURITATE ȘI SĂNĂTATE ÎN MUNCĂ**

În cursul anului 2015, activitățile R.A. AACR în domeniul securității și sănătății în muncă s-au concretizat astfel:

- elaborarea documentului *Tematica privind instruirea salariaților din cadrul R.A. AACR în domeniul securității și sănătății în muncă*, difuzată către compartimentele funcționale din R.A. AACR, postată pe zona de informare internă;
- demararea, cercetarea accidentului de munca din data de 18.11.2015 din incinta R.A. AACR și înaintarea Inspectoratului Teritorial de Muncă, spre verificare și avizare, a dosarului și procesului - verbal de cercetare a accidentului mai sus menționat;
- demararea și achiziționarea serviciilor de medicina muncii conform HG 355/2007 și a procedurii interne de achiziții pentru personalul din cadrul R.A. AACR;
- întocmirea *Fișelor de identificare a factorilor de risc profesional* pentru salariații R.A. AACR;
- demararea și supravegherea desfășurării examenului medical de medicina muncii pentru personalul din cadrul R.A. AACR în conformitate cu prevederile Contractului de prestări servicii medicina muncii încheiat cu SC ANIMA SRL;
- demararea și achiziționarea echipamentelor individuale de protecție destinate personalului R.A. AACR care desfășoară activități de exploatare și întreținere a aeronavei de calibrare din dotarea regiei;
- demararea și achiziționarea uniformelor de serviciu și reprezentare pentru personalul civil navigator profesionist din cadrul R.A. AACR precum și personalului R.A. AACR care desfășoară activități de supraveghere și verificări din zbor mijloace PNA-Tc;
- verificarea efectuării instruirii periodice la locul de muncă de către conducătorii locurilor de muncă conform tematicilor transmise, la intervalele stabilite, pe baza instrucțiunilor proprii pentru aplicarea normelor de securitate și sănătate în muncă;
- efectuarea instruirilor în domeniul securității și sănătății în muncă pentru elevii aflați în stagiul de practică;
- reactualizarea documentului *Identificarea și evaluarea riscurilor de accidentare și îmbolnăvire profesională la locurile de muncă din cadrul R.A. AACR*;
- reactualizarea Registrului de riscuri ale compartimentelor funcționale ale RA – AACR;
- asigurarea secretariatului Comisiei de analiză a ajutoarelor de boală.

Activitățile desfășurate în domeniul Securității și sănătății în muncă au fost planificate, organizate și efectuate astfel încât să se respecte prevederile Legii nr. 319/2006 și HG nr. 1425/2006 - actualizat HG nr. 955/2010, pentru asigurarea desfășurării activităților în condiții de risc minim și pentru protejarea vieții și sănătății salariaților.

LISTĂ DE ABREVIERI

ACAM	Monitorizare continuă a navigabilității aeronavelor/ <i>Aircraft Continued Airworthiness Monitoring</i>
AESA	Agentia europeană pentru aviația civilă/ <i>European Aviation Safety Agency</i>
AIBB-AV	Aeroportul internațional Băneasa București – Aurel Vlaicu
AIHCB	Aeroportul internațional Henri Coandă București
AIP	Publicație pentru informare aeronautică/ <i>Air Information Publication</i>
AIR	Navigabilitate/ <i>Airworthiness</i>
AIS	Serviciu informare aeronautică/ <i>Air Information Service</i>
ALoS	Nivel acceptabil de siguranță/ <i>Acceptable Level of Safety</i>
AMC	Centru medical aeronautic/ <i>Aeronautical Medicine Centre</i>
AME	Examinator medical independent/ <i>Aeronautical Medicine Examiner</i>
ANRMAP	Autoritatea națională de monitorizare a achizițiilor publice
AOA	Autorizație operator aerian/ <i>Air Operator Authorisation</i>
AOC	Certificat operator aerian/ <i>Air Operator Certificate</i>
ASC	<i>Air Safety Committee(EU)</i>
ATM	Managementul traficului aerian/ <i>Air Traffic Management</i>
ATS	Serviciu trafic aerian/ <i>Air Traffic Service</i>
AZAC	Admisibilitatea la zbor a unor categorii de aeronave civile
BDI	Baza de date internă
BULATSA	Autoritatea bulgară pentru furnizarea serviciilor de trafic aerian/ <i>Bulgarian Air Traffic Services Authority</i>
BVC	Buget de venituri și cheltuieli
CA	Consiliul de administrație
CCM	Contract Colectiv de Muncă
CE	Comisia europeană
CES	Comitetul de evaluare a siguranței (PNSAC)
CERG	<i>Central European Totation Group (ICAO)</i>
CFG/CFP	Control financiar de gestiune/ control financiar preventiv
CIAS	Centrul de investigații și analiză pentru siguranța aviației
CNAB	Compania Națională Aeroporturi București
CNS	Mijloace de comunicație și navigație
COR	Clasificarea ocupațiilor în România
CRD	Document comentarii și răspuns/ <i>Comment Response Document</i>
CMSA	Consiliul de Management pentru Spațiul Aerian
CTA	Controlor trafic aerian
CTS	Comitetul tehnic de siguranță
DACSA	Directia Aviație Civilă și Spațiu Aerian
DSG	Directia Siguranță
Danube FAB	Bloc funcțional spațiu aerian - Dunăre/ <i>Danube Functional Airspace Block</i>
EAD	Baza europeană de date pentru servicii de trafic aerian/ <i>Euroepan AIS Database</i>
EANPG	<i>European Air Navigation Planning Group</i>
EASP	<i>European Aviation Safety Programme</i>
EASp	<i>European Aviation Safety plan</i>
ECAC	Conferința europeană a aviației civile/ <i>European civil aviation conference</i>
EACCC	<i>European Aviation Crisis Coordination</i>
ESSG	<i>European SAFA Steering Group</i>
FCL	Licențierea personalului navigant/ <i>FlihgT Crew Licensing</i>
FIR	Informații regionale de zbor/ <i>Flight Information Region</i>
FSTD	Simulatoare/ <i>Flight Sintetic Training Devices</i>
FTO	Organizație instruire în zbor/ <i>Flight Training Organisation</i>
HG	Hotărâre de Guvern
ICAO/OACI	Organizația internațională a aviației civile/ <i>International Civil Aviation Organisation</i>
ICC	Instruirea, certificarea, calificarea
ICVM	Misiune OACI de coordonare și validare/ <i>ICAO Coordinated Validation Mission</i>
LRCK	Aeroport Mihail Kogălniceanu
LRCV	Aeroport Craiova
LRCL	Aeroport Cluj

LRAR	Aeroport Arad
LROP	Aeroport Otopeni
LRBS	Aeroport Băneasa
JAA-TO	Organizația de instruire a autorităților reunite de aviație/ <i>Joint Aviation Authorities – Training Organisation</i>
JAR	<i>Joint Aviation Requirements</i>
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MApN	Ministerul Apărării Naționale
MED	Medical/ <i>Medical</i>
MEL	<i>Minimum Equipment List</i>
MMEL	<i>Master Minimum Equipment List</i>
MoldATSA	Întreprinderea de Stat Pentru Utilizarea Spațiului Aerian și Deservirea Traficului Aerian
MT	Ministerul Transporturilor
MTI	Ministerul transporturilor și Infrastructurii
MTI-DGMIP	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii – Direcția generală pentru managementul și implementarea proiectelor
NAA	<i>National Aeronautical Authority</i>
NDT	Examinare nedistructivă
NMP	Număr misiuni planificate
NMR	Număr misiuni realizate
NOTAM	Notificare pilot/ <i>Notice to airman</i>
NPA	Notificare propunere amendament/ <i>Notice of Proposed Ammendment</i>
NSA	<i>National Supervision Authority</i>
OMT	Ordin al Ministrului Transporturilor
OMTI	Ordin al ministrului transporturilor și infrastructurii
ONRC	Oficiul național al registrului comerțului
OPS	Operațiuni zbor/ <i>Operations</i>
OUG	Ordonanță de urgență
PAA	Planul anual de achiziții
PASACT-SITCEN	Sistem de evidență centralizată a planificării și aprobărilor de aterizare și survol
PI	Procedură internă
PIAC	Proceduri și instrucțiuni de aviație civilă
PH	Post de conducere supus obligatoriu acceptării R.A. AACR/ <i>Post Holder</i>
PNA-Tc	Mijloace pentru protecția navigației aeriene și a telecomunicațiilor
PNCC-SECA	
PNSAC	Programul național pentru siguranța aviației civile
PRB	<i>Performance Review Board</i>
RACR	Reglementări aeronautice civile române
R.A. AACR	Regia Autonomă Autoritatea Aeronautică Civilă Română
REAC	Raportarea evenimentelor de aviație civilă
RACM	Reglementare aeronautică pentru cooperarea civil-militară
RASG-EUR	<i>European Regional Aviation Safety Group</i>
RDGE/ICAO	Grup OACI Dezvoltare rute pentru Europa/ <i>ICAO Route Development Group for Europe</i>
RNDSG/ Eurocontrol	Sub-grup Eurocontrol dezvoltare rețea rute/ <i>Eurocontrol Route Network Development Sub-Group</i>
ROMATSA	Administrația Română a Serviciilor de Trafic Aerian
RU	Resurse umane
RUIAC	Registrul unic pentru înmatricularea aeronavelor civile
SIAC	Sistem național de e-guvernare cu nivel 3 de sofisticare pentru suportul aviației civile
SEAP	Sistemul electronic pentru achiziții publice
SES	Cer Unic European/ <i>Single European Sky</i>
SAFA	<i>Safety Assessment of Foreign Aircraft</i>
SAPS	Serviciul Analiza Performanțelor și Statistică
SGAF	Serviciul Gestiune Administrativă și Financiară
SMFA	Statul major al forțelor aeriene
SMS	<i>Safety Management System</i>

SSP	<i>Safety State Program</i>
SSVZM	Serviciul supraveghere și verificare din zbor a mijloacelor PNA-Tc
TOD	Altitudine de coborâre/ <i>Top of Descent</i>
ToR	Termen de referință/ <i>Term of References</i>
TRTO	Organizație instruire calificare de tip/ <i>Type Rating Training Organisation</i>
UAV	Vehicul aerian fără pilot/ <i>Unmanned Aircraft Vehicle</i>
UE	Uniunea Europeană
UPB	Universitatea politehnică București
USOAP	Programul Universal de Auditare a Siguranței/ <i>Universal Safety Auditing Programme</i>
VFR	Reguli zbor la vedere/ <i>Visual Flight Rules</i>
WGS	Sistem geodezic global/ <i>World Geodetic System</i>

